

ریاضی و آمار

۱ در یک دنباله حسابی $t_1 = 2$ و $t_{n+1} = t_n + 5$ ، حاصل $t_9 + t_{10}$ کدام است؟

(۱) ۸۹ (۲) ۸۶

(۳) ۸۵ (۴) ۸۴

۲ اگر از اختلاف مشترک یک دنباله حسابی ۴ واحد کم کنیم، جمله پنجم آن چه تغییری می‌کند؟

(۱) تغییری نمی‌کند. (۲) ۱۶ واحد کم می‌شود.

(۳) ۴ واحد کم می‌شود. (۴) ۱۶ واحد اضافه می‌شود.

۳ مجموع ۳۵ عدد طبیعی بخش‌پذیر بر ۳ که بزرگترین آن‌ها ۱۵۰ باشد، کدام است؟

(۱) ۳۴۲۰ (۲) ۳۴۶۵

(۳) ۳۴۷۵ (۴) ۳۵۰۰

۴ مجموع ۳۰ عدد طبیعی فرد متوالی، با کوچک‌ترین عدد ۵۱، کدام است؟

(۱) ۱۸۰۰ (۲) ۲۱۰۰

(۳) ۲۲۵۰ (۴) ۲۴۰۰

۵ در کشور گل‌وبلیل این‌گونه است که حقوق ماهیانه مهندسين در هر سال دو برابر می‌شود. مجموع حقوق‌های ماهیانه یک مهندس در چندمین سال فعالیتش از ۷۲۰ میلیون تومان می‌گذرد، اگر درآمد ماهیانه سال اول فعالیتش یک میلیون تومان باشد؟

(۱) ۵ (۲) ۶

(۳) ۷ (۴) ۸

۶ اگر حاصل ضرب سه عدد که تشکیل دنباله حسابی می‌دهند ۴۴۰ و مجموع آن‌ها ۲۴ باشد، عدد بزرگ‌تر کدام است؟

(۱) ۱۷ (۲) ۱۴

(۳) ۸ (۴) ۱۱

۷ در یک دنباله حسابی، $a_1 + a_7 + a_{13} = 27$ است. اگر $a_9 = 7$ باشد، قدر نسبت (اختلاف مشترک) چقدر است؟

(۱) ۲ (۲) ۱

(۳) -۱ (۴) $\frac{1}{2}$

۸ در یک دنباله حسابی $a_5 = 17$ و $a_{12} = 52$ است. قدر نسبت (اختلاف مشترک) کدام است؟

- (۱) $3/5$ (۲) $4/5$
(۳) 5 (۴) $6/5$

۹ در یک دنباله حسابی با جمله عمومی $a_n = -4n - 2$ ، مجموع چند جمله اول برابر با -16 است؟

- (۱) 8 (۲) 2
(۳) 4 (۴) 6

۱۰ مجموع پنج جمله متوالی یک دنباله حسابی صفر است و مجموع مربعات آن ها 1310 است. تفاضل بزرگترین و کوچکترین جملات این دنباله کدام است؟

- (۱) 20 (۲) 10
(۳) 22 (۴) 44

۱۱ در یک دنباله حسابی با جملات افزایشی، اختلاف جملات ششم و هشتم برابر 8 است. اگر مجموع 10 جمله اول این دنباله 230 باشد، جمله سوم کدام است؟

- (۱) 15 (۲) 5
(۳) 13 (۴) 7

۱۲ چند عدد سه رقمی وجود دارد که باقی مانده تقسیم آن ها بر 3 ، برابر 2 باشد؟

- (۱) 290 (۲) 280
(۳) 289 (۴) 300

۱۳ جمله اول یک دنباله حسابی -2 و اختلاف مشترک $\frac{4}{3}$ است. جمله شانزدهم این دنباله چند برابر جمله دهم دنباله می باشد؟

- (۱) $1/8$ (۲) 2
(۳) $2/2$ (۴) $2/5$

۱۴ جملات یک دنباله حسابی به صورت $2, 5, 8, 11, \dots$ هستند، جمله n ام این دنباله کدام است؟

- (۱) $3n - 1$ (۲) $3n - 2$
(۳) $3n - 3$ (۴) $3n + 2$

۱۵ در دنباله حسابی $a_n = -7n + 5$ ، اختلاف مشترک کدام است؟

- (۱) 5 (۲) -7
(۳) -2 (۴) -4

۱۶ در داده‌های آماری ۱۳ و ۱۲ و ۱۲ و ۱۱ و ۹ و ۸ و ۸ و ۶ و ۶ و ۴ و ۳ و ۳ انحراف معیار داده‌های داخل جعبه کدام است؟

- (۱) ۶
(۲) ۳
(۳) $\sqrt{6}$
(۴) $\sqrt{3}$

۱۷ کدام شاخص برای داده‌های زیر با سایرین متفاوت است؟

۱۱, ۱۳, ۱۴, ۱۴, ۱۵, ۱۷

- (۱) میانه
(۲) مُد
(۳) واریانس
(۴) میانگین

۱۸ انحراف معیار داده‌های $a - 6$, $5b - 1$, 4 , $\frac{c+2}{3}$ برابر صفر می‌باشد. حاصل $\frac{c}{a} + b$ کدام است؟

- (۱) $1/6$
(۲) ۴
(۳) ۲
(۴) $1/2$

۱۹ دو نفر در یک آزمایشگاه هم‌زمان در ۵ روز متوالی کمیتی را اندازه‌گیری کرده‌اند و نتیجه به صورت جدول زیر می‌باشد. دقت کدام بیشتر بوده است؟

نفر اول	۷	۹	۸	۹	۷
نفر دوم	۱۰	۸	۶	۷	۹

- (۱) نفر اول
(۲) نفر دوم
(۳) یکسان
(۴) نیاز به اطلاعات بیشتر است.

۲۰ واریانس داده‌های جدول زیر کدام است؟

x_i	۱	۳	۵	۷
f_i	۲	۳	۲	۳

- (۱) $5/84$
(۲) $4/96$
(۳) ۴
(۴) $5/42$

تابع $f(x) = -\frac{1}{2}x + 4$ را در دامنه $\{-99, -98, \dots, 0, 1, \dots, 99, 100\}$ در نظر بگیرید، مقدار متوسط عضوهای برد تابع f ، کدام است؟

۲۱

(۲) $3/75$

(۱) $3/5$

(۴) $4/25$

(۳) ۴

اگر میانگین داده‌های ۸، y و x برابر با ۳۰ باشد، میانگین داده‌های ۱۷، y ، $\frac{y}{2}$ ، x و $\frac{x}{2}$ کدام است؟

۲۲

(۲) $36/2$

(۱) ۲۸

(۴) ۸۰

(۳) ۴۰

روش جمع‌آوری داده‌ها در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۲۳

(۱) سن همه دانش‌آموزان مدرسه برحسب ماه در پایه یازدهم

(۲) بررسی نرخ رشد باروری در سال ۹۹

(۳) قطر درختان یک باغ

(۴) تعداد کودکان پسر متولدشده در سال ۱۴۰۰

کلمات مناسب جهت پرکردن جای خالی به ترتیب کدام است؟

۲۴

"جهت تخمین وزن ماهی‌های یک حوضچه پرورش ماهی، از قسمت‌های مختلف حوضچه پنج ماهی صید می‌کنیم، در این صورت به کل ماهی‌های حوضچه و به وزن پنج ماهی صیدشده گفته می‌شود."

(۲) جامعه آماری - داده‌های نمونه

(۱) داده‌ها - نمونه تصادفی

(۴) جامعه آماری - متغیر تصادفی

(۳) واحد آماری - متغیر

داده‌های آماری ۱۳، ۱۸، ۲۰، $18/5$ ، $14/5$ ، ۱۲، ۱۵، $15/5$ و ۱۷، با نمودار جعبه‌ای نشان داده شده است. انحراف معیار داده‌های داخل جعبه، کدام است؟

۲۵

(۲) $1/3$

(۱) $1/5$

(۴) $1/1$

(۳) $1/2$

برای اندازه‌گیری داده‌هایی که قابل مرتب کردن بوده و اختلاف بین مقادیر داده‌ها بامعنا است، از کدام مقیاس اندازه‌گیری استفاده می‌شود؟

۲۶

(۲) نسبتی

(۱) اسمی

(۴) فاصله‌ای

(۳) ترتیبی

میانگین داده‌های آماری ۱۶، ۱۱، ۸، ۶، ۴ چند است؟

۲۷

(۲) ۸

(۱) ۵

(۴) ۱۰

(۳) ۹

کدام گزینه در مورد یک نمودار راداری درست است؟

۲۸

- ۱) نمودار راداری روشی برای نمایش داده‌های دو متغیره است.
- ۲) نمودار متغیرهای کیفی را نشان می‌دهد.
- ۳) زاویه بین هر دو شعاع (محور) متوالی متفاوت است.
- ۴) هر کدام از خطوط نمودار، در واقع یک محور و نشان‌دهنده یک متغیر است.

نمودار راداری برای نمایش چند متغیر عددی در یک نمودار به کار می‌رود؟

۲۹

- ۱) سه متغیر
- ۲) یک متغیر
- ۳) دو متغیر
- ۴) محدودیتی ندارد.

در نمودار دایره‌ای مربوط به ۶ گروه داده آماری با زاویه‌های مشخص، اگر همه داده‌ها را دو برابر کنیم، زاویه مرکزی مربوط به گروه دوم در نمودار دایره‌ای چگونه تغییر خواهد کرد؟

۳۰

- ۱) دو برابر می‌شود.
- ۲) تغییری نمی‌کند.
- ۳) نصف می‌شود.
- ۴) 4π برابر می‌شود.

کدام گزینه، بیانگر پاسخ درست و کامل سؤالات زیر است؟

- (الف) کدام دو بانک اگرچه جزء بانک‌های تخصصی محسوب می‌شوند، ولی بیشتر نقش بانک تجاری را ایفا می‌کنند؟
 (ب) انسان محصول آمادۀ طبیعت را مستقیماً بدون هیچ‌گونه انجام کاری روی آن برداشت می‌کند، سه نمونه از آن کدام است؟ و نتیجه این اقدام و نام اصطلاح اسلامی آن کدام است؟
 (ج) گاهی توسعه‌یافتگی معادل غربی‌شدن تلقی شده است، دلیل آن کدام است؟
 (د) هرگاه اقتصاددانان برای به دست آوردن شکاف درآمدی، شکاف هزینه‌ای را محاسبه کنند، در این حالت:

۱) الف) مسکن و ملت ب) بهره‌برداری از معادن، زراعت، باغبانی - مالکیت عمومی - احیاء ج) در واقع الگوهای توسعه، باتوجه‌به زمان توسعه یافتن کشورهای غربی در عصر کنونی، کاملاً تغییر یافته و متفاوت شده است. د) درآمد خانوار، نماینده‌ای از هزینه آن است.

۲) الف) مسکن و کشاورزی ب) بهره‌برداری از علف و مراتع، چوب جنگل‌ها و معادن - مالکیت فردی - حیات ج) زیرا الگوهای توسعه به‌طور معمول به تفاوت‌های بومی و محلی کشورها و همچنین به تاریخ، فرهنگ، باورها و ارزش‌های آن‌ها توجه لازم ندارند. د) هزینه خانوار، نماینده‌ای از درآمد آن است.

۳) الف) ملی و توسعه صادرات ب) بهره‌برداری از ماهی دریاها، جنگل‌ها، کاشت گندم - مالکیت عمومی - حیات ج) چون این شاخص در زمان‌ها و مکان‌های متفاوت با الگوهای مختلفی باید مورد توجه اقتصاددانان قرار گیرد. د) شاخص دهک‌ها یکی از معیارهای تشخیص وضعیت "توزیع درآمد" تلقی می‌شود.

۴) الف) کشاورزی و صادرات ب) بهره‌برداری از چوب جنگل‌ها، معادن، پرورش ماهی، مالکیت فردی - احیاء ج) زیرا اقتصاددانان برای مقایسه بهتر کشورها و روند تغییرات آن‌ها علاوه بر شاخص‌های توسعه به شاخص‌های دیگر نیز توجه یافته‌اند. د) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول شاخصی مطمئن برای محاسبه به دست می‌آید.

جدول اطلاعاتی زیر مربوط به شاخص‌های اقتصادی و انسانی کشورها است. از کتاب درسی اقتباس شده است. گزینه کامل‌کننده اطلاعات، به ترتیب حروف، کدام است؟

ردیف	گروه کشورها	متوسط نرخ باسواد بزرگسالان به درصد	متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان در هر ۱۰۰۰ تولد	متوسط امید به زندگی در آغاز تولد به سال
الف	؟ کشور با توسعه انسانی ضعیف	۵۷,۱	؟	؟
ب	؟ کشور با توسعه انسانی زیاد	؟	۶	؟
ج	درآمد سرانه سالانه در "....." کشور در حال توسعه فقیر از "....." کمتر است در حالی که هیچ‌یک از "....." کشور توسعه یافته درآمد سرانه سالیانه‌شان کمتر از "....." نیست.			
د	در سال ۲۰۱۵ م. تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس: "....." و در سودان "....." بوده است.			

- ۱) الف (۴۹ - ۶۹,۲ - ۴۰,۵ ب) ۴۳ - حدود ۸۰ - ۶۰,۵ ج) ۵۰ - ۱۸۰۰ - ۲۰ کمتر از ۴۰,۰۰۰ دلار د) ۶۰,۵۶۷ دلار - حدود ۳۳۲ دلار
- ۲) الف (۴۹ - ۸۹,۴ - ۵۶,۰ ب) ۴۳ - نزدیک به ۱۰۰ - ۵۶,۰ ج) ۵۰ - ۱۸۰۰ - ۲۰ کمتر از ۶۰,۰۰۰ دلار د) ۶۷۵۸۰ دلار - حدود ۳۳۲ دلار
- ۳) الف (۴۳ - ۲۶۹ - ۵۴,۰ ب) ۴۹ - حدود ۸۰ - ۵۸,۰ ج) ۵۰ - ۱۶۰۰ - ۲۰ کمتر از ۶۰,۰۰۰ دلار د) ۵۶۷۶۰ دلار - حدود ۲۲۱ دلار
- ۴) الف (۴۳ - ۴۸۹ - ۶۰,۵ ب) ۴۹ - نزدیک به ۱۰۰ - ۵۸,۰ ج) ۵۰ - ۱۶۰۰ - ۲۰ کمتر از ۴۰,۰۰۰ دلار د) ۶۷۵۸۰ دلار - حدود ۲۲۱ دلار

آنچه که انگیزه مادی و روانی نیرومندی برای جلب مشارکت گسترده همگان در فرآیند توسعه فراهم می‌آورد از چه طریقی تحقق می‌یابد یا به عبارتی دیگر در حال حاضر یکی از اهداف اصلی برنامه‌ریزی‌های اقتصادی در کشورهای در حال توسعه، چیست؟

- ۱) ایجاد اشتغال برای همه افراد قادر به کار و مبارزه قاطع و جدی با بیکاری
- ۲) گسترش بخش کشاورزی و استفاده از فناوری پیشرفته در این بخش اقتصادی
- ۳) اعمال یک سیاست ضربتی برای کاهش درآمد کلیه گروه‌های پردرآمد و تصویب قانونی قاطع برای کمک اغنیا به فقرا
- ۴) کاهش فاصله دهک‌های درآمدی و بازتوزیع عادلانه‌تر درآمدها، نابود کردن فقر و تأمین حداقل رفاه اجتماعی برای عموم

کدام گزینه، دربردارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) مطلب زیر مربوط به کدام مورد است؟

"یک سبد کالایی یکسان، سالانه در ایران قیمت‌گذاری می‌شود و هم‌زمان همان سبد کالایی در کشور آمریکا، تعیین قیمت می‌شود. تقسیم این دو بر هم قدرت خرید دلار را در ایران نشان می‌دهد."

ب) به کالاهای بادوام سرمایه‌ای، که در جریان تولید به کار گرفته می‌شود، نظیر تراکتور برای کشاورز و کامیون برای شرکت‌های حمل‌ونقل "....." گفته می‌شود و آنچه که در طول زمان، خدماتشان در جریان تولید استفاده می‌شود "....." می‌گویند و تولیدکننده با آن‌ها "....." ایجاد می‌کند.

ج) چندین سال است، مطلبی در رابطه با "بودجه کل کشور که بی‌ارتباط با تشکیل "صندوق توسعه ملی" نیست در بودجه کل کشور لحاظ و رعایت می‌شود، محتوی و مضمون آن کدام است؟

د) گاهی به اوراقی مثل: سفته، چک، پول، برات و حوالجات در زبان مردم، "اوراق بهادار" گفته می‌شود که کارکرد آن‌ها "....." اما در اصطلاح اقتصاددانان، آن‌ها اوراق بهادار ".....".

۱) الف) استفاده از دلار رفاهی یا دلار برای خرید P.P.P (ب) سرمایه فیزیکی - کالاهای سرمایه‌ای بادوام - ارزش افزوده (ج) نفت خام ثروت عمومی است و صادرات و فروش آن درآمد محسوب نشده و وجوه حاصل از فروش آن و همچنین گاز طبیعی تولیدشده پس از کسر هزینه‌های تولید حتماً باید به صندوق توسعه ملی واریزی شود. (د) تضمین تعهدات است نه تأمین مالی - تلقی نمی‌شود.

۲) الف) مورد استفاده قرار دادن میانگین ارزش‌های معتبر جهان و تبدیل تولید ملی به آن (ب) سرمایه مالی - کالاهای سرمایه‌ای - سود حسابداری (ج) درآمدهای حاصل از فروش ثروت‌های عمومی برای زاینده‌گی مستمر و حفظ این ثروت طبیعی هرگز نباید مورد مصرف و استفاده قرار گیرد. (د) تأمین مالی است نه تضمین تعهدات - تلقی نمی‌شود.

۳) الف) مورد استفاده قرار دادن ارزی که ارتباط مستقیمی با نرخ دلار موجود در بازار ارز را ندارد. (ب) سرمایه مولد - کالاهای سرمایه‌ای بادوام - سود اقتصادی (ج) درآمدهای حاصل از فروش ثروت‌های عمومی باید به‌عنوان درآمدهای خاص دولتی به صندوق توسعه ملی واریزی شود. (د) تضمین تعهدات است نه تأمین مالی - تلقی می‌شود.

۴) الف) استفاده از دلاری که توسط سازمان‌های مالی بین‌المللی محاسبه و اعلام می‌شود. (ب) سرمایه عمرانی - کالاهای بادوام نهایی - سود ویژه (ج) نفت خام ثروت عمومی بوده و فروش آن باید از طریق صندوق توسعه ملی در جهت فقرزدایی همه جانبه و فراگیر مورد مصرف قرار گیرد. (د) تأمین مالی است نه تضمین تعهدات - تلقی می‌شود.

کدام گزینه، بیانگر پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) مطلب زیر مربوط به چیست؟

"یک سبد کالایی یکسان، سالانه در ایران قیمت‌گذاری می‌شود و هم‌زمان همان سبد کالایی در کشور آمریکا تعیین قیمت می‌شود. تقسیم این دو بر هم قدرت خرید دلار را در ایران نشان می‌دهد."

ب) گفته می‌شود، گاهی درآمدها قابل ثبت نیستند، به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن

ج) دولت‌ها برای مدیریت کلان اقتصاد کشور و اجرای وظایف خود را اجرا می‌کنند که از تشکیل شده است.

د) درآمدهای ناشی از فروش ثروت عمومی محسوب نشده و برای زاینده‌گی مستمر و حفظ ثروت‌های طبیعی باید به تبدیل شود.

ه) متخصصان اقتصاد تحریم با مطالعه بیش از ۱۴ نمونه تحریم اقتصادی در یک صد سال گذشته. معتقدند به‌طور متوسط پس از کفۀ "هزینه - فایده" تحریم به‌سمت چرخیده است.

۱) الف) استفاده از دلاری که توسط سازمان‌های بین‌المللی محاسبه و اعلام می‌شود. ب) شکاف هزینه‌ای، شکاف درآمدی را محاسبه می‌کنند. ج) بستۀ سیاست‌های ارزی - دو ابزار صادرات و واردات د) درآمد دولتی خاص - سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی ه) ۲ سال - فایده و منافع کشور تحریم‌کننده

۲) الف) استفاده از دلار رفاهی یا دلار برابری خرید P.P.P ب) شکاف درآمدی، شکاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند. ج) بستۀ سیاست‌های مالی - دو ابزار درآمدها و مخارج دولت د) درآمدهای دولتی - سرمایه‌مولد ه) ۴ سال - فایده و منافع کشور تحریم‌شونده

۳) الف) مورد استفاده قرارداد ارز که ارتباط مستقیمی با نرخ دلار موجود در بازار ارز ندارند. ب) وضعیت توزیع درآمد از شاخص دهک‌ها استفاده می‌کنند. ج) بستۀ سیاست‌های پولی - دو ابزار انقباض پولی و انبساط پولی د) درآمد دولتی محسوب‌نشده - سرمایه‌گذاری‌های شالوده‌ای ه) ۱۰ سال - فایده و منافع کشور تحریم‌شونده

۴) الف) مورد استفاده قرار دادن میانگین ارزهای معتبر جهان و تبدیل تولید ملی به آن ب) سهم هر یک از دهک‌ها تولید ناخالص داخلی را مدنظر قرار می‌دهند. ج) بستۀ سیاست‌های تجاری - دو ابزار درآمدهای دولت و مخارج دولت د) درآمد دولتی خاص تلقی شده - سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی و فرهنگی ه) ۶ سال - فایده و منافع کشور تحریم‌کننده

کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل سؤالات زیر است؟

الف) مالیات بر "ارزش افزوده"، نوعی مالیات بر "....." است که "....." را از پرداخت مالیات "....."

ب) در ادبیات اقتصادی به کسی که حتی در صورت دسترسی به امکانات معیشتی توانایی استفاده از آن‌ها را هم ندارد چه می‌گویند؟

ج) بهترین روش "تحریک تقاضای کل جامعه" که در مواقع رکود بتواند رونق را به بازار برگرداند چیست؟

۱) الف) فروش دو مرحله‌ای - کالا و خدمات واسطه‌ای - نمی‌رهاند. ب) فقیر مطلق ج) کاهش مخارج جاری و عمرانی دولت و کاهش نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی

۲) الف) فروش دو مرحله‌ای - کالا و خدمات سرمایه‌ای - نمی‌رهاند. ب) فقیر اقتصادی ج) کاهش مخارج جاری یا عمرانی دولت و افزایش نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی

۳) الف) فروش چند مرحله‌ای - کالاها و خدمات سرمایه‌ای - معاف می‌کند. ب) فقیر خاص ج) افزایش مخارج جاری یا عمرنی دولت و افزایش نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی

۴) الف) فروش چند مرحله‌ای - کالا و خدمات واسطه‌ای - معاف می‌کند. ب) مسکین ج) افزایش مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی

جدول زیر، گویای وضعیت توزیع درآمد کشور B در سال ۱۹۸۰ میلادی است. باتوجه به دو فرمول: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین و نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین، ارائه کدام شاخص: الف) توزیع درآمد در این کشور را مناسبتر نشان می‌دهد؟ ب) مبنی نامناسبتر بودن توزیع درآمد در این کشور است؟ ج) شاخصی که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد مورد استفاده قرار می‌گیرد، چگونه محاسبه می‌شود؟

۱	سهم دهک اول	۳ درصد
۲	سهم دهک دوم	۵ درصد
۳	سهم دهک سوم	۷ درصد
۴	سهم دهک چهارم	۹ درصد
۵	سهم دهک پنجم	۱۸ درصد
۶	سهم دهک ششم	۲۱ درصد

- ۱) الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول
- ۲) الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) نسبت ۵۰ درصد پایین به ۵۰ درصد بالا ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم
- ۳) الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) نسبت ۵۰ درصد بالا به ۵۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم
- ۴) الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول

کدام گزینه، متضمن پاسخ درست و کامل سوالات زیر است؟

- الف) باتوجه به اینکه نرخ دلار در بازار ارز کشورها به طور روزانه در نوسان و تغییر است، لذا نرخ دلار در بازار کشورها معیار مناسب یکسانی برای تبدیل تولید ملی کشورها به آن و مقایسه آن‌ها باهم نیست. برای مقابله با آن چه ترفندی اندیشیده شده است؟
- ب) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر:
- ج) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور ازجمله به شمار می‌رود.
- د) تمامی درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات شرکت‌های دولتی به استثنای به حساب‌های معرفی‌شده از سوی واریز می‌شود.

ه) آن کالاهایی که می‌تواند وسیله‌ای برای بهانه‌جویی و سلطه دشمن با رقیب، ضعف وابستگی کشور شود در اصطلاح اقتصادی چه نام دارد و نمونه‌هایی از آن کدام است؟

۱) الف) استفاده از دلار دیگری با نام دلار رفاهی یا دلار برابری قدرت خرید ب) مستلزم توانمندسازی افراد و به‌ویژه مولد کردن آن‌ها است. ج) سیاست‌های توسعه‌ای د) بانک‌ها، بیمه‌های دولتی و برخی از سازمان‌های توسعه‌ای - خزانه‌دار کل کشور ه) محصولات راهبردی - دارو، غذا و محصولات کشاورزی

۲) الف) بهره‌گیری از ترکیب ارزهای معتبر در سطح جهان که مورد استفاده عموم کشورها است. ب) لازمه‌اش مبارزه تقابل با منابع اولیه ثروت‌اندوزی در جامعه است. ج) سیاست‌های بیابان‌زدائی از روستاها و توسعه مزارع و کشتزارهای روستایی د) بانک‌ها و برخی سازمان‌های توسعه‌ای - خزانه ه) محصولات کاربردی - کالاهای موردنیاز روزمره و کالاهای نیمه‌ساخته و کالاهای بادوام

۳) الف) به کارگیری یورو در اغلب معاملات تجاری و ارزی ب) در اختیار داشتن متخصصین در رشته‌های مختلف اقتصادی و مالی و استفاده بهینه از آن‌ها است. ج) سیاست‌های توسعه روستایی و صنایع کشاورزی و روستایی و بومی د) بانک‌های غیردولتی و برخی سازمان‌های توسعه‌ای - خزانه‌داری کل کشور ه) محصولات راهبردی - کالاهای موردنیاز روزمره، کالاهای بادوام و کالاهای واسطه‌ای

۴) الف) مورد استفاده قرار دادن یووان چین و روبل روسیه دو ارز معتبر جهان که این کشورها بیشترین معاملات تجاری و ارزی با ایران را دارند، ب) شناخت دقیق نارسایی‌های مالی و راه‌های پیشگیری از توزیع ناعادلانه ثروت و درآمد در جامعه است. ج) سیاست‌های جهاد کشاورزی د) بانک‌ها، بیمه‌های دولتی - خزانه ه) محصولات کاربردی - صنایع نظامی و دفاعی، محصولات کشاورزی

مندرجات جدول زیر، بیانگر وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی در سال ۱۹۷۸ میلادی بر اساس شاخص دهک‌ها است، چنانچه:

تفاوت سهام دهک اول و دهم: ۱۹ درصد

تفاوت سهام دهک دوم و نهم: ۹,۵ درصد

تفاوت سهام دهک سوم و نهم: ۸,۵ درصد

تفاوت سهام اول و هفتم: ۷,۵ درصد باشد، در این صورت:

سهام دهک اول و سهم دهک سوم و سهم دهک هفتم و سهم دهک نهم به ترتیب چند درصد است؟

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور B مربوط به سال ۱۹۷۳ میلادی		
۱	سهم دهک اول	؟
۲	سهم دهک دوم	۵ درصد
۳	سهم دهک سوم	؟
۴	سهم دهک چهارم	۷ درصد
۵	سهم دهک پنجم	۷,۵ درصد
۶	سهم دهک ششم	۸,۵ درصد
۷	سهم دهک هفتم	؟
۸	سهم دهک هشتم	۱۳ درصد
۹	سهم دهک نهم	؟
۱۰	سهم دهک دهم	۲۳ درصد
صد درصد جمعیت کشور		صد درصد درآمد ملی

(۲) چهار - شش - یازدهونیم - چهاردهونیم

(۴) سهونیم - ششونیم - یازدهونیم - چهاردهونیم

(۱) چهار - شش - یازده - چهارده

(۳) سهونیم - ششونیم - یازده - چهارده

جدول زیر، گویای وضعیت توزیع درآمد در کشور C، در سال ۱۹۷۹ میلادی است. باتوجه به دو فرمول: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین و نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین کدام شاخص:
 الف) توزیع درآمد در این کشور را مناسبتر نشان می‌دهد؟
 ب) بیانگر نامناسبتر بودن توزیع درآمد در این کشور است؟
 ج) شاخصی که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد، مورد استفاده قرار می‌گیرد، چگونه محاسبه می‌شود؟

۱	سهم دهک اول	۵ درصد
۲	سهم دهک دوم	۷ درصد
۳	سهم دهک سوم	۸ درصد
۴	سهم دهک چهارم	۹ درصد
۵	سهم دهک نهم	۱۷ درصد
۶	سهم دهک دهم	۲۵ درصد

۱) الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول

۲) الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) نسبت ۵۰ درصد پایین به ۵۰ درصد بالا ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم

۳) الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول

۴) الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) نسبت ۵۰ درصد بالا به ۵۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم

پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر در کدام گزینه، مطرح شده است؟

(الف) اگر درآمد سرانه ایران براساس دلار ۱۵۰۹۰ P.P.P، دلار باشد. درآمد سرانه کشور اوکراین ۸۵۰۸ دلار باشد، کدام نتیجه برای این محاسبه درست است؟

(ب) کدام عبارت، در رابطه با واقعیت نا درست است؟

(ج) به سیاست‌هایی که دولت برای کاهش نوسانات، متغیرهای اقتصادی مانند: اشتغال، تورم و رشد اعمال می‌کند تا تقاضای کل اقتصاد را در کوتاه‌مدت مدیریت و تنظیم کند، در اصطلاح اقتصادی چه می‌گویند؟

(د) استقراض برای تأمین کار معقولی نیست، ولی چنانچه وجوه قرض گرفته شده صرف:

(ه) در رابطه با تحریم اقتصادی همه گزینه‌ها درست هستند؛ به جز:

(و) مطلب "پیشرفت اقتصادی برای ماندگاری، با افزایش قدرت تولید و انتخاب زنجیره‌های اقتصادی دارای مزیت، باید به‌عنوان محور حرکت اقتصادی مورد توجه قرار گیرد." مربوط به کدام مؤلفه اقتصاد مقاومتی است؟

۱) الف) ملت ایران نسبت به ملت اوکراین در رفاه مطلق قرار دارند. ب) در واقع در هر سطحی از درآمد سرانه هرچه توزیع درآمد کشوری نسبت به کشور دیگر ناعادلانه‌تر باشد، نرخ فقر در آن کشور بیشتر است. ج) سیاست‌های پولی و مالی د) هزینه‌های پرسنلی - سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند مهارکننده تورم باشد. ه) تحریم اقتصادی موجب افزایش هزینه مبادله و سختی صادرات و واردات می‌شود. و) اقتصاد مردمی

۲) الف) متوسط رفاه ایرانیان دوبرابر رفاه جمعیت در کشور اوکراین است. ب) افرادی که در زمانی، در کشوری فقیر به شمار می‌روند، در زمانی دیگر با کشوری دیگر نیز فقر دامنگیر آن‌ها است، به این وضعیت فقر نسبی می‌گویند. ج) سیاست‌های تثبیت اقتصادی د) هزینه‌های جاری - سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند راهگشا باشد. ه) برخلاف تصور اولیه، کشور تحریم‌کننده و سایر کشورها هیچ‌گونه ضرر و خسارتی را متحمل نمی‌شوند. و) پیشرو، مولد و فرصت‌ساز

۳) الف) رفاه یک مسئله اجتماعی است، بنابراین اعداد ریاضی قادر به بیان واقعیت آن نیستند، ب) در هر جامعه افرادی که درآمد آن‌ها از سطح حداقل معیشتی معین کمتر باشد، زیر خط فقر قرار دارند. ج) سیاست‌های انبساطی و انقباضی پولی و مالی د) هزینه‌های عمرانی - سرمایه‌گذاری‌های فرهنگی و اجتماعی گردد، می‌تواند موجب توسعه اقتصادی شود. ه) علی‌رغم تصور عمومی تحریم می‌تواند واجد منافعی نیز باشد و) کاهش اتکای بودجه و تراز تجاری به درآمدهای نفتی

۴) الف) بالا بودن درآمد سرانه یک کشور معیار مناسبی برای اثبات رفاه تلقی نمی‌شود. ب) هرچه سطح درآمد سرانه در کشور پایین‌تر باشد، میزان فقر عمومی نسبت به کشوری با درآمد سرانه بالاتر بیشتر است، ج) بسته سیاست‌های مالی د) هزینه انتقالی - سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و شالوده‌ای گردد، می‌تواند قیمت‌ها را تثبیت نماید. ه) تحریم موجب می‌شود که کشور تحریم‌شونده با اتکا به نیروهای داخلی، به تولید دست بزند و مزیت‌های اقتصادی و رقابتی کسب کند. و) توزیع عادلانه ثروت و درآمد

در بررسی تحول جامعه و گسترش ظرفیت‌های تولیدی آن با دو مفهوم که رابطه نزدیکی باهم دارند برخورد می‌کنیم که در گام نخست باید این دو را از هم بازشناسیم، آن‌ها کدام‌اند و به ترتیب هرکدام از آن‌ها بیانگر چه حالتی در افزایش تولید است؟

۱) فقر و رفاه - فقر مطلق، فقر نسبی

۲) مرکز و پیرامون - توسعه یافته، در حال توسعه

۳) رشد و توسعه - مفهوم کمی، مفهوم کمی و کیفی

۴) خودبستگی و وابستگی - توسعه طلب، عقب مانده

مندرجات جدول زیر، بیانگر وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۱۹۸۰ میلادی بر اساس شاخص دهک‌ها است. چنانچه:

تفاوت سهام اول و چهارم: ۴ درصد

تفاوت سهام دهک دوم و هفتم: ۵,۵ درصد

تفاوت سهام دهک پنجم و نهم: ۷ درصد

تفاوت سهام ششم و دهم: ۱۵ درصد باشد. در این صورت:

سهام دهک اول و دهک دوم و سهم دهک نهم و سهم دهک دهم به ترتیب چند درصد است؟

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور C مربوط به سال ۱۹۸۰ میلادی		
۱	سهم دهک اول	؟
۲	سهم دهک دوم	؟
۳	سهم دهک سوم	۶ درصد
۴	سهم دهک چهارم	۷ درصد
۵	سهم دهک پنجم	۸ درصد
۶	سهم دهک ششم	۹ درصد
۷	سهم دهک هفتم	۱۰,۵ درصد
۸	سهم دهک هشتم	۱۲,۵ درصد
۹	سهم دهک نهم	؟
۱۰	سهم دهک دهم	؟
صددرد جمعیت کشور		صددرد درآمد ملی

(۱) سه - پنج - چهاردهونیم - بیستوسه نیم

(۲) سه - پنج - پانزده - بیستوچهار

(۳) دو و نیم - شش - پانزده - بیستوسه و نیم

(۴) دو و نیم - شش - پانزده - بیستوچهار

پاسخ درست و کامل سوالات زیر در کدام گزینه، مطرح شده است؟

الف) تعداد معدودی از کشورهای درحال توسعه که در آنها سطح رشد با سطح توسعه فاقد هماهنگی است، مانند: کشور با جمعیتی حدود و با داشتن یک ماده گرانهای معدنی نظیر نفت و صادرات زیادی از آن امکان دستیابی به درآمد سرانه زیاد را دارند و با داشتن تولید ناخالص داخلی سرانه سالانه بسیار بالا واجد رتبه شاخص است
ب) در ادبیات اقتصادی، به کسی که حتی در صورت دسترسی به امکانات معیشتی توانایی استفاده از آنها را هم ندارد چه می‌گویند؟

ج) بهترین روش تحریک تقاضای کل جامعه که در مواقع رکود بتواند رونق را به بازار برگرداند چیست؟

د) مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات بر است که را از پرداخت مالیات

هـ) مهم‌ترین سازمان‌های تأثیرگذار بر اقتصاد کشورها و اقتصاد جهانی عبارت‌اند از: یا B.W و یا L.M.F و یا W.T.O

۱) الف) چین - ۲ میلیارد نفر - ۳۲ - توسعه انسانی ب) فقیر اقتصادی ج) کاهش مخارج جاری یا عمرانی دولت و افزایش نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی د) فروش دو مرحله‌ای - کالا و خدمات سرمایه‌ای - نمی‌رهاند. هـ) صندوق بین‌المللی پول - سازمان تجارت جهانی - بانک جهانی

۲) الف) قطر - ۹۱۰ هزار نفر - ۹۰ - توسعه انسانی ب) فقیر خاص ج) افزایش مخارج جاری یا عمرانی دولت و افزایش نرخ‌های مالیاتی با پایه‌های مالیاتی د) فروش چندمرحله‌ای - کالا و خدمات سرمایه‌ای - معاف می‌کند. هـ) بانک جهانی - بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه - مؤسسه مالی بین‌المللی

۳) الف) چین - ۲ میلیارد - ۹۰ - H.D.I ب) فقیر مطلق ج) کاهش مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش نرخ‌های مالیاتی با پایه‌های مالیاتی د) فروش دو مرحله‌ای - کالاها و خدمات واسطه‌ای - نمی‌رهاند. هـ) بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه - مؤسسه مالی بین‌المللی - سازمان بین‌المللی توسعه

۴) الف) قطر - ۹۱۰ هزار نفر - ۳۲ - H.D.I ب) مسکین ج) افزایش مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش نرخ‌های مالیاتی با پایه‌های مالیاتی د) فروش چند مرحله‌ای - کالاها و خدمات واسطه‌ای - معاف می‌کند. هـ) بانک جهانی - صندوق بین‌المللی پول - سازمان تجارت جهانی

کدام گزینه، بیانگر پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

(الف) تعدادی از کشورهای در حال توسعه که در آن‌ها سطح رشد با سطح توسعه فاقدهماهنگی است مثل کشور:

..... با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های توانسته‌اند در وضعیت شاخص‌های توسعه خود ایجاد کنند و با داشتن رتبه در شاخص با وجود درآمد سرانه نه چندان زیاد از نظر بسیاری از شاخص‌های توسعه وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد.

(ب) معمولاً چگونه می‌توان تصویری از وسعت و اندازه فقر را در هر کشور به دست آورد؟

(ج) کلیه گزینه‌ها در رابطه با بهبود بخشیدن به فعالیت‌های بخش تولید و عرضه درست هستند؛ به جز:

(د) به واسطه مالیات بر، افزایش و کاهش می‌یابد.

(هـ) منازعات و جنگ‌های اقتصادی قرون اخیر و رفتار استکباری قدرت‌های جهان موجب شده است که اقتصاددانان:

(و) مطلب زیر مربوط به کدام اصل و کدام محور کلی ویژگی‌های اساسی نظام اقتصادی کشور است؟

"برای تأمین استقلال اقتصادی جامعه و ریشه‌کن کردن فقر و محرومیت و برآوردن نیازهای انسان در جریان رشد با حفظ آزادی و اقتصاد ایران بر اساس ضوابطی استوار شده است."

(۱) الف) کره شمالی - میان مدت - بهبودی برتر - ۳۲ - H.D.I (ب) مورد استفاده قرار دادن مهم‌ترین معیار سنجش وضعیت توزیع درآمد در کشورها که همان شاخص دهک‌ها است. (ج) افزایش بهره‌وری و امنیت اقتصادی (د) مصرف کالاها و خدمات - انگیزه فرار مالیاتی - شفافیت مالیاتی (هـ) از واردات برخی از کالاهای اساسی مورد نیاز کشور از ممالک روسیه و چین که ضرر کمتر دارد تأکید ورزند. (و) اصل ۴۶ - حقوق اقتصادی شهروندان

(۲) الف) کره شمالی - بلندمدت - بهبود نسبی - ۹۰ - توسعه انسانی (ب) با استفاده از یکی از معیارهای سنجش وضعیت درآمد (ج) برنامه‌ریزی درجهت به‌کارگیری فناوری‌های نوین (د) مصرف کالاها و خدمات - شفافیت مالیاتی - فرار مالیاتی (هـ) مخالفت شدید خود را از واردات کالا از ممالک آمریکا و اروپا و چین و روسیه ابراز دارند. (و) اصل ۴۶ - اقتصاد مردمی و رد سلطه بیگانگان

(۳) الف) چین - میان مدت - بهبودی برتر - ۳۲ - توسعه انسانی (ب) با استفاده از دو شاخص شکاف درآمدی و شکاف هزینه‌ای خانوارها (ج) بهبود محیط کسب و کار (د) ارزش افزوده - انگیزه فرار مالیاتی - شفافیت مالیاتی (هـ) از واردات کشورهایی که وابستگی اقتصادی و سیاسی به هیچ بلوک غربی و شرقی ندارند، حمایت نمایند. (و) اصل ۴۳ - حقوق اقتصادی شهروندان

(۴) الف) چین - بلندمدت - بهبود نسبی - ۹۰ - H.D.I (ب) با نظر گرفتن دو شاخص درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد (ج) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور (د) ارزش افزوده - شفافیت مالیاتی - انگیزه فرار مالیاتی (هـ) به اهمیت خودکفایی در بعضی از تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آن‌ها از خارج تأکید کنند. (و) اصل ۴۳ - اقتصاد مردمی و رد سلطه بیگانگان

علوم و فنون ادبی

پدیدآورندگان "خسی در میقات - راه‌آب نامه - زمستان - شهری چون بهشت" به ترتیب، دارای آثاری مانند نیز هستند.

(۱) سه‌تار - یکی بود یکی نبود - همسایه‌ها - سووشون

(۲) دیدوبازدید - دهکده پُرمالال - آخر شاهنامه - تنگسیر

(۳) مدیر مدرسه - تلخ و شیرین - از این اوستا - آتش خاموش

(۴) ارزیابی شتاب‌زده - شوهر آهو خانم - چشم‌هایش - سگ ولگرد

در کدام بیت، هم اختیار وزنی و هم اختیار زبانی وجود دارد؟

۴۷

- ۱) ملک کسری همه در قبضه فرمان تو باد
 - ۲) بودم افتاده ز پا شوق تو دستم بگرفت
 - ۳) عقل چو با آفتاب رای تو را دید گفت
 - ۴) مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم
- که جهان باز نخواهد چو تو کس را آورد
- بر سر کوی توأم بی سر و بی پا آورد
- پایه خورشید را سایه یزدان شکست
- جرس فریاد می‌دارد که بر بنید محمل‌ها

"..... از نویسندگان مشهور معاصر در حوزه نویسندگی کودکان و نوجوانان است. محورهایی مثل قصه‌نویسی، قصه‌گویی، تدریس و فعالیت در نشریات تخصصی و مباحث پژوهش ادبیات کودک و نوجوان از مهم‌ترین حوزه‌های فعالیت اوست."

۴۸

- ۱) مصطفی مستور
- ۲) علی مؤذنی
- ۳) سید مهدی شجاعی
- ۴) رضا رهگذر

در کدام بیت، اختیار وزنی قلب به کار رفته است؟

۴۹

- ۱) ماهی و چون عیان شوی شمع هزار مجلسی
 - ۲) از سر رشک سوختم زان همه سوزم از درون
 - ۳) سینه خاقانی اگر پاک بشویی از غبار
 - ۴) هم شکری تو هم نمک با تو چه نسبت آب را
- سروی و چون روان شوی عشق هزار لشکری
- با همه آب ساختی زان همه آبی از تری
- پیش خدایگان تو را بیش کند ثناگری
- چند به رغم دوستان دشمن خویش پروری

کدام گروه از نویسندگان زیر مربوط به بعد از خرداد ۱۳۴۲ و دوران مقاومت در ادبیات داستانی هستند؟

۵۰

- ۱) غلامحسین ساعدی، جمال میرصادقی، تقی مدرّسی، محمد اعتمادزاده
- ۲) علی‌محمد افغانی، احمد محمود، هوشنگ گلشیری، امین فقیری
- ۳) محمدعلی جمال‌زاده، صادق هدایت، جلال آل‌احمد، سیمین دانشور
- ۴) بزرگ علوی، صادق چوبک، صادق هدایت، جمال میرصادقی

پدیدآورندگان آثار زیر، خالق کدام آثار دیگر نیز هستند؟

۵۱

"زمین سوخته - بهارستان - آگه بابا بمیره - اخلاق‌الاشراف"

- ۱) بره گم‌شده راعی، تذکرة‌الاولیا، ظهور، رساله دلگشا
- ۲) شوهر آهو خانم، گلستان، ضیافت، صد پند
- ۳) همسایه‌ها، تحفة‌الاحرار، مهاجر کوچک، صد پند
- ۴) مدار صفر درجه، تحفة‌الاحرار، ضیافت، نفعات‌الانس

کدام بیت بر وزن "مفاعن فعلاتن مفاعن فعلمن" است؟

۵۲

- (۱) گرم جواز نباشد به پیشگاه قبوت کجا روم که نمیرم بر آستان عبادت
 (۲) تویی که خوبتری ز آفتاب و شکر خدا که نیستم ز تو در روی آفتاب خجل
 (۳) چند به ناز پرورم مهر بتان سنگدل یاد پدر نمی‌کنند این پسران ناخلف
 (۴) ببرد از من قرار و طاقت و هوش بت سنگین دل سیمین بناگوش

در بیت زیر چند مورد اختیار شاعری "ابدال" مشاهده می‌شود؟

۵۳

"گفت و گذشت او ز من لیک ز ذوق آن سخن صحت یافت این دلم یا رب تش دهی جزا"

(۱) سه (۲) یک

(۳) دو (۴) چهار

در هر گزینه به جز گزینه نام دو تن از شاعران دوره معاصر آمده است؟

۵۴

- (۱) محمدحسین شهریار - فریدون مشیری (۲) منوچهر آتش - محمدرضا شفیعی کدکنی
 (۳) حمید مصدق - منوچهر شیبانی (۴) احمد عزیزی - قیصر امین پور

وزن بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

۵۵

"چند از نعیم سبعة الوان چو کافران کار حجیم سبعة ز امعا برآورم"

(۱) مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن (۲) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

(۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن (۴) مستفعلن مفاعلن مستفعلن مفاعلن

رواج "جریان سمبولیسم اجتماعی" یا "شعر نو حماسی" مربوط به کدامیک از ادوار شعر معاصر است؟

۵۶

(۱) دوره اول (۲) دوره دوم

(۳) دوره سوم (۴) دوره چهارم

در کدام بیت هم اختیار وزنی و هم اختیار زبانی به کار رفته است؟

۵۷

(۱) از دماغ من سرگشته خیال دهند به جفای فلک و غصه دوران نرود

(۲) گر به سرمنز سلمی رسی ای باد صبا چشم دارم که سلامی برسانی ز منش

(۳) مبادا جز حساب مطرب و می اگر نقشی کشد کلک دبیرم

(۴) هرکجا آن شاخ نرگس بشکفد گل‌رخانش دیده نرگس‌دان کنند

در کدام مصراع اختیار وزنی قلب صورت گرفته است؟

۵۸

(۱) دل برگرفت از من بتم یک‌بارگی (۲) زیر نشین علمت کائنات

(۳) دست کسی برنرسد به شاخ هویت تو (۴) برشوم از نشاط دل وقت سحر به منظره

- (۱) دوره اول
(۲) دوره دوم
(۳) دوره سوم
(۴) دوره چهارم

در کدام بیت اختیار وزنی "قلب" به کار رفته است؟

- (۱) آمدمت که بنگرم باز نظر به خود کنم سیر نمی‌شود نظر بس که لطیف منظری
(۲) هر که تو را نیک‌خواه، نیکوئ او را دلیل هر که تو را بدسگال، ندامت او را ندیم
(۳) و داو کمالت تمام با قمران در قمار حصن بقایت فزون از هرمان در هرم
(۴) هر که به جور رقیب یا به جفای حبیب عهد فراموش کند مدعی بی‌وفاست

ترتیب آرایه‌های "مجاز، لفونشر، جناس، ایهام و پارادوکس" در ابیات زیر، کدام است؟

- (الف) حاصلی در عشق ممکن نیست جز بی‌حاصلی چون توان کردن چو ما را نیست زین به، حاصلی
(ب) چهره زرد من و روی خود از طره بیوش که زر و سیم ز طرار بیاید پوشید
(ج) ای لب لعلت ز آب زندگانی برده آب ما ز چشم می پرستت مست و چشمت مست خواب
(د) ور مجلس ما ز آتش عشقت نشود گرم از سوز دل و ساز غم ما چه برآید
(ه) چه سود نرگس سرمست را نصیحت بلبل که هیچ فایده نبود اگر هزار بگوید

- (۱) الف، د، ب، ه، ج (۲) ج، د، ب، الف، ه
(۳) د، ب، ج، ه، الف (۴) د، ب، ج، الف، ه

آرایه‌های مقابل همه ابیات به استثنای بیت تماماً درست است.

- (۱) اگر این داغ جگرسوز که بر جان من است بر دل کوه نهی، سنگ به آواز آید (اغراق، تشبیه)
(۲) لباس مرگ بر اندام عالمی زیباست چه شد که کوه و زشت این قبا به قامت ماست (مجاز، استعاره)
(۳) دل‌ها برای اوست که اندر تپیدن است دریا ز شور اوست که اندر تلاطم است (حسن تعلیل، موازنه)
(۴) گفتار من باد آیدش، خون ریختن داد آیدش گر رنج من یاد آیدش عهد من آسان نشکند (جناس، متناقض‌نما)

آرایه‌های "مجاز و تشبیه" در کدام بیت به کار رفته است؟

- (۱) کسی رفت و آثار خیرش نماند نشاید پس مرگش الحمد خواند
(۲) باز آمدم چون عید نو تا قفل زندان بشکنم وین چرخ مردم‌خوار را چنگال و دندان بشکنم
(۳) صائب از کلک تو شد آفاق پر برگ و نوا این قدر برگ و نوا در غنچه منقار نیست
(۴) بر بال عقاب آمد آن تیر جگردوز وز ابر مر او را به سوی خاک فروکاست

- (۱) دلی که رسته ز دور و مدار و اختر چرخ ز چرخ و اختر و دور و مدار کی داند
 (۲) ای ز تو مرغ چمن را های و هو سبزه از اشک تو می‌گیرد وضو
 (۳) گردون روشن ز مه نه ماه ز گردون کشور ایمن ز شه نه شاه ز کشور
 (۴) چیست قصد خون من آن ترک کافرکیش را ای مسلمانان نمی‌دانم گناه خویش را

- آرایه‌های "تضاد، اسلوب معادله، تلمیح، کنایه" به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
 الف) پرده خارست اگر دارد گلی این بوستان نوش این محنت‌سرا آهن‌ربای نشتر است
 ب) دل رمیده گل از روزگار می‌چیند نشاط روی زمین از غزال صحرایی است
 ج) آن که در جام خضر آب بقا ریخته است به لب تشنه ما زهر فنا ریخته است
 د) پرده چشم غزال است سیه خانه او آن پریزاد که راه دل مجنون زده است

- (۱) ج، الف، د، ب
 (۲) ج، ب، الف، د
 (۳) ب، الف، ج، د
 (۴) ب، ج، الف، د

وزن کدام واژه در مقابل آن به‌درستی ذکر شده است؟

- (۱) میادین: مستفعلن
 (۲) جهان‌داران: مفاعیلن
 (۳) مستکبرین: مفتعلن
 (۴) کجایی: فاعلن

موارد تمام گزینه‌ها از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است؛ به‌جز:

- (۱) ستایش عشق - غم‌گرایی
 (۲) فراق - توجه به دنیای درون
 (۳) باور به اختیار و اراده - آسمانی بودن معشوق
 (۴) بازتاب بیشتر علوم در شعر - رواج روحیه عرفانی و اخلاقی

مهم‌ترین نوع مجاز، مجاز به علاقه است.

- (۱) مجاورت
 (۲) مشابهت
 (۳) مکانت
 (۴) ملازمت

در همه گزینه‌ها ویژگی‌های فکری سبک عراقی آمده است به‌جز:

- (۱) فراق - آسمانی بودن معشوق
 (۲) باور به قضا و قدر - غم‌گرایی
 (۳) واقع‌گرایی باتوجه‌به دنیای درون - رواج روحیه پهلوانی
 (۴) بازتاب اندک علوم در شعر - ستایش عشق

ویژگی‌های فکری زیر به ترتیب مربوط به کدام دوره ادبی هستند؟
"ستایش خرد - شادی‌گرایی - فراق - وصال - واقع‌گرایی - بازتاب علوم در شعر"

- (۱) خراسانی - خراسانی - عراقی - خراسانی - خراسانی - عراقی
- (۲) خراسانی - خراسانی - عراقی - خراسانی - عراقی - عراقی
- (۳) خراسانی - خراسانی - عراقی - خراسانی - عراقی - خراسانی
- (۴) عراقی - خراسانی - خراسانی - عراقی - عراقی - عراقی

آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟
"مهی که راز من از پرده آشکارا کرد
هنوز صورت او زیر پرده پنهان است"

- (۱) استعاره - ایهام - کنایه - تضاد
- (۲) کنایه - ایهام تناسب - تکرار - متناقض‌نما
- (۳) تضاد - استعاره - کنایه - واج‌آرایی
- (۴) جناس همسان - استعاره - پارادوکس - مجاز

باتوجه به درون‌مایه، کدام بیت سروده سبک عراقی نیست؟

- (۱) با خرد گفتم کای غایت و مقصود جهان نیست چیزی که به نزدیک تو آن مفقودست
- (۲) من و مقام رضا بعدازاین و شکر رقیب که دل به درد تو خو کرد و ترک درمان گفت
- (۳) بر آن سرم که نوشم می و گنه نکنم اگر موافق تدبیر من شود تقدیر
- (۴) در ازل پیش از آفرینش جسم جان به عشق تو مایل افتادست

کدام آرایه‌ها در بیت زیر، تماماً موجود است؟

"هستند بی‌قرار چو زلف تو عالمی / تا دیده دید در خم زلفت قرار حسن"

- (۱) تشخیص، اغراق، مراعات نظیر، کنایه، ایهام تناسب
- (۲) ایهام تناسب، مجاز، تضاد، تشبیه، مراعات نظیر
- (۳) تشبیه، کنایه، ایهام تناسب، جناس، تشخیص
- (۴) مجاز، تشبیه، اغراق، جناس، تضاد

آرایه‌های مقابل همه ابیات به جز بیت گزینه درست آمده است.

- (۱) در نماز ار داد سائل را نگین نبود عجب اهل حق را هرچه در دست است نذر سائل است (مجاز - تلمیح)
- (۲) به کام بدسگالش شهد شیرین زهر تن فرسا به جام نیک‌خواهش زهر قاتل شهد جان‌پرور (متناقض‌نما - موازنه)
- (۳) چنان افتاده عشقت شدم جانا که چون سعدی ز دستم برنمی‌آید که یکدم بی تو بنشینم (تضمین - کنایه)
- (۴) مرا از گوشه خلوت مخوان در مجلس عشرت چه افتاده است بنشینم خجل غمناک برخیزم (تضاد - تشبیه)

در عبارت زیر کدام کلمه معنای مجازی دارد؟

"روم که روزی روزگاری عالمی به وی چشم داشت و از آن چشم می‌زد."

- (۱) روم
- (۲) عالم
- (۳) چشم
- (۴) روزگار

۷۶ عَيْنُ الْخَطِّ فِي التَّرْجُمَةِ:

- (۱) (...كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ...): هر چیزی نابود شدنی است، جز ذاتِ او (خداوند)!
- (۲) سَيَغْفِرُ اللَّهُ جَمِيعَ الذُّنُوبِ إِلَّا الشُّرْكَ بِهِ! خداوند همه گناهان را به جز شرک و رزیدن، خواهد آمرزید!
- (۳) قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: بِالتَّعْلِيمِ أُرْسِلْتُ! پیامبر (ص) فرمود: [فقط] برای یاد دادن برانگیخته شده‌ام!
- (۴) كُلُّ عَيْنٍ بَاكِيَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا ثَلَاثَ أَعْيُنٍ! هر چشمی در روز قیامت گریان است، به جز سه چشم!

۷۷ "إِنَّ الشَّيْخَ الْمَعْرُوفَ يُعْتَقِدُ الْأَسْرَى وَيُدَافِعُ عَنِ الْمَظْلُومِينَ مَدَافِعَةً." : هَمَانَا

- (۱) پیشوای گرمی اسیرانی را که از مظلومان دفاع می‌کند، قطعاً آزاد می‌کند!
- (۲) پیرمرد گرمی‌تر اسیرها را آزاد و از ستم‌دیدگان دفاع می‌کند!
- (۳) پیشوای عزیز اسیر را آزاد می‌کرد و از مظلومان بدون شک دفاع می‌کرد!
- (۴) پیرمرد گرمی اسیران را آزاد می‌کند و از ستم‌دیدگان بی‌گمان دفاع می‌کند!

۷۸ كَلِمَاتُ الْجَمَاعَتَيْنِ إِلَى خَيْرٍ أَمَّا هُوَ لَا فَيَدْعُونَ اللَّهَ وَ أَمَّا هُوَ لَا فَيَتَعَلَّمُونَ وَيَفْقَهُونَ الْجَاهِلِينَ .:

- (۱) دو جماعت در راه خیر هستند، لیکن این‌ها خداوند را دعا می‌کنند و این‌ها آموزش می‌دهند و نادانان را فقیه می‌کنند!
- (۲) هر دو گروه در راه خوبی هستند، اما این‌ها پس به درگاه خدا دعا می‌کنند و اما این‌ها پس یاد می‌گیرند و نادان را دانا می‌کنند!
- (۳) دو جماعت به سوی نیکی گام برمی‌دارند و این‌ها خدا را می‌خوانند پس یاد می‌گیرند و این‌ها به نادان آموزش می‌دهند!
- (۴) هر دو گروه در راه خوبی‌اند، اما این‌ها خدا را دعا می‌کردند و این‌ها علم می‌آموختند و به نادان آموزش می‌دادند!

۷۹ عَيْنُ الْمُسْتَنْتَنِ مِنْهُ فِي "وَمَا الْمَالُ وَالْأَهْلُونَ إِلَّا وَدَائِعٌ":

(۱) المَالُ	(۲) الأَهْلُونَ
(۳) محذوف	(۴) وَدَائِعٌ

۸۰ عَيْنُ الْخَطِّ لِلْفَرَاغِ: "إِنَّا لَمْ نَشَاهِدْ فِي الْحَقْلِ إِلَّا

(۱) الفَّلَّاحُونَ	(۲) الفَلَاحِينَ
(۳) فَلَاحِينَ	(۴) الفَلَاحَاتِ

۸۱ "لَا يَتْرُكُ مِنَ الْأَوْلَادِ وَالذَّيْهِمِ إِلَّا مَنْ يَعْتَقِدُ أَنَّهَا لَيْسَا بِحَاجَةٍ إِلَيْهِ وَ هُمَا فِي صَحَّةٍ!":

- (۱) فرزندان و والدین خودشان را ترک نمی‌کنند مگر معتقد به این باشند که آن‌ها در سلامت‌اند و نیاز به او ندارند!
- (۲) از میان فرزندان فقط کسی والدین را ترک می‌کند که عقیده داشته باشد که آنان سلامتی دارند و نیازمند به او نیستند!
- (۳) تنها کسی در میان فرزندان پدر و مادر را ترک می‌کند که بر این عقیده باشد که آنان به او نیازمند نیستند و در سلامت‌اند!
- (۴) از فرزندان فقط کسی پدر و مادرش را ترک می‌کند که معتقد باشد آن‌ها به او نیاز ندارند و هر دو در سلامت هستند!

عین المستثنی منه مختلفاً عن العبارات الأخرى في المحل الإعرابي:

۸۲

- (۱) نجح الطلاب في الامتحان إلا طالباً واحداً!
 (۲) اللیلة لا یرى شیء في السماء إلا القمر!
 (۳) فهل یهلك إلا القوم الفاسقون!
 (۴) لم یسمعُ كلامٌ في الصف إلا السؤال!

ما هو الصحيح للتوضیحات التالیة على الترتیب؟:

۸۳

(قَدَّمَ رأياً و فكرةً / الولد قبل سنّ الشّباب / جعله مُختاراً بين شیئین أو أكثر)

- (۱) أعتق / يافع / خیر
 (۲) اقتراح / أمرد / خیر
 (۳) اقتراح / أمرد / إختار
 (۴) (أعتق / يافع / إختار

عین الخطأ فی التّضاد:

۸۴

- (۱) كلُّ وعاءٍ یضيقُ بما جعلَ فيه إلا وعاء العلم. - يتسع
 (۲) يا ربّنا أبقي لنا مُحَمَّدًا حتّى أراه یافعاً و أمردا. - شاباً
 (۳) إنقُصَّ من حولك جميع النَّاس. - تجمّع
 (۴) كلُّ شىءٍ یزُحُصُّ إذا كُتِرَ إلا الأدب. - یعلو

في أيّ عبارة ليس المستثنی منه محذوفاً؟

۸۵

- (۱) لم یذهب أُمس إلى المدرسة إلا علی!
 (۲) لا یكون في غفلة عن الله إلا الإنسان الجاهل!
 (۳) ما نشرت هذا الأسبوع إلا مجلّتان اثنتان!
 (۴) استشهد أصحاب الحسين في عاشوراء إلا السّجاد!

(إنّ الإنسان لفی خسرٍ إلا الذّین آمنوا و عملوا الصّالحات...):

۸۶

- (۱) همانا آدمی در ضرر است جز آن کسانی که ایمان آوردند و به عملی پسندیده روی آوردند!
 (۲) قطعاً انسان در زیان است مگر کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند!
 (۳) به جز کسانی که ایمان می‌آورند و کارهای نیکو انجام می‌دهند، قطعاً انسان در زیان است!
 (۴) فقط کسانی که ایمان آوردند و کارهای خوب کردند در زیان قطعی انسان نیستند!

عین الصحیح فی الإعراب و التّحلیل الصّرفی.

۸۷

"هما یغرسان فسائل فی بدایة حیاتیهما الجدیة.":

- (۱) هما: ضمیر منفصل - معرفة - مبني / فاعل و مرفوع
 (۲) یغرسان: فعل مضارع - مزید ثلاثی - معرب / مع فاعله جملة فعلیة
 (۳) فسائل: جمع تکسیر مفرده "فسیلة" و هی مؤنث - نكرة / مفعول به
 (۴) الجدیة: اسم - مفرد مؤنث - معرّف بآل / مضاف إليه و مجرور

- (۱) الفسيلة - العُصن - الجذع
(۲) الأُسود - الكلاب - الدُّنوب
(۳) الآبار - الأنهار - البحار
(۴) الرُّوح - الإعزاز - الحنان

عین الخطأ:

- (۱) يا كافر! لا عين لك لتبصر بها الحق: ای كافر، هیچ چشمی ندارى تا حق را با آن ببینی!
(۲) كانت لرسول الله أختٌ من الرضاة: رسول خدا (ص) خواهرى رضاعى داشت!
(۳) الحزامُ شريطٌ نُغلقه عندما نركب السيارة: كمر بند نواری است كه آن را می بندیم وقتی سوار ماشین می شویم!
(۴) لم يكن غرضٌ نوبل من اختراع الديناميت إشاعة الحروب: نوبل، قصدش از اختراع دینامیت اشاعه جنگ نبود!

عین الصحيح:

- (۱) قد مُنعث عن تناول المواد السُّكرية: از خوردن مواد قندی منع شده ام!
(۲) قد يذکر الأستاذ تلاميذه القدماء: قطعاً استاد دانش آموزان قدیمی را به یاد می آورد!
(۳) أقوى الناس من انتصر على غضبه سهلاً: قوی ترین مردم کسی است كه به سادگی بر خشم پیروز شود!
(۴) يبقى المحسن حياً و إن نُقلَ إلى منازل الأموات: نیکوکار اگر به منازل مردگان نقل مکان کند، زنده می ماند!

عین ما فيه اسم التفضيل:

- (۱) لا خير في العبادة إلا مع التفكر.
(۲) خير إخوانكم من أهدى إليكم عيوبكم.
(۳) من عباد الله أحبُّ من نفع الأصدقاء.
(۴) إنا لا نضيع أجر من أحسن عمله.

عین ما فيه جمع سالم للمؤنث:

- (۱) أنشد الشاعرُ قصيدةً طويلة، الأبياتُ الجميلة فيها كثيرة!
(۲) استمعنا إلى أصوات الطيور في الغابة و هي جميلة و كثيرة!
(۳) إن يُنقل الثقلُ بواسطة الأنابيب فلا نحتاج إلى آلات لتقليل الضغط!
(۴) بعضُ الأعمال تحتاج إلى أوقات معينة فيجب أن لا تتأخر في الوصول إليها!

عین الصحيح:

- (۱) أحبُّ دروسي التي تساعدني في المشاكل!: بهترین درس هایم چیزی است كه در مشكلات كمك كنده باشد!
(۲) قد تتبادل الدول البضائع بثمان رخيص!: قطعاً دولت ها كالاها را به قيمت ارزان عوض می کنند!
(۳) التفتتُ إلى صديقي الذي يهمسُ عند التدريس!: به سمت دوستم كه هنگام تدریس آهسته سخن می گفت، روی برگرداندم!
(۴) إنه يُعلم تلاميذه و إن كان مريضاً!: چنانچه او مريض باشد به دانش آموزانش آموزش می دهد!

- (۱) دوستان را ریشخند نکن و تلاش نکن که رازهایشان را برای رسوا کردنشان آشکار کنی و از آلوده شدن به گناه پس از ایمان دوری کن!
- (۲) دوستان را مسخره نکن و تلاش کن که رازهایشان را برای رسوا کردنشان آشکار نکنی و از آلوده شدن به گناه پس از ایمان دوری کن!
- (۳) دوستان را ریشخند نکن و تلاش نکن که رازهایشان را برای رسوا کردنشان کشف کنی و از آلوده شدن به گناه پس از ایمان دوری کن!
- (۴) دوستان را مسخره نکن و تلاش نکن که رازهایشان را آشکار و آنان را رسوا کنی و از آلوده شدن به گناه پس از ایمان دوری کن!

"الطَّائِرُ الطَّنَّانُ يُحَرِّكُ جَنَاحِيهِ ثَمَانِينَ مَرَّةً تَقْرِيْبًا فِي الثَّانِيَةِ الْوَاحِدَةِ":

- (۱) مرغ مگس تقریباً بال‌هایش را هشتاد بار در یک ثانیه حرکت می‌دهد.
- (۲) مرغ مگس بالش را در یک ثانیه تقریباً هشتاد بار حرکت می‌دهد.
- (۳) بال‌های مرغ مگس تقریباً هشتاد بار در یک ثانیه حرکت داده می‌شود.
- (۴) بال‌های مرغ مگس تقریباً هشتاد بار در یک ثانیه حرکت می‌کند.

"من غضب عليك ثلاث مرّات فلم يقل شراً فاتّخذهُ لنفسك صديقاً":

- (۱) هرکس سه مرتبه از تو خشمگین شد ولی حرف بدی نگفت پس او را برای خودت یک دوست بگیر.
- (۲) هرگاه سه مرتبه بر تو خشم گرفت اما حرف بدی نگفت پس او برای تو به‌عنوان دوستی انتخاب شده.
- (۳) هرکس سه بار از تو ناراضی شد ولی سخن بدی نگفت پس او را برای خویش یک دوست می‌پنداری.
- (۴) آن‌کسی که از تو سه دفعه عصبانی گشت اما سخن بدی را نگفته پس برای خویش او را در میان دوستان بگیر.

فی ایّ عبارةٍ ما جاء اسم التفضيل:

- (۱) أَعْلَمَ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ.
- (۲) أَعْلَمَ الْمُعَلِّمُ أَنِّي مَا طَالَعْتُ دُرُوسِي.
- (۳) رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ.
- (۴) أَنَا أَعْرِفُ أَعْلَمَ النَّاسِ فِي الطَّبِّ.

عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) يَبْلُغُ الصَّادِقُ بِصِدْقِهِ مَا لَا يَبْلُغُهُ الْكَاذِبُ بِاحْتِيَالِهِ!
- (۲) لِكُلِّ إِخْتِرَاعٍ عِلْمِيٍّ وَ إِبْتِكَارٍ وَجْهٌ نَافِعٌ وَ وَجْهٌ مُضِرٌّ!
- (۳) يَتِمُّ التَّوَارُثُ فِي الطَّبِيعَةِ مِنْ خِلَالِ وُجُودِ رَوَابِطِ مُتَدَاخِلَةٍ!
- (۴) عَلَى كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَايَشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايِشًا سَلْمِيًّا!

- (۱) عُجِبَ: الإنسان الذي يُحِبُّ نفسه كثيراً!
 (۲) مُشَاغِبٌ: إيجاد إخلال بين أمور الآخرين!
 (۳) حِصَّةٌ: قسمٌ من السّاعة يدرس فيه الطّلاب!
 (۴) مُعَمَّرٌ: إذا يعمر إنسان أو شيء قليلاً في الحياة!

"إِنَّ التَّجَسُّسَ مِنَ الذَّنُوبِ وَنَتِيجَتُهُ هُوَ النَّاسُ!" عين الصّحیح:

۱۰۰

- (۱) صغائر - فضح
 (۲) كبائر - فضح
 (۳) صغائر - تواصل
 (۴) كبائر - تواصل

"شَرَّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَلَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ."

۱۰۱

- (۱) از مردمان بد است کسی که به امانت‌داری معتقد نیست و از خیانت پرهیز نمی‌کند!
 (۲) بدترین مردم کسی است که امانت‌داری نکرده است و از خیانت خودداری نمی‌کند!
 (۳) مردم بد است کسی که به امانت‌داری معتقد نیست و از خیانت خودداری نکرده بود!
 (۴) بدترین مردم کسی است که به امانت‌داری اعتقاد ندارد و از خیانت پرهیز نمی‌کند!

"إِنْ تَقْصِدُ أَنْ تَرْمِيَ التُّفَايَاتِ فِي مَكَانٍ غَيْرِ مَنَاسِبٍ، فَاعْلَمْ أَنَّكَ ضَيَّعْتَ حَقَّ النَّاسِ!"

۱۰۲

- (۱) اگر قصد کنی زباله‌ها را به مکانی نامناسب پرتاب کنی، بدان که تو حق مردم را ضایع ساخته‌ای!
 (۲) اگر قصد کردی زباله‌ها را در جایی نامناسب پرت کنی، این را بدان که حق مردم را تباه ساختی!
 (۳) هرگاه خواستی زباله‌ها را به جای نامناسبی بیندازی، پس آگاه باش که حق مردم را ضایع ساختی!
 (۴) هر زمان که خواستی زباله‌هایی را به سمت مکان نامناسبی بیندازی، پس با آگاهی حق مردم را تباه کرده‌ای!

عین ما فيه اسم المكان:

۱۰۳

- (۱) تَخَرَّجَتْ مِنَ الْجَامِعَةِ قَبْلَ سِنَوَاتٍ كَثِيرَةٍ.
 (۲) هَذِهِ السَّمَكَةُ بِحَاجَةٍ إِلَى نَهْرٍ مَمْلُوءٍ بِالْمَاءِ.
 (۳) رَأَيْتُ مَدِيرَ مَدْرَسَتِي فِي الطَّرِيقِ وَ سَلَّمْتُ عَلَيْهِ.
 (۴) كُنْتُ نَسِيتُ مِفْتَاحِي فِي الْغُرْفَةِ وَ مَا أَخَذْتَهُ.

ما هو الترتيبُ الصّحیح للكلمات لِتكونَ جملةً شرطيةً:

۱۰۴

- (۱) حَصَدَ - بَدَّرَ - الْخَيْرَ - مَنْ - بَدَّرَ - الْخَيْرَ
 (۲) مَنْ - بَدَّرَ - الْخَيْرَ - حَصَدَ - بَدَّرَ - الْخَيْرَ
 (۳) مَنْ - بَدَّرَ - بَدَّرَ - الْخَيْرَ - حَصَدَ - الْخَيْرَ
 (۴) مَنْ - حَصَدَ - الْخَيْرَ - بَدَّرَ - الْخَيْرَ - بَدَّرَ

"كانت تؤدّي مشاركة الإيرانيين في قيام الدولة العباسية إلى ازدياد المفردات الفارسية في العربية."

۱۰۵

- (۱) فراوانی واژگان فارسی در عربی به مشارکت ایرانی‌ها در نهضت دولت عباسی منجر می‌شد!
 (۲) مشارکت ایرانیان در قیام حکومت عباسی گسترش کلمات فارسی در عربی را به وجود آورد!
 (۳) مشارکت ایرانیان در قیام حکومت عباسی به گسترش واژگان فارسی در عربی، منجر می‌شد!
 (۴) شرکت کردن ایرانیان در قیام عباسیان، باعث شد تا کلمات فارسی در عربی رایج شود!

۱۰۶ کدام گزینه از اقدامات رضاشاه برای مبارزه با سنت‌های اسلامی محسوب نمی‌شود؟

- ۱) وی دستور داد روحانیون لباس‌های خود را به کنار گذارند.
- ۲) به دستور وی دفترخانه‌های شرعی تعطیل شد.
- ۳) دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً ممنوع اعلام شد.
- ۴) تبعید و شهادت آیت‌الله مدرس به‌عنوان روحانی مبارز و خستگی‌ناپذیر

۱۰۷ کدام کشور به‌عنوان مسیر ارتباطی هند و اروپا برای انگلستان سودآور بود؟

- ۱) ترکیه
- ۲) ایران
- ۳) روسیه
- ۴) گرجستان

۱۰۸ لقب "سردار سپه" متعلق به چه کسی بود؟

- ۱) احمدشاه
- ۲) سید ضیاء‌الدین طباطبایی
- ۳) آبرون ساید
- ۴) رضاخان

۱۰۹ کدام گزینه در ارتباط با به سلطنت رسیدن رضاشاه نیست؟

- ۱) تأسیس مجلس مؤسسان برای تغییر چند ماده از قانون اساسی تشکیل خواهد شد.
- ۲) به‌جز چهار تن از نمایندگان مجلس سایر نمایندگان به این طرح رأی مثبت دادند.
- ۳) در سال ۱۳۰۴ مجلس مؤسسان با نطق رضاخان افتتاح شد.
- ۴) در ماده‌واحد مطرح در مجلس مؤسسان خلع قاجاریه از سلطنت خواسته شده بود.

۱۱۰ سرانجام قیام میرزا کوچک خان و نهضت جنگل چه بود؟

- ۱) مبارزه با نیروهای روسی و سرکوب آنان توسط قوای قزاق باعث قدرت گرفتن میرزا شد.
- ۲) بی‌اعتمادی مردم به حرکات آنان و پشت کردن به آنان سبب سرکوب این نهضت شد.
- ۳) خیانت دولت شوروی و اختلاف سران نهضت و حمله نیروهای دولتی رضاخان باعث سرکوب آنان شد.
- ۴) تغییر مسیر نهضت از یک قیام مسلحانه و دینی به یک حرکت کمونیستی باعث منحل شدنشان گردید.

۱۱۱

چند مورد از موارد زیر، از جمله ویژگی‌های ارتش منظم در دوران رضاشاه است؟
 الف) ارتش منظم ایران وظیفه داشت تا به انگلیسی‌ها در هند کمک دائمی کند.
 ب) ایجاد این ارتش از جمله برنامه‌های اساسی انگلیسی‌ها بود.
 ج) وجود این ارتش، تمرکز قدرت سیاسی را در کشور ممکن می‌ساخت.
 د) ارتش در این زمان، وظیفه سرکوب کردن قیام‌های مردمی را نیز بر عهده داشت.
 ه) یکی از دلایل تشکیل ارتش منظم، کاهش دخالت استعمارگران در ایران بود.

- (۱) دو
 (۲) یک
 (۳) چهار
 (۴) سه

۱۱۲

در کودتای سال ۱۲۹۹ شمسی، کدامیک از افراد زیر، به ترتیب مهره نظامی و سیاسی به حساب می‌آمدند؟

- (۱) سیدضیاء - رضاخان
 (۲) احمدشاه - محمدعلی فروغی
 (۳) رضاخان - سیدضیاء
 (۴) محمدعلی فروغی - احمدشاه

۱۱۳

در عبارت زیر چند مورد به نادرستی ذکر شده است؟

به وجود آوردن ارتش منظم در ایران از جمله برنامه‌های اساسی رضاشاه بود. این ارتش ضمن اینکه تمرکز قدرت سیاسی را در کشور ممکن می‌ساخت، قیام‌های مردمی را سرکوب می‌کرد. و در مواقع ضروری به‌عنوان تأمین‌کننده اهداف نظامی رضاشاه مورد استفاده قرار می‌گرفت. رضاشاه نیروهای سه‌گانه ارتش را با هدایت انگلیسی‌ها به وجود آورد. به نو کردن ارتش پرداخت و در سال ۱۳۰۴ قانون وظیفه عمومی را به تصویب رساند.

- (۱) دو مورد
 (۲) سه مورد
 (۳) چهار مورد
 (۴) پنج مورد

۱۱۴

کدام مورد از اهداف نهضت میرزا کوچک خان به حساب نمی‌آید؟

- (۱) مبارزه با قوای روس‌ها در سرحدات شمالی
 (۲) اخراج نیروهای بیگانه
 (۳) رفع ناامنی و بی‌عدالتی و برقراری امنیت
 (۴) مبارزه با خودکامگی و استبداد

۱۱۵

آغاز سلطنت پهلوی فصل جدیدی از تاریخ ایران است که هم‌زمان با آن دوره نوینی از غارت کشور ما به دست بیگانگان آغاز می‌شود که به شهرت دارد.

- (۱) استعمار نو
 (۲) استعمار قدیم
 (۳) استعمار فرانو
 (۴) استبداد امپریالیسم

۱۱۶

یکی از مهم‌ترین زیر ساخت‌های موردنیاز توسعه چه بود؟

- (۱) بازیابی در سیاست‌های اقتصادی
 (۲) اصلاح شیوه اداره کشور
 (۳) افزایش سرمایه‌های دولتی
 (۴) خطوط راه آهن

نخستین اقدام مهم رضاخان بعد از رسیدن به نخست‌وزیری چه بود؟

- (۱) پیشنهاد برای برقراری نظام جمهوری به جای نظام سلطنت
- (۲) در پیش گرفتن سیاست‌های مذهبی برای همراهی روحانیون با وی
- (۳) سرکوب روحانیان مبارزی چون مدرس در جهت رسیدن به سلطنت
- (۴) تبلیغ در جهت بی‌علاقگی شاه قاجار به امور مملکت و بیزاری مردم نسبت به او

کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) رضاخان در سمت وزارت جنگ از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۲ ش. باقی ماند.
- (۲) با سفر احمدشاه به اروپا، رضا خان شرایط رسیدن به سلطنت را فراهم کرد.
- (۳) رضاخان و مردم همگی موافق جمهوری به جای سلطنت بودند.
- (۴) آیت‌الله مدرس از مخالفان روی کارآمدن رضاخان بود.

در چه سالی، رضاخان به عنوان پادشاه ایران انتخاب شد؟

(۲) ۱۳۰۲	(۱) ۱۳۰۴
(۴) ۱۳۰۶	(۳) ۱۳۰۰

رضاشاه پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک رئیس‌جمهور آن کشور به تقلید از وی به کدام اقدام دست زد؟

- (۱) به اشاعه فرهنگ غربی و تبعید روحانیت پرداخت.
- (۲) دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی را ممنوع کرد.
- (۳) به مبارزه با همه سنت‌های اسلامی پرداخت.
- (۴) خواستار حکومت جمهوری در کشور شد.

تا قبل از کاوش‌های باستان‌شناسی و رمزگشایی خط میخی، در خصوص چه دوره‌های اطلاعات تاریخی قابل‌توجهی وجود داشت؟

(۲) اشکانیان	(۱) ساسانیان
(۴) پیشدادیان	(۳) کیانیان

کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

- (۱) اقوام آریایی مهاجر به ایران، از نظر تبار و زبان خویشاوند بودند و باور دینی مشترکی داشتند.
- (۲) وجود گروه‌های پنج‌گانه آریایی در آغاز نشان‌دهنده برتری یک گروه بر گروهی دیگر بود.
- (۳) تقسیم‌بندی اقوام آریایی به دسته‌های روحانیون، جنگجویان و کشاورزان و شبانان دیده می‌شد.
- (۴) در هر قبیله آریایی، تعدادی طایفه بود و هر طایفه به چندین خانواده تقسیم می‌شد.

قبایل صحراگرد آسیای مرکزی پی‌درپی به کدام مرزها حمله می‌کردند؟

- (۱) شمال غربی
(۲) جنوب غربی
(۳) جنوب شرقی
(۴) شمال شرقی

کدام گزینه از جمله فواید و کارکردهای مطالعه تاریخ نیست؟

- (۱) آگاهی از عدم توجه ملت‌ها و جوامع به تاریخ‌نگاری
(۲) منبع شناخت و تفکر از طریق کاوش در گذشته
(۳) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی
(۴) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

حضرت یوسف (ع) و حضرت موسی (ع) به احتمال بسیار در کدام دوران، مردم مصر را به پرستش خدای یگانه دعوت کردند؟

- (۱) دوران تسلط هخامنشیان بر یونان
(۲) دوره بعد از حمله اسکندر
(۳) دوران امپراطوری میانه
(۴) دوران امپراطوری جدید

در رابطه با تاریخچه گاه‌شماری در جهان کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) در گاه‌شماری خورشیدی؛ قمری برای رفع اختلاف میان سال قمری و خورشیدی، هر سه سال یک ماه به سال می‌افزودند.
(۲) رومیان بر خلاف مصریان گاه‌شماری دقیق و منظمی داشتند.
(۳) در گاه‌شماری بابلی‌ها برای محاسبه یک‌چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال کبیسه می‌گرفتند.
(۴) دومین اصلاح گاه‌شماری رومی، به دستور ژولیوس سزار صورت گرفت.

کدام گزینه به عمده‌ترین منابع درآمد حکومت در ایران باستان اشاره نمی‌کند؟

- (۱) مالیات کشاورزی و دام
(۲) مالیات پیشه‌وران
(۳) مالیات تجارت و بازرگانی در صنعت بافندگی
(۴) عوارض گمرکی

همه گزینه‌ها از مهم‌ترین پیامدهای ابداع کشاورزی می‌باشد، به جز.....

- (۱) روی آوردن به سایر فعالیت‌ها غیر از تولید خوراک به دلیل تولید مازاد
(۲) شکل‌گیری دادوستد و تجارت میان روستاها
(۳) کشت غلات و رام کردن جانوران جهت تسریع در کشاورزی
(۴) ایجاد نخستین روستاها به‌عنوان سکونتگاه‌های دائم

در کدام مرحله از پژوهش تاریخی مورخ به ارزیابی اعتبار و دقت منابع می‌پردازد؟

- (۱) انتخاب موضوع
(۲) تحلیل و تفسیر اطلاعات
(۳) شناسایی منابع
(۴) گردآوری و تنظیم اطلاعات

مخالفتان اصلی آئین مانوی چه کسانی بودند و مانی و پیروان او، برای تفهیم مطالب، از چه چیزی استفاده می کردند؟

۱۳۰

- (۱) موبدان - نقاشی
- (۲) مغها - نقاشی
- (۳) موبدان موبد - نگارگری
- (۴) موبدان - نگارگری

در پی کاوش‌های باستان‌شناختی در اوایل قرن بیستم آثار تمدنی کهن در واقع در یونان کشف شد.

۱۳۱

- (۱) آتن - شمال
- (۲) جزیره کرت - جنوب
- (۳) اسپارت - شمال
- (۴) میسن - جنوب

کدام سلسله از نوع حکومت ملوک‌الطوایفی بود؟

۱۳۲

- (۱) اشکانی
- (۲) ساسانی
- (۳) سلوکیان
- (۴) هخامنشیان

کدام‌یک، از وقایع مهم دوران سلطنت شاپور اول ساسانی است؟

۱۳۳

- (۱) در جنگی با شکست دادن والرین امپراطور روم وی را اسیر ساخت.
- (۲) مزدک و بسیاری از طرفداران وی به دست بزرگان خاندان ساسانی به قتل رسیدند.
- (۳) پس از مدت‌ها توانست هپتال‌ها، اقوام بیابان‌گرد را در شمال شرق ایران سرکوب کند.
- (۴) جلوگیری از تبلیغ مسیحیت و حتی به اذیت و آزار آنان که امپراطور روم از آنان حمایت می‌کرد، دست زد.

چند جمله درست است؟

۱۳۴

- (الف) در خانواده کهن ایرانی، ازدواج درون‌گروهی بوده است.
- (ب) بعد از مرگ پدر در خانواده، دارایی‌ها به پسر ارشد می‌رسید.
- (پ) دامنه اختیارات پدر با توسعه تشکیلات حکومتی، کاهش می‌یابد.
- (ت) موبدان زرتشتی مدافع نابرابری‌های اجتماعات و طبقه حاکم بودند.
- (ث) مزدک بر ضد دین، فاصله طبقاتی را مورد سرزنش قرار داد.

- (۱) یک جمله
- (۲) دو جمله
- (۳) چهار جمله
- (۴) پنج جمله

نظامی که انسان برای اندازه‌گیری دقیق زمان، ماه و سال ابداع کرده است، نام دارد.

۱۳۵

- (۱) گاه‌شماری
- (۲) زمان
- (۳) تاریخ
- (۴) اسطرلاب

۱۳۶ چرا مدیریت حمل و نقل درون شهری، یکی از موضوعات مهم شهرها، طی ۵۰ سال اخیر بوده است؟

- ۱) به دسترسی عادلانه همه اقشار جامعه توجه شده است.
- ۲) تقاضای حمل و نقل شهری، رشد چشمگیری داشته است.
- ۳) حمل و نقل یکی از اساسی ترین نیازهای روزانه مردم بوده است.
- ۴) با توسعه وسایل حمل و نقل، مصرف سوخته های فسیلی بسیار افزایش یافته است.

۱۳۷ به ترتیب کدام عبارات در مورد "مدیریت حمل و نقل" و "حمل و نقل پایدار" صحیح است؟

- ۱) حمل و نقلی که در آن نیازهای مربوط به حمل و نقل به خوبی رفع شود. - دسترسی عادلانه همه مردم، ایمنی آن ها و سلامتی محیط زیست در برنامه ریزی برای حال و آینده آن در نظر گرفته شود.
- ۲) کلیه فعالیت های برنامه ریزی و اجرایی با هدف بهینه کردن سامانه های حمل و نقل - حمل و نقلی که در آن نیازهای مربوط به حمل و نقل به خوبی رفع شود.
- ۳) دسترسی عادلانه همه مردم، ایمنی آن ها و سلامتی محیط زیست در برنامه ریزی برای حال و آینده آن در نظر گرفته شود. - کلیه فعالیت های برنامه ریزی و اجرایی با هدف بهینه کردن سامانه های حمل و نقل
- ۴) دسترسی عادلانه همه مردم، ایمنی آن ها و سلامتی محیط زیست در برنامه ریزی برای حال و آینده آن در نظر گرفته شود. - حمل و نقلی که در آن نیازهای مربوط به حمل و نقل به خوبی رفع شود.

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

۱۳۸ کدام یک از پدیده های جغرافیایی زیر، بر حمل و نقل تأثیر مستقیم دارد؟

۱) ناهمواری ها	۲) پوشش گیاهی
۳) آب و هوا	۴) شیب زمین

۱۳۹ با اجرای کدام روش ها می توان به تقویت پوشش گیاهی و نفوذ آب باران در یک حوضه کمک کرد؟

۱) آبخیزداری	۲) سازه های
۳) هیدرولوژی	۴) سدهای ذخیره ای

۱۴۰ با اختراع و گسترش وسایل حمل و نقل موتوری چه مسائلی به وجود آمد؟ و در کدام شیوه حمل و نقل بیشتر است؟

- ۱) سرعت در حمل و نقل و تسهیل در سفر - در حمل و نقل هوایی
- ۲) کاهش هزینه های سفر - در حمل و نقل ریلی
- ۳) تصادفات و مرگومیر و زخمی شدن مسافران - حمل و نقل جاده ای
- ۴) مشکلات آلودگی محیط زیست - حمل و نقل جاده ای

۱۴۱ در کدام یک از موارد زیر هزینه‌های حمل‌ونقل به‌طور مؤثری کاهش می‌یابد؟ و یکی از گام‌های مهم در زمینه فرهنگ ایمنی، تقویت است.

- (۱) حمل‌ونقل جاده‌ای - شاخص مطلوب
(۲) حمل‌ونقل چندوجهی - شاخص مطلوب
(۳) حمل‌ونقل چندوجهی - فرهنگ بیمه
(۴) حمل‌ونقل ریلی - فرهنگ بیمه

۱۴۲ مدیریت حمل‌ونقل شهری بر عهده کدام سازمان زیر است؟

- (۱) پلیس راهور
(۲) سپاه پاسداران
(۳) ناجا
(۴) شهرداری‌ها

۱۴۳ در کدام یک از موارد زیر هزینه‌های حمل‌ونقل به‌طور مؤثری کاهش می‌یابد؟ یکی از گام‌های مهم در زمینه فرهنگ ایمنی، تقویت " است.

- (۱) حمل‌ونقل جاده‌ای - شاخص مطلوب
(۲) حمل‌ونقل چندوجهی - شاخص مطلوب
(۳) حمل‌ونقل چندوجهی - فرهنگ بیمه
(۴) حمل‌ونقل ریلی - فرهنگ بیمه

۱۴۴ در به مردمی که نیازهای ویژه دارند مانند افراد دچار معلولیت، توجه می‌شود - وسیله‌ای مناسب برای سفرهای تا ۵ کیلومتر مسافت در شهرها است.

- (۱) شهرهای دارای مقصد گردشگری - مونوریل
(۲) فرهنگ بیمه - تراموا
(۳) حمل‌ونقل پایدار شهری - دوچرخه
(۴) شهرهای دارای مقاصد گردشگری - دوچرخه

۱۴۵ در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل‌ونقل به چه عواملی توجه نمی‌شود؟ کدام عبارت جزء دلایل انحراف و پیچ‌وخم راه‌ها نیست؟

- (۱) نوع و حجم محموله‌ها - ساخت پل‌ها و ساختمان‌ها
(۲) سرعت و زمان انتقال - رشته کوه‌ها، باتلاق‌ها، دریاچه‌ها
(۳) سامانه اطلاعات جغرافیایی - دسترسی، نوع و حجم محموله‌ها
(۴) ویژگی‌های طبیعی، زیستی و ایمنی - جلوگیری از ایجاد ترافیک

۱۴۶ در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل‌ونقل به کدام یک از عوامل زیر، توجه می‌شود؟

- (۱) جنس خاک و زمین، میزان جمعیت و وضعیت اقتصاد
(۲) دسترسی، نوع و حجم محموله‌ها و ویژگی‌های طبیعی
(۳) هزینه، میزان انرژی مصرف‌شده و مسئله مسکن در شهرها
(۴) میزان جمعیت، دسترسی و میزان هزینه‌های مصرف‌شده

۱۴۷ "قطار خیابانی که در سطح خیابان‌ها روی ریل‌ها حرکت می‌کند - قطار هوایی که بیشتر در مناطق گردشگری و محوطه نمایشگاه‌ها و پارک‌ها کاربرد دارد" اشاره به کدام یک از وسایل حمل‌ونقل درون شهری ریلی دارد؟

- (۱) تراموا - (BRT)
(۲) تراموا - مونوریل
(۳) مونوریل - تراموا
(۴) (BRT) - مترو

در مدیریت حمل‌ونقل باید به میزان و نوع توجه کرد. هرچه قیمت انرژی مصرف‌شده در یک شیوه حمل‌ونقل باشد، هزینه حمل می‌شود.

- (۱) شاخص مطلوب - کمتر - بیشتر
(۲) شاخص انحراف - بیشتر - بیشتر
(۳) هزینه - بیشتر - کمتر
(۴) تقاضا - بیشتر - بیشتر

عبارت زیر، مربوط به کدامیک از موارد مورد توجه در برنامه‌ریزی حمل‌ونقل است؟
"هرچه قیمت انرژی مصرف‌شده در یک شیوه حمل‌ونقل بیشتر باشد، هزینه حمل بیشتر می‌شود."

- (۱) هزینه‌ها
(۲) تقاضا
(۳) سرعت و زمان
(۴) حجم محموله‌ها

کدام گزینه پاسخ صحیح سوالات زیر است؟ (به ترتیب)
الف) اختلاف طول جغرافیایی دو شهر الف و ب ۴۵ درجه است. اختلاف زمانی این دو شهر چقدر است؟
ب) نصف‌النهار 180° درجه که در امتداد نصف‌النهار مبدا در آن سوی کره زمین قرار دارد چه نام دارد؟
ج) اگر ساعت اذان صبح در تهران ۵ صبح باشد، در کدامیک از شهرها موقع اذان صبح زودتر خواهد بود؟

- (۱) الف) سه ب) خط بین‌المللی زمان ج) مشهد
(۲) الف) چهار ب) خط گرینویچ ج) تبریز
(۳) الف) دو ب) خط بین‌المللی زمان ج) مشهد
(۴) الف) هشت ب) خط گرینویچ ج) تبریز

کدام گزینه جزء عوامل طبیعی اثرگذار در پیدایش سکونتگاه‌ها نیست؟

- (۱) آب
(۲) خاک
(۳) عامل دفاعی و امنیت
(۴) شیب زمین

پژوهشگر با استفاده از کدام مورد در مرحله آخر پژوهش در جغرافیا، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد؟

- (۱) تدوین فرضیه‌ها
(۲) پژوهش میدانی
(۳) پاسخ به پرسش اصلی مسئله
(۴) نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات

تقسیم‌بندی‌های حکومت هخامنشی تا دوران کدام حکومت ادامه داشت؟

- (۱) سامانیان
(۲) ساسانیان
(۳) اشکانیان یا پارت‌ها
(۴) سلوکیان

در کدام گزینه، با توجه به عبارت زیر، "مسئله پژوهش" به درستی تدوین شده است؟
"میزان حضور وسایل نقلیه و عابران در خیابان‌های یک شهر، به اوج خود رسیده است."

- (۱) چرا پدیده مهاجرت شکل می‌گیرد؟
(۲) دلایل افزایش جمعیت در کلان‌شهرها چیست؟
(۳) افزایش کربن دی‌اکسید سبب افزایش دمای کره زمین شده است.
(۴) چگونه رشد جمعیت می‌تواند در ایجاد پدیده گرمایش جهانی نقش داشته باشد؟

به ترتیب علوم فضایی و زمین‌شناسی با کدام شاخه علم جغرافیا ارتباط دارند؟

- (۱) جغرافیای شهری - آب‌وهواشناسی
 (۲) ژئومورفولوژی - سنجش از دور
 (۳) آب‌وهواشناسی - جغرافیای شهری
 (۴) سنجش از دور - ژئومورفولوژی

در کدام مرحله، پژوهشگر از خود می‌پرسد انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد؟

- (۱) نتیجه‌گیری
 (۲) جمع‌آوری اطلاعات
 (۳) بیان مسئله
 (۴) پردازش اطلاعات

کدام مورد، قدیمی‌ترین نوع شناخته‌شده سکونتگاه در ایران است؟

- (۱) سکونتگاه عشایری
 (۲) روستا
 (۳) ده
 (۴) شهر

به ترتیب کدام گزینه با عبارت زیر مطابقت دارد؟

منشأ توده هوای گرم و خشک - جهت نفوذ توده هوای سودانی - زمان ورود توده هوای سودانی

- (۱) صحرای آفریقا - شرق - زمستان
 (۲) عربستان - شمال‌غربی - تابستان
 (۳) عربستان - غرب - دوره سرد
 (۴) صحرای آفریقا - غرب - زمستان

در کدام گزینه باتوجه به عبارت زیر، مسئله پژوهش به درستی تدوین شده است؟

"میزان حضور وسایل نقلیه و عابران در خیابان‌های یک شهر، به اوج خود رسیده است."

- (۱) چرا پدیده مهاجرت شکل می‌گیرد؟
 (۲) دلایل افزایش جمعیت در کلان‌شهرها چیست؟
 (۳) افزایش کربن دی‌اکسید سبب افزایش دمای کره زمین شده است.
 (۴) چگونه رشد جمعیت می‌تواند در ایجاد پدیده گرمایش جهانی نقش داشته باشد؟

اگر کانون‌های آبگیر، در فصول سرد سال ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کنند، هستند.

- (۱) کانون آبگیر دائمی
 (۲) کانون آبگیر فصلی
 (۳) کانون آبگیر اتفاقی
 (۴) کانون آبگیر موقتی

شهرستان، توسط کدام‌یک از مناصب زیر اداره می‌شود؟

- (۱) دهدار
 (۲) شهردار
 (۳) بخشدار
 (۴) فرماندار

علت تغییر محیط توسط انسان برای چه امری است؟

- (۱) شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی
 (۲) توسعه محیط برای زندگی بهتر
 (۳) گسترش میزان دسترسی
 (۴) برای رفع نیازهای خود

۱۶۳ کدام گزینه در رابطه با مهاجرت درست نیست؟

- (۱) مهاجرت هم بر کشور مبدأ و هم بر کشور مقصد تأثیر می‌گذارد.
- (۲) گسترش بهداشت و واکسیناسیون در دهه‌های اخیر یکی از عوامل افزایش سریع جمعیت بوده است.
- (۳) سیاست‌های کاهش جمعیت در هر کشور، سبب توسعه اقتصادی خواهد بود.
- (۴) جمعیت کره زمین از نظر نسبت جنسی جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد.

۱۶۴ کدام گزینه جزء محاسن بخش گردشگری نیست؟

- (۱) اشتغال‌زایی
- (۲) ارتباطات جهانی
- (۳) آشنایی با جاذبه‌های طبیعی کشور
- (۴) توسعه

۱۶۵ کدام عبارت، فرضیه مناسبی برای پرسش زیر است؟

"چرا روز سوم فروردین ماه سال ۱۳۹۸، در استان گلستان سیل آمد؟"

- (۱) تخریب جنگل‌ها از عوامل وقوع سیل است.
- (۲) در فصل بهار احتمال وقوع سیل افزایش می‌یابد.
- (۳) توسعه راه‌های ارتباطی باعث طغیان رودها شده است.
- (۴) امکان نفوذپذیری خاک در جنگل‌های گلستان، کاهش یافته است.

جامعه‌شناسی

۱۶۶ جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی به کدام عامل در جوامع توجه دارند؟

- (۱) عدالت اقتصادی
- (۲) رقابت
- (۳) قشربندی اجتماعی
- (۴) عدالت اجتماعی

۱۶۷ یک موجود با داشتن کدام ویژگی‌های زیر، قدرتمند محسوب می‌شود؟

- (۱) بتواند کاری را با آگاهی و اراده خود انجام دهد.
- (۲) صاحب شعور اجتماعی باشد و بتواند با دیگران تعامل کند.
- (۳) روحیه سلطه‌طلبی داشته باشد و هدفمند عمل کند.
- (۴) بتواند تمام امور خود را با توجه به هدف آن‌ها انجام دهد.

- (۱) شناخت عقلی را به شناخت تجربی محدود نمی‌کند و از محدوده علوم انسانی فراتر رفته و سطوح دیگری از علم را که توان دآوری ارزشی و هنجاری داشته باشد، جستجو می‌کند.
- (۲) شناخت عقلی را به شناخت حسی محدود نمی‌کند و از محدوده علم تجربی فراتر می‌رود و به جستجوی علمی می‌پردازد که با قرارداد و اعتبار عملی ایجاد شده باشد.
- (۳) از محدود کردن شناخت علمی به شناخت عقلی خودداری می‌کند و با فراتر رفتن از محدوده علوم اجتماعی، به جستجوی علمی که به خواست و اراده انسان ایجاد شود، می‌پردازد.
- (۴) از محدود کردن شناخت علمی به شناخت تجربی فاصله می‌گیرد و با فراتر رفتن از محدوده علم تجربی و ابزاری سطوح دیگری از علم را که توان دآوری ارزشی و هنجاری داشته باشد، جستجو می‌کند.

کدام جامعه‌شناس در مطالعه جوامع غربی، این جوامع را دچار بحران اراده و بحران معنا می‌بیند؟

- (۱) دورکیم
(۲) ماکس وبر
(۳) آگوست کنت
(۴) ویلهلم وونت

درست و غلط بودن عبارتهای زیر را تعیین کنید.

- وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط باهم در نظر بگیریم پدیده‌های اجتماعی آشکار می‌شوند.
- شناخت شهودی از راه مشاهده حسی و استدلال عقلی به دست نمی‌آید.
- طرفداران عدالت اجتماعی، به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آنها را از بین نمی‌برند.
- هم‌تغییری‌های قابل مشاهده را می‌توان با روش‌های کیفی مطالعه کرد.

- (۱) غ - غ - د - د
(۲) غ - د - د - د
(۳) د - د - غ - غ
(۴) د - غ - د - غ

کدام گزینه در رابطه با رویکرد عادلانه نادرست است؟

- (۱) مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند.
- (۲) مالیات ابزاری است برای کاهش فاصله طبقاتی
- (۳) آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آنها از بین می‌رود و با کنترل مطلق موافق است.
- (۴) طرفداران این رویکرد به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند.

کدام گزینه به تفاوت‌های رتبه‌ای اشاره می‌کند؟

- (۱) ضریب هوشی و قد
(۲) رنگ پوست و لهجه
(۳) ثروت و جنسیت
(۴) زبان و محل سکونت

تبعیتی که ناشی از تهدید و ترس باشد چه نام دارد؟

- (۱) اقتدار
(۲) تبعیت با کراهت
(۳) تبعیت با رضایت
(۴) مقبولیت

هریک از عبارات زیر اشاره به چه چیزی دارد؟

در این نظام سیاسی، قوانین و مقررات با خواست مردم و بر اساس احکام الهی و اسلامی تعیین می‌گردند.

حاکمیت اکثریت مردم بر اساس خواست و میل خودشان

نوعی نظام سیاسی که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم شکل می‌گیرد و هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد.

(۱) سکولار - لیبرال - جمهوری اسلامی

(۲) لیبرال دموکراسی - دموکراسی - جمهوری اسلامی

(۳) جمهوری اسلامی - سکولار - لیبرال دموکراسی

(۴) جمهوری اسلامی - دموکراسی - لیبرال دموکراسی

کدام یک، ویژگی جامعه‌شناسی تفسیری است، اما ویژگی جامعه‌شناسی انتقادی نیست؟

(۱) تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌داند. - بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کند.

(۲) روش مطالعه، روش کمی است. - صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی در جوامع نمی‌پردازد، بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند.

(۳) به بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد و زوال آن می‌پردازد. - به نقد سلطه در روابط و مناسبت میان افراد و گروه‌ها می‌پردازد.

(۴) هدف معنابخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی است. - حقیقت یا فضیلت را کشف می‌کند تا بر اساس آن به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.

نفوذ در کدام نهاد، از جمله ابزارهای اعمال قدرت نرم یک کشور، جهت تغییر جهان‌بینی نسل‌های آینده یک کشور دیگر است؟

(۱) خانواده

(۲) نظام سیاسی

(۳) دین و عقیده

(۴) نظام آموزشی

طبق نظریه ارسطو، به ترتیب "حکومت اقلیتی از سرمایه‌داران که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند و قدرت را در جهت منافع خود به کار می‌گیرند"، "نخبگانی که از امتیازات طبقاتی برخوردار بوده‌اند" و "حکومت پاپ بر واتیکان" چه نوع حکومت‌هایی هستند؟

(۱) استبدادی - جمهوری - موناشری

(۲) الیگارش - آریستوکراسی - موناشری

(۳) آریستوکراسی - موناشری - الیگارش

(۴) الیگارش - دموکراسی - آریستوکراسی

ملاک‌های دسته‌بندی نظام‌های سیاسی از دیدگاه فارابی کدامند؟

(۱) تبعیت با کراهت - تبعیت با رضایت

(۲) دین‌مداری - دنیامداری

(۳) فضیلت - عدالت

(۴) تعداد افراد تأثیرگذار و تصمیم‌گیرنده - روش تصمیم‌گیری

در ارتباط با غلبه رویکرد حسی و تجربی در جامعه‌شناسان و آسیب‌های ناشی از آن و پیدایش جامعه‌شناسی انتقادی کدام مراحل درست است؟

(۱) شرایط خاص فرهنگی و تاریخی جهان متجدد ← رویکرد حسی و تجربی به علوم اجتماعی ← عدم امکان داوری‌های ارزشی و هنجاری نسبت به پدیده‌های اجتماعی ← تردید فیلسوفان علم در محدودیت علم به شناخت حسی ← پیدایش جامعه‌شناسی انتقادی

(۲) رویکرد حسی و تجربی به علوم اجتماعی ← عدم امکان داوری‌های ارزشی و هنجاری نسبت به پدیده‌های اجتماعی ← تبدیل علوم اجتماعی به علوم ابزاری ← عدم امکان مقابله جامعه‌شناسی با ارزش‌های حاکم ← پیدایش جامعه‌شناسی انتقادی

(۳) غلبه دیدگاه حس‌گرایانه در علوم ← محدود شدن علم به علوم تجربی ← عدم امکان داوری‌های ارزشی نسبت به پدیده‌های اجتماعی ← تردید فیلسوفان علم در محدودیت علم به شناخت حسی ← پیدایش جامعه‌شناسی انتقادی

(۴) محدود شدن معنای علم به علم تجربی ← رویکرد حسی و تجربی به علوم اجتماعی ← تبدیل علوم اجتماعی به علوم ابزاری ← سیار و متغیر شدن شناخت علمی ← پیدایش جامعه‌شناسی انتقادی

در کدام رویکرد نابرابری اجتماعی، عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت و حذف مالکیت خصوصی، عدالت برقرار خواهد شد؟

(۱) مدل عدالت اجتماعی

(۲) مدل لیبرالی

(۳) طرفداران قشربندی اجتماعی

(۴) مخالفین قشربندی اجتماعی

کسانی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، کدام واکنش را نسبت به جهان انسانی دارند؟

(۱) جهان انسانی را به دو جهان ذهنی و عینی تقسیم می‌کنند.

(۲) جهان انسانی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

(۳) ضمن تقابل جهان طبیعت با جهان انسانی، برای جهان انسانی دو بعد ذهنی و فرهنگی در نظر می‌گیرند.

(۴) جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان انسانی می‌دانند و برای جهان انسانی هیچ بعدی قائل نیستند.

نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، کدام نتیجه را در پی دارد؟

(۱) سبب از بین رفتن جایگاه علوم انسانی نزد علوم طبیعی می‌شود.

(۲) ظرفیت‌هایی را از علوم انسانی و علوم اجتماعی سلب می‌کند.

(۳) جهان انسانی و جهان فرهنگی را به علوم انسانی محدود می‌سازد.

(۴) علوم طبیعی، جایگاه علوم انسانی و علوم اجتماعی را از بین می‌برد.

گروهی که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند، برای ذهن افراد و فرهنگ، کدام هویت را در نظر می‌گیرند؟

(۱) دینی و معنوی

(۲) مادی و طبیعی

(۳) طبیعی و معنوی

(۴) اجتماعی و مدنی

کدام تناسب، دربارهٔ رابطهٔ میان جهان ذهنی و جهان فرهنگی انسان صحیح است؟

به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر چیست؟

- در چه شرایطی بشر امکان تشخیص خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها را از دست می‌دهد؟
- بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول چیست؟
- شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده نتیجهٔ چیست؟
- چه چیزی، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد؟

- (۱) بحران معرفت‌شناختی - پدیده‌های اجتماعی اطراف ما - اقتصاد وابسته به نفت - فلسفه‌های روشنگری
- (۲) بحران هویتی - سنت‌ها و قوانین اجتماعی - اقتصاد دولتی - جریان‌های پست مدرن
- (۳) تعارض فرهنگی - هنجارهای اجتماعی - اقتصاد تک‌محصولی - فلسفه‌های روشنگری
- (۴) تزلزل فرهنگی - کنش‌های اجتماعی - شیوهٔ سرمایه‌داری - اومانیزم

وجه تفاوت فرهنگ‌های مختلف چیست؟ ارزش عدالت و قسط مانع چه مواردی می‌شود؟ صهیونیسم چه ویژگی‌هایی دارد؟

- (۱) گسترهٔ جغرافیایی و تداوم تاریخی - تفرقه بین جوامع و پایمال‌شدن حقوق انسان‌ها - تمرکز آرمان‌ها و ارزش‌های خود بر نژاد خاص
- (۲) گسترهٔ جغرافیایی و تداوم تاریخی - تباہ ساختن منابع و امکانات بشر - توجه به کانون ثروت و قدرت
- (۳) اجزاء و عناصر تشکیل‌دهنده - قطبی‌شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر - به خدمت گرفتن دیگران برای یک نژاد خاص
- (۴) اجزاء و عناصر تشکیل‌دهنده - گرفتاری انسان در قیدوبندها و پابرجا نماندن آسمان و زمین - به خدمت گرفتن کشورهای دیگر در جهت ثروت خود

به ترتیب پاسخ هریک از سوالات زیر چیست؟

- چرا در جهان غرب، دین‌داران هنجارها و رفتارهای دینی را توجیه دنیوی و این‌جهانی می‌کنند؟
- تمرکز هنر مدرن بر چیست؟
- دئیسم حاصل چیست؟

(۱) زیرا سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است. - بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی - روشنگری با رویکرد دنیوی همراه با شناخت عقلی

(۲) زیرا سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است. - بعد معنوی و آسمانی انسان - روشنگری خاص محدود به شناخت حسی و تجربی، عقل و حس

(۳) زیرا اومانیزم نتیجه منطقی سکولاریسم است. - بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی - روشنگری عام با استفاده از وحی، عقل و حس

(۴) زیرا اومانیزم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است. - هاله قداست انسان‌های اسوه - روشنگری عام با استفاده از وحی، عقل و تجربه

عملکردهای زیر به ترتیب توسط چه کسانی و چه جریاناتی تحقق یافته است؟

- هضم و جذب گروه‌های مهاجم بیگانه درون خود
- قدم برداشتن به سوی قراردادهای استعماری
- سازماندهی حرکت‌های خود در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی

(۱) فرهنگ اسلامی - دولتمردان قاجار - روشنفکران چپ کشورهای مسلمان

(۲) استبداد تاریخی قومی - منورالفکران غرب‌زده - دولت‌های استعماری غربی

(۳) استعمار نو - حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان - منورالفکران غرب‌زده

(۴) دولت‌های استعماری غربی - روشنفکران چپ - حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان

ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به کدام بخش از جهان انسانی تعلق دارد؟

- (۱) بخش اجتماعی
- (۲) نهادها
- (۳) بخش فردی
- (۴) آرمان‌های اجتماعی

جهان مستقل از خواست و اراده انسان است.

- (۱) تکوینی
- (۲) ذهنی
- (۳) فرهنگی
- (۴) انسانی

به ترتیب کدام گزینه دربارهٔ سیاست در فرهنگ جدید غرب درست و دربارهٔ حقوق بشر در این فرهنگ نادرست است؟

- ۱) انقلاب فرانسه ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد. - حقوق فطری الهی انسان، ابعاد و نیازهای معنوی و دنیوی انسان را موردتوجه قرار می‌دهد.
- ۲) لیبرالیسم اندیشهٔ سیاسی جدیدی است که بر اساس اصالت بخشیدن به انسان دینی شکل می‌گیرد. - حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد.
- ۳) لیبرالیسم را جایز دانستن همهٔ امور در قیاس با خواست انسان تعریف کرده‌اند. - حقوق طبیعی بشر مبتنی بر ربوبیت پروردگار و فطرت الهی انسان است.
- ۴) نظام دنیوی نمی‌خواست عملکرد یا خطاهای دنیوی خود را توجیه دینی نماید. - در قرون وسطی رفتارهای دنیوی، توجیه دینی می‌شد.

رنسانس به معنای تجدید و تولد دوباره و نیز با هدف بازگشت به فرهنگ کدام تمدن، شکل گرفت؟

- ۱) یونان و روم باستان
- ۲) قرون وسطی
- ۳) غرب جدید
- ۴) ایران باستان

کدام گزینه، فرآیند شکل‌گیری "حرکتی دنیوی که به دنبال توجیه دینی و معنوی خود نبوده" را به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) فروریختن اقتدار حاکمیت کلیسا - فتح قسطنطنیه - انتقاد از عملکرد ارباب کلیسا - پیدایش فرصت ظهور پادشاهان
- ۲) جنگ‌های صلیبی - فروریختن اقتدار حاکمیت کلیسا - انتقاد از عملکرد ارباب کلیسا - پیدایش فرصت ظهور پادشاهان
- ۳) فروریختن اقتدار حاکمیت کلیسا - فتح قسطنطنیه - پیدایش فرصت ظهور پادشاهان - انکار دخالت دین در امور دنیوی
- ۴) جنگ‌های صلیبی - فروریختن حاکمیت کلیسا - پیدایش فرصت ظهور پادشاهان - انکار دخالت دین در امور دنیوی

فرهنگی که یک قوم یا جامعه را بر قومی دیگر مسلط می‌کند و آن را به ضعف و ناتوانی می‌کشد، چه نام دارد؟

- ۱) صهیونیسم
- ۲) سرمایه‌داری
- ۳) کمونیسم
- ۴) استکبار

به ترتیب علت هریک از وقایع زیر چیست؟

- عبور عقاید و ارزش‌های جهان اسلام از مرزهای سیاسی و جغرافیایی جوامع مختلف
- حفظ ظاهر دینی توسط استبداد ایلی و قومی
- مخدوش‌شدن وحدت امت اسلامی

- ۱) عملکرد قدرت‌های سیاسی - نداشتن پشتوانهٔ خارج از جهان اسلام - بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام
- ۲) عملکرد قدرت‌های سیاسی - هویت غیراسلامی و استبداد قومی - عدم حمایت مردم تربیت‌شده در دامان فرهنگ اسلامی
- ۳) تلاش و کوشش عالمان مسلمان - نداشتن پشتوانهٔ خارج از جهان اسلام - استفاده نخبگان کشورهای اسلامی از مکاتب غربی برای مقابله با استعمار
- ۴) تلاش و کوشش عالمان مسلمان - دوری از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی - گوشزد کردن خطرات سلطهٔ فرهنگی توسط متفکران جهان اسلام

۱۹۶ کدام گزینه دربارهٔ معانی مختلف عقل درست است؟

- ۱) عقل عملی و عقل نظری دو کارکرد عقل به معنای دستگاه تفکر و اندیشه هستند.
- ۲) عقل در معنای دستگاه تفکر و استدلال به دو نوع عقل عملی و عقل نظری تقسیم می‌شود که این تقسیم‌بندی توسط ارسطو انجام شد.
- ۳) ارسطو به هر دو معنای عقل توجه ویژه داشت و عقل را از لحاظ کارکرد به دو نوع عقلی و نظری تقسیم نمود.
- ۴) ارسطو و هراکلیتوس فقط به عقل به معنای دستگاه تفکر و استدلال معتقد بودند.

۱۹۷ در مورد فیلسوفی که گفته بود که علم جدید ما را از استدلال عقلی بی‌نیاز کرده است، کدام مفهوم درست است و باتوجه به دیدگاه کانت مفاهیم فلسفی ضرورت و علیت چگونه برای انسان حاصل می‌شوند؟

- ۱) او از دیدگاه کانت اثر پذیرفته بود. - مفاهیم ضرورت و علیت مفاهیم ذهنی هستند و در تجربه یافت نمی‌شوند.
- ۲) او روش تجربی را بهترین روش پیشرفت بشر می‌دانست. - مفاهیم علیت و ضرورت متنوع از واقعیت‌اند.
- ۳) او از دیدگاه کانت اثر پذیرفته بود. - مفاهیم علیت و ضرورت متنوع از واقعیت‌اند.
- ۴) او روش تجربی را بهترین روش پیشرفت بشر می‌دانست. - مفاهیم ضرورت و علیت مفاهیم ذهنی هستند و در تجربه یافت نمی‌شوند.

۱۹۸ کدام گزینه از پیامدهای حاکمیت کلیسا و مخالفت با عقل نیست؟

- ۱) عقل جایگاه ممتازی یافت و یگانه مرجع و معیار درستی و نادرستی افکار شد.
- ۲) در مخالفت با اصحاب کلیسا در دورهٔ رنسانس عقل به جای دین قرار گرفت.
- ۳) در مخالفت با کلیسا مردم در دورهٔ رنسانس، عقل را به گوشه‌ای از زندگی اروپایی راندند.
- ۴) تأثیر ابن‌سینا و ابن‌رشد در تفکرات مسیحی تأثیر موفقی نداشت.

۱۹۹ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) انسان از طریق تربیت و تمرین عقلی، می‌تواند به مرتبه‌ای برسد که از جسم و ماده مجرد شود و به مرتبهٔ فرشتگان مجرد برسد.

- ۲) روح انسان می‌تواند مرتبهٔ موجودات متعالی (عقول) را درک کند و به آن برسد.
- ۳) هر قدر قوهٔ استدلال قوی‌تر باشد، تشخیص درست و غلط بهتر خواهد شد.
- ۴) عالم عقل به هیچ‌وجه از طریق حواس قابل درک نیست.

باتوجه به سه سؤال زیر پاسخ صحیح کدام است؟

الف) یگانه معیار و مرجع درستی افکار و عقاید در دوره در اروپا بوده است.
ب) باتوجه به نزاع تاریخی عقل و ایمان در تفکر غربی، عناوینی مانند "عصر ایمان" و "آغاز عصر خرد" مناسب کدام دوره‌های تاریخی است؟

۱) الف) رنسانس - عقل ب) قرون وسطی - دوره جدید

۲) الف) دوم حاکمیت کلیسا - عقل ب) رنسانس - دوره جدید

۳) الف) اول حاکمیت کلیسا - عقل ب) قرون وسطی - دوره حاکمیت کلیسا

۴) الف) رنسانس - دین ب) یونان باستان - دوره جدید

مرتب کردن مفاهیم برای رسیدن به دانش جدید سوال خوب و قوی‌ای نیست. بهتر است حذف شود چون نکته خاصی را عرضه نمی‌کند.

۱) همان استدلال است که انسان و موجودات برتر می‌توانند به آن برسند.

۲) همان شهود است که فرشتگان و مجردات علم خود را از آن طریق به دست می‌آورند.

۳) همان استدلال است و مختص انسان است که دارای قوه عقل است.

۴) همان شهود است که انسان پس از تهذیب نفس می‌تواند به آن برسد.

کدام یک از گزینه‌های زیر درباره اوگوست کنت یا فرانسیس بیکن صحیح است؟

۱) کنت عقل را فقط کنار تجربه می‌پذیرد، ولی عقل در فلسفه را نمی‌پذیرد.

۲) فرانسیس بیکن به هیچ‌وجه استفاده از عقل در پیشرفت بشر را معتبر نمی‌داند.

۳) کنت بهترین روش برای کشف حقیقت را روش تجربی می‌داند.

۴) کنت از فیلسوفان می‌خواهد فقط به تجربه تکیه کنند.

باتوجه به مفاهیم زیر کدام مورد با گزارش‌های موجود درباره ایران باستان مطابقت ندارد و خرد که نزد حکمای ایران باستان، آفریده آفریننده است با کدام مفهوم فلسفی مطابقت دارد؟

۱) جهان هستی را آفریده‌ای خردمندانه می‌دیدند - قوه استدلال و برهان

۲) مفهوم خرد را با نام "مزدا" معرفی می‌کردند - مصادیق وجودی عقل

۳) مفهوم خرد را با نام "مزدا" معرفی می‌کردند - شهود

۴) جهان هستی را آفریده‌ای خردمندانه می‌دیدند - عقل انسان

کدام فیلسوف فلسفه را به عنوان یک علم به حساب نمی‌آورد؟

۱) دکارت (۱) (۲) کانت

۳) کنت (۳) (۴) بیکن

کدام جمله دربارهٔ اوگوست کنت نادرست است؟

- (۱) فلسفه را کاملاً ذهنی می‌دانست و معتقد بود فلسفه به واقعیت ارتباطی ندارد.
- (۲) بهترین روش برای کشف حقیقت را تجربه می‌دانست.
- (۳) یکی از مؤسسين فلسفه پوزیتیویسم بود که از گروه‌های تجربه‌گرا بودند.
- (۴) عقل را در به دست آوردن واقعیت و علم، شرط کافی می‌دانست.

آن کارکرد عقل که دربارهٔ بودن یا نبودن جهان‌ها بحث می‌کند، نامیده می‌شود.

(۱) عقل عملی - عقل نظری	(۲) عقل نظری - عقل نظری
(۳) عقل نظری - عقل عملی	(۴) عقل عملی - عقل عملی

چرا رهبران کلیسا با عقل مخالفت می‌ورزیدند و کدام عبارت رأی و نظر کنت نیست؟

- (۱) زیرا آنچه بدان معتقد بودند عقلانی نبود. - عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه کاملاً ذهنی است.
- (۲) زیرا عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. - عقل انسان نمی‌تواند به واقعیت دست پیدا کند.
- (۳) زیرا آنچه بدان معتقد بودند عقلانی نبود. - عقل انسان نمی‌تواند به واقعیت دست پیدا کند.
- (۴) زیرا عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. - عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه کاملاً ذهنی است.

به چه دلیلی در دورهٔ دوم حکومت کلیسا، دین اهمیت خود را از دست داد؟

- (۱) آثار فلاسفهٔ مسلمان با اعتقادات مسیحی سازگار نبود.
- (۲) فلاسفهٔ اروپایی به تبیین عقلانی مسائل دین اقدام نکردند.
- (۳) بزرگان مسیحیت، عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند.
- (۴) مبانی اولیهٔ کلیسا با اصول و مبانی عقل تعارض داشتند.

کدام مفهوم در رابطه با عقیدهٔ حکمای ایران باستان نادرست است و در رابطه با نسبت میان "آفریدگار" و "عقل" حکمای ایران باستان کدام عقیده را نداشتند؟

- (۱) خدا خرد را نیافریده، بلکه خرد است که ما به آن خدا می‌گوییم. - عقل، وجودی است که پرتو و مظهری از عقل و خرد انسان است.
- (۲) عقل به‌عنوان ابزار خردورزی و برهان اهمیت بالایی داشته است. - خدا بر اساس خرد هم کل جهان را آفریده و هم رهبری می‌کند.
- (۳) خدا خرد را نیافریده، بلکه خرد است که ما به آن خدا می‌گوییم. - خدا بر اساس خرد هم کل جهان را آفریده و هم رهبری می‌کند.
- (۴) عقل به‌عنوان ابزار خردورزی و برهان اهمیت بالایی داشته است. - عقل، وجودی است که پرتو و مظهری از عقل و خرد انسان است.

در مقایسه نظر پارمنیدس با هراکلیتوس پیرامون حرکت می‌توان گفت

- (۱) از نظر پارمنیدس حرکت وجود ندارد؛ زیرا از طریق حس برای ما معلوم نمی‌شود.
- (۲) از نظر هراکلیتوس حرکت وجود ندارد؛ زیرا از طریق حس برای ما معلوم می‌شود.
- (۳) از نظر پارمنیدس شناخت حسی معتبر نیست، پس حرکت که حسی است وجود ندارد.
- (۴) از نظر هراکلیتوس شناخت عقلی معتبر است، پس حرکت همان‌گونه که هست وجود دارد.

ابزاری که بی‌واسطه به شناخت حقایق انسان را می‌رساند و ابزاری که ویژه پیامبران است به ترتیب و است و فیلسوف مسلمانی که در تبیین قواعد عقلی علوم طبیعی نقش بسزایی داشته است بود که در مورد قانون علیت معتقد بود

- (۱) دل و وحی - ابن‌سینا - یکی از قواعد اولیه تعقل است.
- (۲) دل و وحی - ابن‌سینا - از تجربه و آزمایش به دست می‌آید.
- (۳) ایمان و وحی - فارابی - یکی از قواعد اولیه تعقل است.
- (۴) ایمان و وحی - فارابی - از تجربه و آزمایش به دست می‌آید.

پرهیز انسان از خطرات و ترس از آن‌ها در اصل ناشی از چیست؟

- (۱) هوشیاری و درایت
- (۲) تجربه و عادت
- (۳) ناتوانی انسان
- (۴) دانش و شناخت

مقصود از عبارت "اصل یکسان عمل کردن طبیعت" چیست؟

- (۱) علت پدیده‌های مشابه باید متفاوت باشد.
- (۲) در شرایط یکسان چیزی خودبه‌خود پدید نمی‌آید.
- (۳) پدیده‌ها در یک شرایط خاص ثابت هستند.
- (۴) در طبیعت از هرچیزی، هرچیزی پدید نمی‌آید.

نیروی عقل کدام امور را به‌عنوان حواس بیرونی مورد استفاده قرار می‌دهد و کدام مفهوم درباره معرفت شهودی درست است؟

- (۱) چشم و گوش - برای دریافت این معرفت، سیروسلوک و تهذیب نفس ضروری است.
- (۲) محبت و دشمنی - در معرفت شهودی، انسان حقیقت را با چشم خود می‌بیند.
- (۳) عصبانیت و خوشحالی - این معرفت پس از کسب معرفت علمی و عقلی و به تدریج و گام‌به‌گام حاصل می‌شود.
- (۴) شادی و درد - در این نوع معرفت انسان می‌تواند، با همکاری حس و تجربه و عقل به نوعی شناخت دست یابد.

طبق دیدگاه ابن‌سینا، اصل علیت

- (۱) با شهود قلبی درک می‌شود.
- (۲) پدیده‌ای طبیعی است.
- (۳) پایه تجربه را تشکیل می‌دهد.
- (۴) مصداق شناخت حس است.

کدام گزینه درباره شناخت عقلی درست است؟

- (۱) حس امور محسوس و عقل تنها امور فرامادی را می‌شناسد.
- (۲) عقل تنها چیزهایی را می‌شناسد که حس قبلاً آن‌ها را شناخته است.
- (۳) عقل از یافته‌های شناخت حسی استفاده می‌کند.
- (۴) رموز طبیعت تنها از راه شناخت حسی ممکن است.

گزاره صحیح درباره معرفت شهودی را انتخاب کنید؟

- (۱) سیروسلوک برای دستیابی به آن لازم است، اما کافی نمی‌باشد.
- (۲) هر سالک الی‌الله می‌تواند در این دنیا، آخرت را مشاهده کند.
- (۳) کمال‌طلبی برای دسترسی به آن کافی است.
- (۴) با شناخت عقلانی ارتباط مستقیم دارد.

کدام‌یک از موارد زیر را از طریق تعقل محض به دست نمی‌آید؟

- (۱) در روز قیامت دوباره زنده می‌شویم.
- (۲) خداوند علت نهایی تمام موجودات است.
- (۳) مستطیل دو قطر یکسان دارد.
- (۴) جهان همواره در حال تکامل است.

دیدگاه ملاصدرا درباره معرفت عقلی و شهودی قلبی کدام است؟

- (۱) معرفت عقلی فقط می‌تواند حقایق را کشف کند.
- (۲) معرفت قلبی فقط می‌تواند حقایق را کشف کند.
- (۳) اول معرفت قلبی را باید به دست آورد و سپس معرفت عقلی را.
- (۴) معرفت عقلی و قلبی را در کنار یکدیگر قرار دارد و می‌توان به نحو مطلوبی بهره جست.

مفهوم بی‌واسطه در معرفت شهودی چیست؟

- (۱) استقلال درونی محض
- (۲) شناخت بدون واسطه حس و عقل
- (۳) همکاری حس و تجربه
- (۴) تحلیل یافته‌های درونی

محتوای کدام عبارت با بدیهی و روشن بودن معنای معرفت و امکان رسیدن به شناخت سازگار است؟

- (۱) شکاکیت مطلق، یعنی شک در معرفت و نه شک در امکان رسیدن به معرفت
- (۲) شکاکیت مطلق، یعنی شک در امکان معرفت و نه شک در معنای معرفت
- (۳) شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها
- (۴) اگر کسی در همه دانسته‌ها شک کند گرفتار تناقض می‌شود و نظر او با شک سازگار است.

کدام گزینه به ترتیب مبین پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) کدام عبارت در رابطه با معرفت حسی نادرست است؟

ب) یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی است.

ج) شناخت‌های حسی متفاوت از اشیاء این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک خود از اشیاء متفاوت استفاده‌های متفاوت کند.

۱) الف) معرفت حسی آن‌قدر برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم. - ب) اعتماد به آن - ج) عقل

۲) الف) توانایی ما در تمایز اشیاء از هم، نشانه اعتبار شناخت حسی است. - ب) اعتماد به آن - ج) ذهن

۳) الف) تفکر عقلانی به‌عنوان زمینه‌ای برای شناخت حسی محسوب می‌شود. - ب) تفکر عقلی - ج) عقل

۴) الف) خطای حسی موجب سلب اعتماد ما از حواس نمی‌شود. - ب) تفکر عقلی - ج) ذهن

کدام‌یک از اصول عقلانی را می‌توان پایه‌های استوار شناخت تجربی قلمداد کرد؟

۱) هر پدیده‌ای دارای علت است. ۲) هر پدیده‌ای دارای علت ویژه است.

۳) پدیده‌ها همواره یکسان عمل می‌کنند. ۴) هر سه گزینه صحیح است.

در مورد حس و شناخت حسی نمی‌توان گفت

۱) شناخت حسی شناختی معتبر است به‌گونه‌ای که به انسان امکان زندگی در طبیعت را می‌دهد.

۲) شناخت حسی همواره خطاپذیر است و به کمک عقل تصحیح و تکمیل می‌شود.

۳) توانایی انسان در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیاء به شناخت حسی مربوط می‌شود.

۴) شناخت‌های حسی متفاوت از اشیاء به انسان امکان استفاده‌های مختلف از اشیاء را می‌دهد.

کدام گزینه تعریف بهتری از معرفت‌شناسی ارائه می‌کند؟

۱) نحوه درست اندیشیدن ۲) اندیشیدن درباره اندیشیدن

۳) تشخیص راه صحیح تفکر ۴) شناسایی ابعاد مختلف شناسایی

منطق

نتیجه و مقدمه دوم یک قیاس به ترتیب عبارت‌اند از: "بعضی الف ب است" و "هر ج ب است." مقدمه اول آن، کدام‌یک از

قضایای زیر باشد، تا اعتبار قیاس حفظ شود؟

۱) بعضی الف ج است. ۲) هیچ ج الف نیست.

۳) بعضی ج الف نیست. ۴) هیچ الف ج نیست.

کدام گزینه درباره قیاس اقترانی ناصحیح است؟

- (۱) جزء مشترک مقدمات در نتیجه حذف شده است.
- (۲) محمول مقدمه اول در نتیجه تکرار نمی‌شود.
- (۳) موضوع یا محمول مقدمه اول، همان موضوع یا محمول مقدمه دوم است.
- (۴) میان دو مقدمه قیاس یک جزء مشترک وجود دارد.

هرگاه قضایای محصوره را با ثبات موضوع و محمول از نظر صدق و کذب و تغییر کمیت و کیفیت با یکدیگر مقایسه کنیم کدام یک از مباحث منطقی موضوعیت می‌یابد؟

- (۱) احکام قضایا
- (۲) تقابل
- (۳) تناقض
- (۴) عکس

در کدام قضیه، دامنه مصادیق موضوع و محمول علامت یکسانی دارند؟

- (۱) برخی از حیوانات استخوان ندارند.
- (۲) تیم والیبال جانبازان بازی را برد.
- (۳) آدمی به طور طبیعی به آینده می‌اندیشد.
- (۴) محمود از فرستاده مغولان استقبال خوبی نکرد.

نتیجه قیاس "بعضی گدایان ثروتمند هستند؛ هیچ ثروتمندی مستحق صدقه نیست." کدام است؟

- (۱) هیچ گدایی مستحق صدقه نیست.
- (۲) بعضی گدایان مستحق صدقه هستند.
- (۳) بعضی گدایان مستحق صدقه نیستند.
- (۴) هر گدایی مستحق صدقه است.

در مورد تقابل نمی‌توان گفت

- (۱) رابطه میان قضایای محصوره است.
- (۲) موضوع و محمول آن‌ها یکسان است.
- (۳) در کم و کیف یا هر دو متفاوت هستند.
- (۴) ممکن است در صدق و کذب یکسان باشند.

در کدام یک از قضایای زیر حد وسط عیناً تکرار نشده است؟

- (۱) شربت شیرین است؛ شیرین فداکار است؛ پس، شربت فداکار است.
- (۲) شیر، سلطان جنگل است؛ شیر دارای کلسیم است؛ پس، سلطان جنگل دارای کلسیم است.
- (۳) خورشید در آسمان است؛ آسمان دارای ستاره‌های زیبایی است؛ پس، خورشید دارای ستاره‌های زیبایی است.
- (۴) یخ از آب است؛ آب مایع است؛ پس، یخ مایع است.

از قضیه "این موجود یا انسان است یا غیرحیوان"، درستی کدام قضیه را می‌توان فهمید؟

- (۱) هیچ غیرانسانی حیوان نیست.
- (۲) بعضی انسان‌ها غیرحیوان هستند.
- (۳) بعضی غیرحیوان‌ها انسان هستند.
- (۴) بعضی انسان‌ها غیرحیوان نیستند.

۲۳۴ دلیل نامعتبر بودن قیاس زیر چیست؟

"نان و پنیر از هیچ چیز بهتر است، هیچ چیز از نان خالی بهتر نیست؛ بنابراین نان و پنیر از نان خالی بهتر نیست"

(۱) حد وسط در هر دو مقدمه به یک معنا به کار نرفته است.

(۲) حد وسط عیناً در دو مقدمه تکرار نشده است.

(۳) رعایت نشدن شرط دوم اعتبار قیاس

(۴) رعایت نشدن شرط سوم اعتبار قیاس

۲۳۵ در عکس مستوی چه چیزی باید به حال خود باقی بماند؟

(۱) کم - موضوع

(۲) کم - صدق

(۳) کیف - صدق

(۴) کیف - موضوع

۲۳۶ از میان روابط مربع تقابل عدد آن‌ها برای همه انواع قضایای محصوره قابل فرض است و برای هر قضیه کلی می‌توان عدد از آن‌ها را نوشت.

(۱) دو - یک

(۲) سه - دو

(۳) دو - سه

(۴) دو - دو

۲۳۷ قضایای محصوره در عکس مستوی تماماً منعکس می‌شوند، به جز

(۱) موجبه کلی

(۲) موجبه جزئی

(۳) سالبه کلی

(۴) سالبه جزئی

۲۳۸ چند مورد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

(الف) دو قضیه متضاد همواره کلی‌اند.

(ب) سالبه جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

(ج) دو قضیه متناقض نمی‌تواند هم کاذب و هم صادق باشند.

(د) عبارتی که سور جزئی دارد، تضاد ندارد.

(۱) ۲ مورد

(۲) ۳ مورد

(۳) ۴ مورد

(۴) ۱ مورد

۲۳۹ در قیاس اقتراعی، جمله حاوی حد وسط چیست؟

(۱) مقدمه دوم

(۲) مقدمه اول

(۳) مقدمات

(۴) نتیجه

۲۴۰ کدامیک از گزینه‌های زیر دارای تضاد هستند؟

(۱) هیچ حشره‌ای مهره‌دار نیست.

(۲) ارسطو بنیان‌گذار منطق است.

(۳) بعضی فلزات زنگ نمی‌زنند.

(۴) بعضی کلمات مصدر نیستند.

- (۱) اگر قضیه "هیچ کتابی ارزان نیست" نادرست باشد، می‌توان نتیجه گرفت که "هر کتابی ارزان است".
- (۲) اگر قضیه "هیچ موجودی مجرد نیست" نادرست باشد، می‌توان قطعاً گفت که "بعضی موجودات مجرد نیستند".
- (۳) اگر بپذیریم که "همه نمرات این دانش‌آموز بیست است"، باید پذیرفت که "بعضی نمرات این دانش‌آموز بیست است".
- (۴) اگر بدانیم که "بعضی پروازکنندگان پرنده نیستند"، می‌توان قطعاً گفت که "بعضی پرنده‌ها پروازکننده نیستند".

۲۴۲ به ترتیب بگویید که علامت موضوع در قضیه "بعضی جانوران ماهی هستند" و علامت موضوع و محمول در قضیه "ارسطو انسان است" کدام است؟

(۱) منفی - مثبت - منفی (۲) مثبت - منفی - مثبت

(۳) منفی - منفی - مثبت (۴) مثبت - مثبت - منفی

۲۴۳ اگر نتیجه یک قیاس اقترانی حملی، "بعضی الف ج نیست" باشد، آنگاه می‌توان گفت

(۱) هر دو مقدمه جزئی‌اند. (۲) الف موضوع یا محمول مقدمه دوم می‌باشد.

(۳) یکی از مقدمات سالبه است. (۴) هر دو مقدمه کلی‌اند.

۲۴۴ کدام گزینه در مورد یک قضیه کاذب درست است؟

(۱) اگر کلی باشد، متداخلش کاذب است. (۲) اگر کلی باشد، متداخلش صادق است.

(۳) اگر جزئی باشد متداخلش کاذب است. (۴) اگر جزئی باشد متداخلش صادق است.

۲۴۵ مقدمه دوم قیاس زیر کدام است؟

"بعضی ب الف است" "....."; "نتیجه: بعضی الف ج نیست".

(۱) هیچ ب ج نیست. (۲) هر ب ج است.

(۳) برخی ب ج نیست. (۴) برخی ب ج است.

روان شناسی

۲۴۶ در ارتباط با مهم بودن حل مسئله، کدام یک از عبارات زیر نا درست است؟

(۱) هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی صرفاً دستیابی به راه‌حل آن مسئله خاص نیست.

(۲) فرآیند حل مسئله به اصول و قوانینی دست می‌یابد که در موقعیت‌های دیگر هم قابل استفاده است.

(۳) اهداف نظام تعلیم و تربیت از آموزش حل مسئله دستیابی به راه‌حل مسائل و قوانین تعمیم‌پذیر است.

(۴) هدف نظام تعلیم و تربیت از آموزش حل مسئله، تشخیص و درک مسئله است و به منظور خلق و تدوین شیوه‌های مختلف حل مسئله صورت می‌گیرد.

- ۱) تصمیم‌گیری نوعی حل مسئله است و به معنی ارزیابی راه‌های مختلف و انتخاب بهترین راه است.
- ۲) شباهت حل مسئله و تصمیم‌گیری از این جهت است که هر دو با مسئله مواجه هستند.
- ۳) امکان‌پذیر بودن همه راه‌ها برای فرد به فرآیند شناختی حل مسئله اشاره دارد.
- ۴) اولویت‌های تصمیم‌گیری شامل همه گزینه‌های احتمالی است.

کدام عبارت زیر صحیح است؟

- ۱) روش خرد کردن نیاز به پردازش عمیق اطلاعات دارد.
- ۲) استفاده از روش بارش مغزی، زمان‌بر است.
- ۳) اعتبار استفاده از روش مهندسی معکوس با گذشت زمان متزلزل می‌شود.
- ۴) بعد از استفاده از روش تحلیلی حل مسئله، استفاده از روش کاهش تفاوت، اطمینان صددرصدی ایجاد می‌کند.

به ترتیب "کسی که صرفاً با خوردن قرص لاغری می‌خواهد کاهش وزن داشته و از راه‌های درست استفاده نکرده، ورزش و پرهیز غذایی نداشته باشد" و "شناسایی موانع احتمالی موجود در حل یک مسئله"

- ۱) مشخص بودن موقعیت فعلی در جریان حل مسئله - هدفمند بودن حل مسئله
- ۲) محدود بودن توانمندی‌های ما - مشخص بودن موقعیت فعلی در جریان حل مسئله
- ۳) درگیری با مسئله و آمادگی کامل داشتن نسبت به آن - تحت کنترل بودن فرآیند حل مسئله
- ۴) تحت کنترل بودن فرآیند حل مسئله - مشخص بودن موقعیت فعلی در جریان حل مسئله

سخن حضرت علی (ع) که می‌فرماید: "آن کس که از افکار و آرای گوناگون استقبال می‌کند، صحیح را از خطا به خوبی تشخیص می‌دهد." در ارتباط با کدام فرآیند آورده شده است؟

۱) تصمیم‌گیری	۲) ادراک
۳) حافظه	۴) حل مسئله

علی دانش‌آموز کوشای پایه یازدهم است، او علاوه بر مطالعه دروس با خانواده خود نیز برای انتخاب رشته تحصیلی مورد نظر خود در دانشگاه مشورت می‌کند. سبک تصمیم‌گیری او کدام است؟

۱) احساسی	۲) منطقی
۳) وابسته	۴) اجتنابی

به ترتیب "انتخاب خانه برای سکونت از بین سه انتخاب"، "انتخاب خانه ویلایی" و "رضایت از خرید خانه" بیانگر کدام مراحل تصمیم‌گیری هستند؟

۱) مرحله سوم - مرحله پنجم - مرحله ششم	۲) مرحله دوم - مرحله پنجم - مرحله هفتم
۳) مرحله دوم - مرحله چهارم - مرحله ششم	۴) مرحله سوم - مرحله چهارم - مرحله هفتم

اگر معلمی بخواهد با استفاده از روش بارش مغزی در کلاس درس خود، موضوع انشاء تعیین کند، به ترتیب مرحله دوم، چهارم و سوم این روش کدام است؟

(۱) روی تخته می‌نویسند مسئله ما انتخاب موضوع انشاء است. - معلم می‌گوید فقط موضوعات مرتبط با کشور ایران پذیرفته می‌شود. - موضوع انشاء، عشق به وطن تعیین می‌شود.

(۲) هریک از دانش‌آموزان موضوعاتی را پیشنهاد می‌دهند. - معلم می‌گوید فقط موضوعات مرتبط با کشور ایران پذیرفته می‌شود. - موضوع انشاء، عشق به وطن تعیین می‌شود.

(۳) روی تخته می‌نویسند مسئله ما انتخاب موضوع انشاء است. - موضوع انشاء، عشق به وطن تعیین می‌شود. - معلم می‌گوید فقط موضوعات مرتبط با کشور ایران پذیرفته می‌شود.

(۴) هریک از دانش‌آموزان موضوعاتی را پیشنهاد می‌دهند. - موضوع انشاء، عشق به وطن تعیین می‌شود. معلم می‌گوید فقط موضوعات مرتبط با کشور ایران پذیرفته می‌شود.

تصمیم‌گیری گروهی نسبت به تصمیم‌گیری فردی، با اطلاعات و دانش کامل‌تری همراه است؛ زیرا

(۱) به تشکیل جلسه‌های مداوم و زمان و وقت زیادی نیاز ندارد.

(۲) نتایج تصمیم‌گیری با اطمینان کافی همراه نخواهد بود.

(۳) نتایج تصمیم‌گیری قابل پیش‌بینی است.

(۴) تصمیم‌گیری با توجه به دانش و اطلاعات همه اعضای گروه صورت می‌گیرد.

شناسایی موقعیت اولیه در کدام مسئله زیر دشوارتر است؟

(۱) بررسی علت گرم‌شدن زمین

(۲) بررسی علت بی‌انگیزگی تحصیلی

(۳) بررسی علت ابتلاء به فشارخون بالا

(۴) بررسی علت انقراض برخی از پرنده‌گان

در کدام گزینه زیر انگیزه جبران شکست، بیشتر است؟

(۱) اگر محدودیت‌های پدرم نبود، حتماً فردی مهم و معروف می‌شدم.

(۲) برای فردی که باهوش نیست، هیچ راهی به سمت پیشرفت وجود ندارد.

(۳) اگر در کاری موفق نشوم، می‌دانم که استعداد آن کار را ندارم.

(۴) می‌دانم عدم موفقیت امروزم به دلیل سعی نکردن دیروزم است.

پیامد ناتوانی در تصمیم‌گیری، کدام است؟

(۱) تعارض

(۲) فرار از ضرر

(۳) سوگیری تأیید

(۴) کوچک شمردن خود

صحيح و غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟
 الف) به روش‌های حل مسئله، که بدون دليل و مبتنی بر احساس و نظر شخصی باشد، روش‌های اکتشافی می‌گویند.
 ب) مسئلهٔ برج هانوی مثالی از روش خرد کردن مسئله می‌باشد.
 ج) بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.

۱) ص - غ - غ - ص (۲) ص - غ - ص

۳) ص - ص - ص (۴) غ - غ - غ

دانش‌آموزی که صرفاً با مطالعه در شب امتحان و بدون تلاش در طول ترم می‌خواهد بهترین نمره را بگیرد، کدام مورد زیر در مورد او صادق است؟

۱) هدف را به صراحت تعریف نکرده است. (۲) موقعیت فعلی خود را مشخص نکرده است.

۳) از راه‌حل‌های غیرمنطقی استفاده کرده است. (۴) کاملاً درگیر موضوع نبوده است.

سبک تصمیم‌گیری تکانشی در کدام دامنهٔ سنی بیشتر دیده می‌شود؟

۱) ۷ تا ۱۲ سالگی (۲) ۲ تا ۷ سالگی

۳) ۱۲ تا ۲۰ سالگی (۴) ۲۰ تا ۴۰ سالگی

اگر سمیرا بخواهد هدیه‌ای برای پدر خود بخرد کدام روش حل مسئله، مورد قبول همه است؟

۱) حدس می‌زند که پدرش به لباس علاقه دارد و برایش پیراهن می‌خرد.

۲) با خواهرش گل یا پوچ بازی می‌کند که ببیند لباس بخرد یا کتاب.

۳) متوجه می‌شود پدرش به کیف پول نیاز دارد، زیرا پول‌هایش را گم می‌کند.

۴) با استفاده از اجرای روش بارش مغزی در خانواده به این نتیجه می‌رسد که کتاب بخرد.

در تمام گزینه‌های زیر به تعریف تصمیم‌گیری اشاره کرده است، به جز

۱) ارزیابی راه‌های مختلف و انتخاب بهترین راه

۲) مواجه شدن در حل مسئله با راه‌ها

۳) پیدا کردن روش‌های کارآمد، دغدغهٔ تصمیم‌گیرندگان است.

۴) عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان است.

در کدام یک از موانع تصمیم‌گیری، فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند؟

۱) سوگیری تأیید (۲) کوچک شمردن خود

۳) اعتماد افراطی (۴) کنترل نکردن هیجانات

به ترتیب رئیسی که می‌داند کارمندش در مدیریت امور مالی، او را فریب می‌دهد، اما چون آشنای خانوادگیش است، او را اخراج نمی‌کند و معلمی که بهترین شاگرد کلاسش را به دلیل ابراز احساسات منفی سایر معلمان از کلاس بیرون می‌کند، با کدام موانع تصمیم‌گیری مواجه هستند؟

(۲) اعتماد افراطی - کنترل نکردن هیجانات

(۴) سوگیری تأیید - اعتماد افراطی

(۱) کنترل نکردن هیجانات - اعتماد افراطی

(۳) سوگیری تأیید - کنترل نکردن هیجانات

کدام یک مربوط به تصمیم‌گیری نیست؟

(۲) سروکار داشتن با اولویت‌ها

(۴) توجه به موضوع انتخاب‌ها

(۱) انتخاب بهترین اولویت

(۳) سروکار داشتن با راه‌حل‌ها

استاد علیرضا افشار

”همایش ها“

@hamayesh_dr_afshar

ریاضی و آمار

گزینه ۱

۱

تفاضل هر دو جمله متوالی ۵ است، پس:

$$t_{n+1} - t_n = 5 \Rightarrow d = 5$$

$$t_9 + t_{10} = t_1 + 8d + t_1 + 9d = 2t_1 + 17d = 2 \times 2 + 17 \times 5 = 89$$

گزینه ۲

۲

باتوجه به جمله عمومی دنباله حسابی $a_n = a_1 + (n - 1)d$:

$$a_5 = a_1 + 4d$$

اگر ۴ واحد از اختلاف مشترک کم کنیم، باید به جای d عبارت $(d - 4)$ را قرار دهیم:

$$a_5 = a_1 + 4(d - 4) = \underbrace{a_1 + 4d}_{a_5 \text{ اولیه}} - 16 = a_5 \text{ اولیه} - 16$$

جمله پنجم، ۱۶ واحد کم می‌شود.

گزینه ۲

۳

فرض بر این است که اعداد بخش‌پذیر بر ۳ تشکیل دنباله دهند، پس اعداد خواسته شده تشکیل یک دنباله حسابی می‌دهند که قدر نسبت (اختلاف مشترک) آن $d = -3$ و جمله اول $a_1 = 150$ است. بنابراین:

$$150, 147, 144, \dots \Rightarrow d = -3$$

$$a_n = a_1 + (n - 1)d$$

$$\Rightarrow a_{35} = a_1 + 34d \Rightarrow a_{35} = 150 + 34 \times (-3) = 48$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n - 1)d)$$

$$\Rightarrow S_{35} = \frac{35}{2} \times (2 \times 150 + (35 - 1)(-3))$$

$$= \frac{35}{2} \times (300 - 102) = 3465$$

$$51 \xrightarrow{+2} 53 \xrightarrow{+2} 55, \dots$$

دنباله فوق حسابی است و داریم:

$$n = 30, d = 2, a_1 = 51$$

$$\Rightarrow S_n = \frac{n}{2}[2a_1 + (n-1)d] \Rightarrow S_{30} = \frac{30}{2}[2(51) + 29 \times 2]$$

$$= 15 \times 160 = 2400$$

حقوق ماهیانه این مهندس در سال اول ماهیانه ۱/۰۰۰.۰۰۰، در سال دوم ماهیانه ۲/۰۰۰.۰۰۰، در سال سوم ماهیانه ۴/۰۰۰.۰۰۰ و ... است؛ بنابراین تشکیل یک دنباله هندسی با قدر نسبت ۲ واحد می‌دهد. با توجه به این که هر سال ۱۲ ماه است می‌توان گفت مجموع درآمدهای او تا پایان سال nام فعالیتش از رابطه $\frac{2^n - 1}{2 - 1} \times 12 \times 1/000/000$ به دست می‌آید؛ بنابراین داریم:

$$12 \times 1/000/000 \times \frac{2^n - 1}{2 - 1} \geq 720/000/000$$

$$\Rightarrow 2^n - 1 \geq 60 \Rightarrow 2^n \geq 61 \Rightarrow n \geq 6$$

لذا درآمد او در سال ۶ام فعالیتش از ۷۲۰ میلیون تومان می‌گذرد.

اول: سه عدد را به صورت $a - d, a, a + d$ در نظر می‌گیریم. مجموع این سه عدد برابر ۲۴ و حاصل ضرب آن‌ها برابر ۴۴۰ است:

$$a - d + a + a + d = 24 \Rightarrow 3a = 24 \Rightarrow a = 8$$

$$(a - d)(a)(a + d) = 440 \xrightarrow{a=8} \underbrace{(8 - d)(8 + d)(8)}_{\text{مزدوج}} = (64 - d^2) \times 8 = 440$$

$$\Rightarrow 64 - d^2 = 55 \Rightarrow d^2 = 64 - 55 = 9 \Rightarrow d = \pm 3$$

دوم: در هر دو صورت $d = 3$ یا $d = -3$ ، اعداد به صورت ۱۱ و ۸ و ۵ خواهند بود که عدد بزرگ‌تر برابر ۱۱ است.

$$a_1 + a_7 + a_{13} = 27 \Rightarrow a_1 + (a_1 + 6d) + (a_1 + 12d) = 27$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 18d = 27 \xrightarrow{\div 3} a_1 + 6d = 9 \quad (1)$$

$$a_9 = 7 \Rightarrow a_1 + 8d = 7 \quad (2)$$

با حل دستگاه شامل معادلات (1) و (2) داریم:

$$\begin{cases} a_1 + 6d = 9 \\ a_1 + 8d = 7 \end{cases} \Rightarrow d = -1$$

اول: جمله پنجم، ۱۷ و جمله دوازدهم ۵۲ است:

$$\begin{cases} a_1 + 4d = 17 \\ a_1 + 11d = 52 \end{cases} \Rightarrow 7d = 35 \Rightarrow d = 5$$

$$a_n = -4n - 2, \quad a_1 = -4 \times 1 - 2 = -6, \quad S_n = -16, \quad n = ?$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow -16 = \frac{n}{2}(-6 + (-4n - 2))$$

$$\Rightarrow -32 = n(-4n - 4) \Rightarrow -4n^2 - 4n + 32 = 0 \xrightarrow{\div (-4)} n^2 + n - 8 = 0$$

$$\Rightarrow (n + 4)(n - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = -4 & \times \text{ ق ق} \\ n = 2 & \text{ ق ق} \end{cases}$$

n باید طبیعی باشد.

جملات را می‌توانیم به صورت زیر بنویسیم:

$$-2d, -d, 0, d, 2d$$

$$\text{مجموع مربعات} : (-2d)^2 + (-d)^2 + 0 + (d)^2 + (2d)^2 = 10d^2 = 1210 \Rightarrow d^2 = 121 \Rightarrow d = \pm 11$$

جملات به صورت زیر خواهند بود:

$$-22, -11, 0, 11, 22$$

$$\text{تفاضل بزرگترین و کوچکترین جمله} : 22 - (-22) = 44$$

$$a_8 - a_6 = a_1 + 7d - (a_1 + 5d) = 2d = 8 \Rightarrow d = 4$$

مجموع ۱۰ جمله اول:

$$a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_{10} = 10a_1 + 45d = 230$$

$$10a_1 + 40 = 230 \Rightarrow 10a_1 = 230 - 40 = 190 \Rightarrow a_1 = 19$$

دقت شود که صورت سوال جمله سوم دنباله را پرسیده است، پس:

$$a_3 = a_1 + 2d = 19 + 8 = 27$$

اولین عدد سه رقمی بخش پذیر بر ۳ برابر ۱۰۲ است، پس اولین جمله دنباله حسابی برابر ۱۰۱ می باشد. آخرین عدد سه رقمی بخش پذیر بر ۳ برابر ۹۹۹ است، پس آخرین عدد دنباله مورد نظر ۹۹۸ می باشد.

$$101, 104, \dots, 998$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 998 = 101 + (n-1) \times 3$$

$$\Rightarrow n = \frac{998 - 101}{3} + 1 = \frac{897}{3} + 1 \Rightarrow n = 300$$

$$a_1 = -2, \quad d = \frac{4}{3}, \quad a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$\frac{a_{16}}{a_{10}} = \frac{a_1 + 15d}{a_1 + 9d} = \frac{-2 + 15(\frac{4}{3})}{-2 + 9(\frac{4}{3})} = \frac{-2 + 20}{-2 + 12} = \frac{18}{10} = 1.8$$

جمله اول دنباله برابر ۲ و فاصله هر دو جمله متوالی $d = 3$ است، پس جمله عمومی دنباله یا جمله n ام آن برابر است با:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n = 2 + (n-1) \times 3 = 3n - 3 + 2 = 3n - 1$$

هر دنباله حسابی یک تابع خطی است که شیب خط همان اختلاف مشترک، d است.

$$a_n = -7n + 5 \Rightarrow y = -7x + 5$$

$$\Rightarrow \text{شیب} = -7 \Rightarrow d = -7 \text{ اختلاف مشترک}$$

$$3, 3, 4, 6, 6, 8, 8, 9, 11, 12, 12, 13$$

$\downarrow Q_1$ $\downarrow Q_3$
 $Q_2 = \frac{8+8}{2} = 8$

پس داده‌های داخل جعبه ۱۱ و ۹ و ۸ و ۸ و ۶ و ۶ باقی می‌ماند:

$$\bar{x} = \frac{2 \times 6 + 2 \times 8 + 9 + 11}{6} = \frac{48}{6} = 8$$

$$\sigma^2 = \frac{2^2 + 2^2 + 0^2 + 0^2 + 1^2 + 3^2}{6} = \frac{18}{6} = 3 \Rightarrow \sigma = \sqrt{3}$$

مُد داده‌ای با بیشترین فراوانی است، پس مُد در داده‌ها ۱۴ می‌باشد.

$$\text{مُد} = 14$$

$$\text{میانگین} = \frac{11 + 13 + 14 + 14 + 15 + 17}{6} = \frac{84}{6} \Rightarrow \text{میانگین} = 14$$

$$\text{میانه} = 14$$

میانه داده‌ها نیز برابر ۱۴ است، اما واریانس داده‌ها ۱۴ نیست.

$$\sigma^2 = \frac{(11-14)^2 + (13-14)^2 + 2(14-14)^2 + (15-14)^2 + (17-14)^2}{6} = \frac{20}{6} \approx 3/3$$

نکته: اگر داده‌ها باهم برابر باشند، واریانس و انحراف معیار برابر صفر خواهد بود.
انحراف معیار داده‌ها برابر صفر شده است، پس همه داده‌ها باهم برابر هستند.

$$\left. \begin{array}{l} \frac{c+2}{3} = 4 \Rightarrow c = 10 \\ 5b-1 = 4 \Rightarrow b = 1 \\ a-6 = 4 \Rightarrow a = 10 \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{c}{a} + b = \frac{10}{10} + 1 = 1 + 1 = 2$$

هرچه انحراف معیار داده‌ها کمتر باشد بدین معنی است که پراکندگی داده‌ها حول میانگین کم و در نتیجه داده‌ها به هم نزدیک‌تر هستند و دقت بالاتر است. پس انحراف معیار یا واریانس دو نفر با هم را مقایسه می‌کنیم، هرکدام که کمتر بود دقت بهتری دارد. محاسبه واریانس نفر اول:

$$\bar{x} = \frac{40}{5} = 8 \Rightarrow \sigma^2 = \frac{1+1+0+1+1}{5} = \frac{4}{5} = 0.8$$

محاسبه واریانس نفر دوم:

$$\bar{x} = \frac{40}{5} = 8 \Rightarrow \sigma^2 = \frac{4+0+4+1+1}{5} = \frac{10}{5} = 2$$

واریانس نفر اول کمتر است، پس دقت او بیشتر است.

$$\bar{x} = \frac{(2 \times 1) + (3 \times 3) + (2 \times 5) + (3 \times 7)}{2 + 3 + 2 + 3} = \frac{2 + 9 + 10 + 21}{10} = \frac{42}{10} = 4.2$$

$$\sigma^2 = \frac{2(1 - 4.2)^2 + 3(3 - 4.2)^2 + 2(5 - 4.2)^2 + 3(7 - 4.2)^2}{2 + 3 + 2 + 3}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{2 \times 3/2^2 + 3 \times 1/2^2 + 2 \times 0.8^2 + 3 \times 2.8^2}{10}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{20/48 + 4/32 + 1/28 + 23/52}{10} = \frac{49/6}{10} = 4/96$$

نمودار تابع $f(x)$ ، خط با شیب ثابت می‌باشد. بنابراین برای تعیین مقدار متوسط عضوهای برد تابع f ، کافی است که y نقاط ابتدا و انتهای نمودار تابع f را محاسبه کرده و میانگین آنها را به دست آوریم.

$$\begin{cases} f(-99) = -\frac{1}{2}(-99) + 4 = 53/2 \\ f(100) = -\frac{1}{2}(100) + 4 = -46 \end{cases} \Rightarrow \frac{53/2 + (-46)}{2} = 3/4$$

x, y, λ

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{x+y+\lambda}{3} = 30 \Rightarrow x+y+\lambda = 90 \Rightarrow x+y = 82$$

$\frac{x}{2}, x, \frac{y}{2}, y, 17$

$$\Rightarrow \bar{x'} = \frac{\frac{1}{2}(x+y) + x + y + 17}{5} = \frac{\frac{1}{2} \times 82 + 82 + 17}{5} = \frac{140}{5} = 28$$

در گزینه‌های "۱"، "۲" و "۴" از روش دادگان‌ها استفاده می‌کنیم؛ اما در گزینه "۳" از روش مشاهده.

به کل ماهی‌های حوضچه جامعه آماری و به وزن پنج ماهی صیدشده داده‌های نمونه گفته می‌شود.

نکته: انحراف معیار داده‌های x_1, x_2, \dots, x_n به صورت زیر محاسبه می‌شود (\bar{x} میانگین داده‌ها است):

$$\sigma = \sqrt{\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}}$$

برای تعیین میانه و چارک‌ها ابتدا داده‌ها را به ترتیب صعودی مرتب می‌کنیم. سپس با توجه به اینکه تعداد داده‌ها ۹ تا است، عدد ۵ام چارک دوم (میانه) است. حال در هر دو طرف میانه، چارک اول و چارک سوم را مشخص می‌کنیم.

$$12, 13, \quad , \quad 14/5, 15, \quad 15/5, \quad , 17, 18, \quad , \quad 18/5, 20$$

\downarrow چارک اول : Q_1 \downarrow چارک دوم : Q_2 \downarrow چارک سوم : Q_3

$$Q_1 = \frac{13 + 14/5}{2} = 13/75$$

$$Q_3 = \frac{18 + 18/5}{2} = 18/25$$

داده‌های بین Q_1 و Q_3 داده‌های درون جعبه هستند، بنابراین میانگین این داده‌ها را محاسبه کرده و سپس انحراف معیار را به دست می‌آوریم.

داده‌های داخل جعبه:

$$14/5, 15, 15/5, 17, 18$$

میانگین:

$$\bar{x} = \frac{14/5 + 15 + 15/5 + 17 + 18}{5} = 16$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{(-1/5)^2 + (-1)^2 + (-5/5)^2 + 1^2 + 2^2}{5}} = \sqrt{1/7} \approx 1/3$$

مقیاس فاصله‌ای برای داده‌هایی است که قابل مرتب کردن هستند و همچنین اختلاف بین مقادیر داده‌ها بامعنا است.

$$\bar{x} = \frac{۴ + ۶ + ۸ + ۱۱ + ۱۶}{۵} = \frac{۴۵}{۵} = ۹$$

نمودار راداری می‌تواند مقادیرهای ۳ متغیر یا بیشتر را به‌طور هم‌زمان نمایش دهد. این نمودار متغیرهای کمی را نشان می‌دهد. این نمودار از چند نیم‌خط تشکیل می‌شود که در نقطه‌ای مرکزی به یکدیگر اتصال دارند و با زاویه‌های یکسان بین هم، گرداگرد آن نقطه قرار گرفته‌اند، هم‌چنین هرکدام از خطوط نشان‌دهنده یک متغیر است.

پاسخ صحیح گزینه ۴ است.

در نمودار دایره‌ای با دو برابر کردن همه داده‌ها، زاویه مرکزی مربوط به گروه‌ها تغییری نمی‌کند.

اقتصاد

الف) بانک مسکن یا کشاورزی بانک‌های تخصصی هستند که در ایران بیشتر نقش بانک تجاری را ایفا می‌کنند.
 ب) حیات: برداشت مستقیم محصول آماده طبیعت و مالکیت آن (بدون اینکه کاری روی آن انجام شود) مال بهره‌برداری از علف تا چوب جنگل‌ها، معادن و یا ماهی دریاها
 ج) برخی کشورها و سازمان‌های بین‌المللی از معیارها و شاخص‌های توسعه برای تحمیل الگوهای غربی سوء استفاده می‌کنند، به‌طوری‌که گاهی توسعه‌یافتگی معادل غربی‌شدن تلقی شده است. از سوی دیگر الگوهای توسعه به‌طور معمول به تفاوت‌های بومی و محلی کشورها و همچنین به تاریخ، فرهنگ، باورها و ارزش‌های اجتماعی آن‌ها توجه لازم را ندارد.
 د) درآمدها گاهی قابل ثبت نیست به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن شکاف درآمدی، شکاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند. در این حالت هزینه خانوار نماینده‌ای از درآمد است.

ردیف	گروه کشورها	متوسط نرخ باسوادی بزرگسالان به درصد	متوسط نرخ مرگومیر نوزادان در هر ۱۰۰۰ تولد	متوسط امید به زندگی در آغاز تولد به سال
الف	۳۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف	۱۵۷%	۸۹,۴	۵۶,۰ سال
ب	۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد	نزدیک به ۱۰۰%	۶	۸۰,۵ سال
ج	درآمد سرانه سالانه در "بیش از ۵۰" کشور در حال توسعه فقیر از "۱۶۰۰ دلار" کمتر است در حالی که هیچ‌یک از "۲۰" کشور توسعه‌یافته درآمد سرانه سالیانه‌شان کمتر از "۴۰,۰۰۰ دلار" نیست.			
د	در سال ۲۰۱۵ میلادی، تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس: "بیش از ۸۰۶۷۵" و در سودان "حدود ۲۲۱ دلار" بوده است.			

در حال حاضر یکی از اهداف اصلی برنامه‌ریزی‌های اقتصادی در کشورهای در حال توسعه، کاهش فاصله دهک‌های درآمدی، نابود کردن فقر و تأمین حداقل رفاه اجتماعی برای عموم مردم است. توزیع عادلانه درآمد و کاهش فقر می‌تواند انگیزه قدرتمندی برای همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه در فرآیند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند.

الف) نرخ دلار در بازار ارز کشور به‌طور روزانه نوسان و تغییر دارد. در نتیجه نرخ دلار در بازار کشورها معیار مناسبی برای تبدیل تولید ملی کشورها به آن و مقایسه باهم نیست. به همین دلیل از دلار دیگری به نام "دلار رفاهی با دلار برابر قدرت خرید" (PPP) استفاده می‌کنند. به این شکل که یک سبد کالایی یکسان سالانه در کشور ایران قیمت‌گذاری و هم‌زمان همان سبد کالایی در کشور آمریکا تعیین قیمت می‌شود تقسیم این دو بر هم، قدرت خرید دلار را در ایران نشان می‌دهد.

ب) به کالاهای بادوام سرمایه‌ای که در جریان تولید به کار گرفته می‌شود، نظیر تراکتور برای کشاورز و کامیون برای شرکت‌های حمل‌ونقل، سرمایه فیزیکی گفته می‌شود، و به آنچه که در طول زمان، خدمتشان در جریان تولید استفاده می‌شود، "کالاهای سرمایه‌ای بادوام" می‌گویند و تولیدکننده با آن‌ها ارزش افزوده ایجاد می‌کند.

ج) نفت خام، ثروت عمومی است و همان‌طور که فروش و ااث خانه، نباید برای خانوار درآمد به شمار می‌رود، منابع حاصل از صادرات و فروش نفت نیز درآمد محسوب نمی‌شود. این مطلب چند سالی است در بودجه کشور رعایت می‌شود و با تشکیل صندوق توسعه ملی، وجوه حاصل از فروش نفت خام و گاز طبیعی تولیدشده پس از کسر هزینه‌های تولید، درآمد دولت به شمار نمی‌رود، بلکه ناشی از فروش ثروت عمومی است و برای نمایندگی مستمر و حفظ این ثروت طبیعی باید به سرمایه مولد تبدیل شود.

د) گاهی به مواردی مثل سفته، چک، پول، برات، حوالجات، تمبر و... در زبان مردم، اوراق بهادار گفته می‌شود که کارکرد آن‌ها تضمین تعهدات است نه تأمین مالی، اما در اصطلاح اقتصاددانان به آن‌ها اوراق بهادار نمی‌گویند. همچنین اوراق مبادله‌شده در بورس کالا نیز از نظر مردم اوراق بهادار شمرده می‌شود در حالی که از نظر اقتصاددانان، اوراق بهادار صرفاً شامل اوراق سهام و اوراق مشارکت می‌شود.

الف) نرخ دلار در بازار ارز کشور به طور روزانه نوسان و تغییر دارد، ضمن اینکه تعیین قیمت دلار در هر کشور به سیاست‌های آن کشور بستگی دارد. در نتیجه نرخ دلار در بازار کشور معیار مناسبی برای تبدیل تولید ملی کشورها به آن و مقایسه باهم نیست به همین دلیل از دلار دیگری به نام "دلار رفاهی یا دلار برابر قدرت خرید (P.P.P) استفاده می‌شود. به این شکل که یک سبد کالای یکسان سالانه در کشور ایران قیمت‌گذاری و هم‌زمان همان سبد کالایی در کشور آمریکا تعیین قیمت می‌شود تقسیم این دو قیمت بر هم قدرت خرید دلار را در ایران نشان می‌دهد.

ب) درآمدها گاهی قابل ثبت نیست، به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن شکاف درآمدی، شکاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند.

ج) دولت برای مدیریت کلان اقتصاد کشور و اجرای وظایف خود بسته "سیاست‌های مالی" اجرا می‌کنند که از دو ابزار درآمدها و مخارج دولت تشکیل شده است.

د) نفت خام، ثروت عمومی است و همان‌طور که فروش فرس و اثاث خانه نباید برای خانوار درآمد به شمار رود، منابع حاصل از صادرات و فروش نفت نیز درآمد محسوب نمی‌شود. این مطلب چند سالی است در بودجه کشور، رعایت می‌شود و با تشکیل صندوق توسعه ملی وجوه حاصل از فروش نفت خام و گاز طبیعی تولیدشده پس از کسر هزینه‌های تولید درآمد دولت به شمار نمی‌رود، بلکه ناشی از فروش ثروت عمومی است و برای زاینده‌گی مستمر و حفظ ثروت طبیعی باید به سرمایه مولد تبدیل شود.

ه) متخصصان اقتصاد تحریم با مطالعه بیش از ۱۴۰ نمونه تحریم اقتصادی در یک صد سال گذشته معتقدند به‌طور متوسط از چهار سال، کفه هزینه- فایده تحریم به‌سمت فایده و منافع کشور تحریم‌شونده چرخیده است.

الف) مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات چند مرحله‌ای است که کالاها و خدمات واسطه‌ای را از پرداخت مالیات معاف می‌کند.
ب) مسکین در ادبیات اقتصادی وضعی بدتر از فقیر دارد، مسکین کسی است که حتی در صورت دسترسی به امکانات معیشتی، توانایی استفاده از آن‌ها را هم ندارد.

ج) افزایش در مخارج (جاری یا عمرانی) دولت و کاهش در نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انبساطی) بهترین راه تحریک تقاضای عمومی است که در مواقع رکود می‌تواند رونق را به بازار بازگرداند.

$$\text{الف) } \frac{\text{لیست درصد بالا}}{\text{لیست درصد پایین}} = \frac{\text{دهک دهم} + \text{دهک نهم}}{\text{دهک دوم} + \text{دهک اول}} = \frac{۱۸ + ۲۱}{۳ + ۵} = \frac{۳۹}{۸} = ۴/۸۷۵$$

$$\frac{\text{ده درصد بالای درآمدی}}{\text{چهل درصد پایین درآمدی}} = \frac{\text{دهم دهم}}{\text{دهک اول} + \text{دوم} + \text{سوم} + \text{چهارم}} = \frac{۲۱}{۳ + ۵ + ۷ + ۹} = \frac{۲۱}{۲۴} = ۰/۸۷۵$$

بر اساس شاخص دهک، هر چقدر عدد به‌دست‌آمده کوچک‌تر باشد توزیع درآمد مناسب‌تر و عادلانه‌تر می‌باشد بر این اساس در مسئله بالا با محاسبه ده درصد، چهل درصد این منظور حاصل می‌شود.

ب) بنابراین با محاسبه ۲۰٪ بالای درآمد نسبت به ۱۲۰٪ پایین درآمد توزیع درآمد را نامناسب نشان می‌دهد. زیرا عدد حاصله از عدد حاصل از حالت دوم به مراتب بزرگ‌تر است.

ج) برای محاسبه باید دهک بالای درآمدی را تقسیم بر دهک پایین درآمدی کنیم.

$$\text{شاخص دهک} = \frac{\text{دهک بالای درآمدی}}{\text{دهک پایین درآمدی}}$$

(الف) نرخ دلار در بازار ارز کشور به طور روزانه نوسان دارد. در نتیجه نرخ دلار در بازار کشورها معیار مناسبی برای تبدیل تولید ملی کشورها به آن و مقایسه باهم نیست = از دلار دیگری به نام دلار رفاهی یا دلار برابر قدرت خرید (P.P.P) استفاده می‌کنند.
 (ب) اصلاح ساختار توزیع درآمد عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر مستلزم توانمندسازی افراد و به‌ویژه مولد کردن آن‌ها است.
 (ج) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم از جمله سیاست‌های توسعه‌ای به شمار می‌رود.
 (د) یکی از منابع تأمین درآمد دولت تأسیس شرکت‌های دولتی و یا سرمایه‌گذاری‌های تولیدی است. تمامی درآمد حاصل از فروش کالا و خدمات شرکت‌های دولتی به استثنای بانک‌ها و بیمه‌های دولتی و برخی از سازمان‌های توسعه‌ای به حساب‌های معرفی شده از سوی خزانه داری کل کشور واریز می‌شود.
 (هـ) محصولات راهبردی، کالاها و خدماتی را که تولید آن‌ها بدون توجه به میزان سود، هزینه و بازار و... انجام می‌شود. مانند کالاهای ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (نفت، هسته‌ای و انرژی‌های نو) صنایع نظامی و دفاعی که می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقیب و وابستگی کشور شود.

$4 = 23 - 19 \Rightarrow$ سهم دهک اول - سهم دهک دهم : سهم دهک اول
 $14/5 = 5 + 9/5 =$ دهک دوم - دهک ششم : سهم دهک نهم
 $6 = 14/5 - 8/5 =$ دهک نهم - دهک سوم : سهم دهک سوم
 $11/5 = 4 + 7/5 =$ دهک هفتم + دهک اول : سهم دهک هفتم

$$\text{محاسبه شاخص دهک} = \frac{20\% \text{ بالای درآمد}}{20\% \text{ پایین درآمد}} = \frac{17 + 25}{5 + 7} = \frac{42}{12} = 3/5$$

$$\text{محاسبه شاخص دهک} = \frac{10\% \text{ بالای درآمد}}{40\% \text{ پایین درآمد}} = \frac{25}{5 + 7 + 8 + 9} = \frac{25}{19} = 0/86$$

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود توزیع درآمد را اگر با روش محاسبه نسبت ۱۰٪ به ۴۰٪ محاسبه کنیم عدد کوچکتری حاصل می‌شود. که بیانگر توزیع عادلانه‌تر ثروت میان دهک‌ها است. (به عبارتی دیگر هرچه حاصل عدد کوچک‌تر باشد توزیع درآمد مناسب‌تر است، بنابراین ۰/۸۶ یعنی نسبت ۱۰ درصد به ۴۰ درصد)
 محاسبه ۲۰٪ بالا به ۲۰٪ پایین جامعه بیانگر توزیع ناعادلانه ثروت در جامعه است زیرا عدد حاصل‌شده نسبت به روش قبلی بزرگ‌تر است. (به عبارتی دیگر هرچه عدد بزرگ‌تر باشد توزیع درآمد نامناسب‌تر است، یعنی شاخص ۲۰ درصد دهک بالا نسبت به ۲۰ درصد دهک پایین)
 شاخص وضعیت توزیع درآمد بر اساس فرمول روبه‌رو می‌باشد:

$$\text{شاخص دهک} = \frac{\text{دهک دهم (بالا)}}{\text{دهک اول (پایین)}}$$

الف) متوسط رفاه ایرانیان در برابر رفاه جمعیت در اوکراین است.

ب) افرادی که در کشوری یا در زمانی فقیر به شمار می‌روند چه‌بسا در زمان دیگر و کشوری دیگر فقیر محسوب نشوند.

ج) عبارت مذکور در صورت به سیاست تثبیت اقتصادی اشاره می‌کند.

د) استقراضی برای تامین هزینه‌های جاری کاردرستی نیست، ولی چنانچه وجوه فرضی صرف سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند راهگشا باشد.

هـ) تحریم‌ها هزینه‌هایی را بر کشور تحریم‌شونده تحمیل می‌کند، اما بر خلاف تصور اولیه، کشور تحریم‌کننده و سایر کشورها هم از تحریم زیان می‌بینند.

و) پیشرو، مولد و فرصت‌ساز، پیشرفت اقتصادی برای ماندگاری نیازمند خلق فرصت‌های جدید است. خلق فرصت‌های جدید بر اساس قدرت تولید و انتخاب عرصه مناسب فرصت‌ساز برای پیشرفت صورت می‌گیرد. افزایش قدرت تولید و انتخاب زنجیره‌های اقتصادی دارای مزیت باید به‌عنوان محور حرکت اقتصادی مورد توجه قرار گیرد.

یکی از این دو واژه، "رشد" و دیگری "توسعه" است که در قدم نخست، باید این واژه‌ها را تعریف کنیم و آن‌ها را از هم بازشناسیم. "رشد" صرفاً به معنای افزایش تولید است و بنابراین، مفهومی کمی است. اگر در جامعه‌ای میزان تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل افزایش یابد، می‌گوییم در آن جامعه رشد صورت گرفته است. این افزایش می‌تواند ناشی از افزایش سطح زیر کشت، تاسیس کارخانه‌های جدید، گسترش و توسعه مراکز تولیدی فعلی و نظایر این‌ها باشد. "توسعه" در کنار افزایش تولید بر تغییرات و تحولات کیفی دیگری نیز دلالت دارد و از این رو آن را می‌توان یک مفهوم کمی- کیفی دانست.

$$۳ = ۷ - ۴ : \text{دهک اول}$$

$$۵ = ۱۰/۵ - ۵/۵ : \text{دهک دوم}$$

$$۱۵ = ۸ + ۷ : \text{دهک نهم}$$

$$۲۴ = ۹ + ۱۵ : \text{دهک دهم}$$

الف) تعداد بسیار کمی از کشورهای در حال توسعه، با داشتن یک ماده گرانبهای معدنی مانند: نفت و صادرات مقادیر زیادی از این ماده معدنی توانسته‌اند به درآمد سرانه، بالایی دست پیدا کنند، اما از لحاظ شاخص‌های توسعه وضعیت مطلوبی ندارند. به‌عنوان مثال کشور قطر با جمعیت ۹۱۰ هزار نفر تولید ناخالصی داخلی سرانه سالانه به قیمت‌های ۲۰۱۱ در حدود ۱۲۷۵۶۲ دلار P.P.P دارد. (رتبه ۳۲ را در شاخص توسعه انسانی دارد)

ب) مسکین در ادبیات اقتصادی وضعی بدتر از فقیر دارد. مسکین کسی است که حتی در صورت دسترسی به امکانات معیشتی توانایی استفاده از آن‌ها را هم ندارد.

ج) در مواقع رکود، افزایش مخارج دولت (جاری و یا عمرانی) و کاهش در نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی بهترین راه تحریک تقاضای عمومی است.

د) مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات غیرمستقیم است که مصرف کالاها و خدمات وضع می‌شود. این نوع مالیات چند مرحله‌ای و در هر یک از مراحل تولید و تکمیل تا نهایی شدن کالا برحسب ارزش افزوده مالیات گرفته می‌شود. مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات چند مرحله‌ای است که کالاها و خدمات واسطه‌ای را از پرداخت مالیات معاف می‌کند.

هـ) بانک جهانی B.W - صندوق بین‌المللی پول IMF - سازمان تجارت جهانی WTO

الف) تعدادی از کشورهای در حال توسعه که با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت توانسته‌اند در وضعیت شاخص‌های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند. چین (با رتبه ۹۰) از جمله این کشورها است که با وجود درآمد سرانه نه‌چندان زیاد از نظر بسیاری از شاخص‌های توسعه وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد.

ب) معمولاً با در نظر گرفتن دو شاخص درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد می‌توان تصویری از وسعت و اندازه فقر هر کشور به دست آورد.

ج) دولت با سیاست‌هایی نظیر: افزایش بهره‌وری و امنیت اقتصادی، بهبود محیط کسب و کار، برنامه‌ریزی در جهت به‌کارگیری فناوری‌های نوین فعالیت‌های بخش تولید و عرضه را بهبود می‌بخشد.

د) به‌واسطه مالیات بر ارزش افزوده، شفافیت مالیاتی افزایش و انگیزه فرار مالیاتی کاهش می‌یابد.

هـ) منازعات و جنگ‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار استکباری قدرت‌های جهان موجب شده است اقتصاددانان به اهمیت خودکفایی در بعضی از تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آن‌ها از خارج تأکید کنند.

و) اصل ۴۳ قانون اساسی: (اقتصادی مردمی و رد تسلط بیگانگان): برای تأمین استقلال اقتصادی جامعه، ریشه‌کن کردن فقر و محرومیت و برآوردن نیازهای انسان در جریان رشد با حفظ آزادی او، اقتصاد جمهوری اسلامی ایران بر اساس ضوابطی استوار شده است.

گزینه ۳

۴۶

"خسی در میقات" و "مدیر مدرسه" اثر آل احمد؛ همچنین: "سه‌تار، دیدوبازدید و ارزیابی شتاب‌زده" "راه‌آب نامه" و "تلخ و شیرین" اثر محمدعلی جمال‌زاده؛ همچنین: "یکی بود و یکی نبود" "زمستان" و "از این اوستا" اثر اخوان ثالث؛ همچنین "آخر شاهنامه" "شهری چون بهشت" و "آتش خاموش" اثر سیمین دانشور؛ همچنین "سووشون" معرفی آثار دیگر:

همسایه‌ها: احمد محمود / دهکدهٔ پرملال: امین فقیری / تنگسیر: صادق چوبک / شوهر آهو خانم: علی‌محمد افغانی / چشم‌هایش: بزرگ علوی

گزینه ۲

۴۷

اختیار وزنی: ۱- بلند بودن هجای پایانی در هر ۲ مصراع، ۲- فاعلاتن به جای فعلاتن در رکن اول هر ۲ مصراع
اختیار زبانی: ۱- حذف همزه در "بودم افتاده"، ۲- بلند خواندن مصوت کوتاه "ر" در "سر کوی"
توضیح اختیارات سایر گزینه‌ها:
گزینهٔ ۱: اختیار وزنی: ۱- بلند بودن هجای پایانی در هر ۲ مصراع، ۲- فاعلاتن به جای فعلاتن در رکن اول مصراع اول
گزینهٔ ۳: اختیار وزنی - بلند بودن هجای پایانی در هر ۲ مصراع
گزینهٔ ۴: اختیار زبانی - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجاهای "ل" و "ن" در مصراع اول

گزینه ۴

۴۸

محمد رضا سرشار معروف به "رضا رهگذر" از نویسندگان مشهور معاصر است. "اگر بابا بمیره" و "مهاجر کوچک" از آثار او در حوزهٔ قصه‌های کودک و نوجوان است.

گزینه ۳

۴۹

وزن ابیات همهٔ گزینه‌ها "مفتعلن مفاعلهن مفتعلن مفاعلهن" است اما در رکن دوم مصراع اول گزینهٔ "۳" به جای "مفاعلهن"، "مفتعلن" آمده است؛ یعنی وزن بیت گزینهٔ "۳" چنین است:
مصراع اول: مفتعلن مفتعلن مفاعلهن مفاعلهن / مصراع دوم: مفتعلن مفاعلهن مفتعلن مفاعلهن

گزینه ۲

۵۰

بعد از خرداد ۱۳۴۲ دوران مقاومت در ادبیات داستانی فارسی شکل گرفت. از شناخته‌شده‌ترین نویسندگان این دوره می‌توان به احمد محمود، علی‌محمد افغانی، هوشنگ گلشیری و امین فقیری اشاره کرد.

گزینه ۳

۵۱

آثار به ترتیب: زمین سوخته و همسایه‌ها از احمد محمود - بهارستان و تحفة‌الاحرار از جامی - اگه بابا بمیره و مهاجر کوچک از محمد رضا سرشار - اخلاق‌الاشرف و صد پند از عبید زاکانی

تقطیع بیت بین صورت است:

دا	خُ	ر	شُک	بُ	تا	ف	زا	ری	تَ	ب	خو	ک	یی	تُ
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U
فعلن			مفاعن			فعلاتن			مفاعن					

بررسی سایر ادبیات:

گزینه "۱":

کَ	بو	قَ	ه	گا	شِ	پی	بِ	شُد	با	نَ	ز	وا	جَ	رَم	گَ
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U
فعلاتن			مفاعن			فعلاتن			مفاعن						

گزینه "۳":

دَل	گ	سَن	نِ	تا	بُ	رِ	مه	رَم	وَ	پِر	ز	نا	بِ	د	چَن
-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
مفاعن			مفتعلن			مفاعن			مفتعلن						

گزینه "۴":

هوش	تُ	قَ	طا	ز	را	قَ	مَن	دَز	بُر	بِ
-	U	U	-	-	-	U	-	-	-	U
فعلون			مفاعیلن				مفاعیلن			

در این بیت، دو ابدال وجود دارد:

خَن	سُ	آن	قِ	ذو	ز	ک	لی	مَن	زِ	او	ت	دَش	گُ	تُ	گُف
-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
زا	جَ	هی	دَ	تش	رب	یا	لَم	دِ	تین	ف	یا	حت	صح		
-	U	-	U	-	/	UU	-	-	U	-	U	-	/	UU	-
مفاعِلن				مفتعلن				مفاعِلن				مفتعلن			

در مصراع دوم هجای دوم "خَت" بلند است اما هجای معادل آن در مصراع اول یعنی "تُ / گُ" هر دو کوتاه هستند همچنین در مصراع دوم، هجای نهم "رَب" بلند است اما هجای معادل آن در مصراع اول یعنی "ک / ز" کوتاه هستند پس باید به دو هجای کوتاه تبدیل شوند.

شاعران این گزینه از شعرای دوران انقلاب به حساب می‌آیند.

وزن بیت سؤال بدین صورت است:

چَن	دَز	نَ	عی	مِ	سَب	عِ	یِ	ال	وان	چُ	کا	فِ	ران
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
مفعول				فاعلاتُ				مفاعیلُ				فاعِلن	

در دوره سوم پس از وقایع کودتای ۲۸ مرداد، نوعی سرخوردگی و یأس در میان روشن‌فکران و شعرا پیدا شد و جریان سمبولیسم اجتماعی یا شعر نو حماسی نیز رواج یافت.

از	د	ما	غ	م	ن	س	گش	ت	خ	یا	ل	د	ه	نت
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
ب	ج	فا	ی	ف	ل	کو	غص	ص	ی	دو	ران	ن	ر	وَد

(وزنی: استفاده از فاعلاتن به جای فعلاتن در ابتدای مصراع اول / زبانی: بلند تلفظ کردن هجای کوتاه: کسره اضافه در هجای چهارم و دوازدهم مصراع اول، همچنین بلند تلفظ کردن (واو) عطف در هجای هفتم مصراع دوم)
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه "۲":

گر	ب	سر	من	ز	ل	سل	ما	ر	س	ی	با	د	ص	با
چش	م	دا	رم	ک	س	لا	می	ب	ر	سا	نی	ز	م	ش
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-

حذف همزه در هجای یازدهم مصراع اول (اختیار زبانی))
گزینه ۳:

م	با	دا	جز	ح	سا	ب	مط	ر	بو	می
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-
ا	گر	نق	شی	ک	شد	کل	ک	د	بی	رم

(زبانی: بلند تلفظ کردن هجای کوتاه هفتم (کسره) و (واو) عطف (هجای دهم) در مصراع اول و بلند تلفظ کردن کسره اضافی (هجای کوتاه) در هجای هشتم مصراع دوم)
گزینه ۴:

هر	ک	با	آن	شا	خ	نر	گس	بش	ک	فد
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
گل	ر	خا	نش	دی	د	نر	گس	دان	ک	نند

(بلند تلفظ کردن هجای کشیده پایان مصراع دوم (اختیار وزنی))

اصل وزن بیت گزینه ۳، متشکل از ۴ "مفتعلن" است که در رکن سوم، به جای "مفتعلن"، "مفاعلن" آمده است و اختیار وزنی قلب را به وجود آورده است.

ت	ت	ی	وی	هُوْ	خِ	شا	بِ	سد	رِ	نَ	بر	سی	کَ	ت	دس
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	U	-
مفتعلن				مفتعلن				مفتعلن				مفتعلن			

دوره اول، دوره سلطنت رضاخان (از سال ۱۳۰۴ تا شهریور ۱۳۲۰) را دوره درخشش نیما و جدال بر سر شعر کهنه و نو می‌دانند.

مرکز مشاوره تحصیلی
علیرضا افشار

تقطیع بیت:

هَر	کِ	تْ	را	نی	ک	خاه	نی	کُ	و	یو	را	دَ	لیل
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-
هَر	کِ	تْ	را	بَد	سَ	گال	نَ	دا	مَ	تو	را	نَ	دیم
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	-
مفتعلن				فاعلن				مفاعلن				فاعلن	

(در مصراع دوم هجاهای هشتم و نهم جابه‌جا می‌شوند تا وزن مفاعلن به مفتعلن تبدیل شود)

بررسی سایر ابیات:

گزینه "۱":

آ	مَ	دَ	مَت	کِ	پِن	گَ	رَم	با	ز	نَ	ظَر	بِ	حُد	کُ	نَم
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
سی	ر	نِ	می	شَ	وَد	نَ	ظَر	بَسَ	کِ	لَ	طِی	ف	مَن	ظَ	ری
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
مفتعلن				فاعلن				مفتعلن				مفاعلن			

گزینه "۳":

دا	وِ	کَ	ما	لَت	تَ	مام	با	قَ	مَ	ران	در	قُ	مار
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-
حِص	نِ	بَ	قا	یَت	فُ	زون	از	هَ	رَ	مان	دَر	هَ	رَم
مفتعلن				فاعلن				مفتعلن				فاعلن	

(نکته: پایان نیم مصراع‌ها، هجای بلند محسوب می‌شود، هر چند هجای کوتاه یا کشیده باشد)

گزینه "۴":

هَر	کِ	بِ	جو	رِ	رَ	قیب	یا	بِ	جَ	فا	یِ	حَ	بیب
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-
عَه	د	قَ	را	مُش	ک	نَد	مُد	دَ	عِ	یِ	بِی	وَ	فاست
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-

مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	فاعلن
--------	-------	--------	-------

گزینه ۳

۶۱

"مجلس" در بیت "د" مجاز از "مردم مجلس" است.
 لفونشر بیت "ب" ← لف ۱: چهره زرد من، لف ۲: روی خود - نشر ۱: زر، نشر ۲: سیم
 در بیت "ج" جناس تام وجود دارد: آب: مایهٔ حیات / آب: آبرو
 واژهٔ "هزار" در بیت "ه" ایهام دارد: ۱- عدد هزار ۲- بلبل
 شاعر در بیت "الف"، "حاصل عشق را بی‌حاصلی" در نظر گرفته که پارادوکس است.

گزینه ۱

۶۲

اغراق: به آواز درآمدن سنگ از داغ دل جگرسوز شاعر (ادبیات ۳، درس ۲) / تشبیه ندارد.
 تشخیص و استعاره: دل کوه و آواز سنگ (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)
 بررسی گزینه‌های دیگر:
 (۲) مجاز: عالم ← مردم (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)
 استعاره: قبا ← مرگ (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)
 تشبیه: لباس مرگ (مرگ به لباس تشبیه شده است) (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)
 (۳) حُسن تعلیل: شاعر دلیل تپیدن دل‌ها و تلاطم دریا را وجود معشوق دانسته است. (ادبیات ۳، درس ۱۷)
 موازنه: واژه‌های دو مصراع یک‌به‌یک سجع دارند. (هجای کلمات و وزن آن‌ها یکسان است).
 (۴) جناس: باد و یاد و داد (ادبیات ۳، درس ۸)
 متناقض نما: داد به حساب آمدن خون ریزی نزد معشوق مفهوم پارادوکسی است؛ زیرا خون ریزی بی‌عدالتی و ستمگری است نه عدل و داد. (ادبیات ۲، درس ۱۷)
 کنایه: باد به حساب آمدن ← بیهوده بودن، خون ریختن ← کشتن (ادبیات ۲، درس ۵)

گزینه ۳

۶۳

مجاز: کلک مجاز از شعر و نوشته / تشبیه: غنچهٔ منقار (تشبیه بلیغ). بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینهٔ "۱": مجاز: الحمد مجاز از سورهٔ فاتحه / تشبیه ندارد.
 گزینهٔ "۲": من مانند عید نو بازآمدم (تشبیه) / مجاز ندارد.
 گزینهٔ "۴": تشبیه ندارد. / مجاز: ابر مجاز از آسمان - خاک مجاز از زمین

گزینه ۱

۶۴

بررسی مجازهای هر بیت:
 (۱) چرخ مجاز از آسمان ← استعاره
 (۲) چمن مجاز از چمنزار ← غیر استعاره
 (۳) مه مجاز از نور مه ← غیر استعاره
 (۴) خون مجاز از کشتن ← غیر استعاره
 نکته: اگر "گردون" را در گزینهٔ ۳ مجاز بگیریم، باز از نوع غیر استعاره است و تأثیری در پاسخ ندارد.

گزینه ۱

۶۵

(ج) تضاد: "بقا با فنا"

(الف) اسلوب معادله: مصراع دّوم مصداق یا مثالی برای مصراع اوّل است: گل این بوستان (دنیا) پوشش خار است همان طوری که نوش این محنت سرا (دنیا) جذب کننده نیشتر است. (ادبیات ۲، درس ۲۳)
 (د) تلمیح: به داستان عشق مجنون به لیلی اشاره دارد. (ادبیات ۲، درس ۱)
 (ب) کنایه: گل از روزگار چیدن ← بهره بردن از روزگار (ادبیات ۲، درس ۵)

گزینه ۲

۶۶

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه "۱": فعولن / گزینه "۳": مستفعلن / گزینه "۴": فعولن

گزینه ۳

۶۷

باور به اختیار و اراده از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

گزینه ۲

۶۸

"مشابهت"

گزینه ۳

۶۹

ویژگی‌های برشمرده در گزینه ۳ از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

گزینه ۱

۷۰

"خراسانی - خراسانی - عراقی - خراسانی - خراسانی - عراقی"

گزینه ۳

۷۱

تضاد: آشکار و پنهان

استعاره: مه استعاره از معشوق

کنایه: در پرده بودن (دیده نشدن و آشکار نبودن)

واج‌آرایی: تکرار واج "ر، ا، ز"

در گزینه ۱، مفهوم "ستایش خرد" دیده می‌شود که از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است. حتماً به جدول مقایسه ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و عراقی مندرج در کتاب درسی توجه کردید. در آنجا ویژگی‌های فکری زیر، متعلق به سبک عراقی است:

- غم‌گرایی (گزینه ۲)

- باور به قضا و قدر (گزینه ۳)

- آسمانی بودن معشوق (گزینه ۴). از ازلی بودن عشق و وجود عشق قبل از آفرینش می‌فهمیم که مقصود از عشق، عشق و معشوق آسمانی است.

مجاز: عالم ← مردم، انسان ها / تشبیه: عالمی چو زلف تو بی‌قرار هستند / اغراق: بی‌قرار بودن مردم جهان با دیدن زیبایی زلف تو (معشوق) توصیفی بیش‌ازحد معمول است. / جناس ناقص: دیده و دید / تضاد: بی‌قرار و قرار (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)

در این بیت آرایه تشبیه به کار نرفته است.

بررسی آرایه‌های ابیات:

۱) مجاز: نگین ← انگشتر / تلمیح: اشاره دارد به داستان حضرت علی (ع) که هنگام رکوع، انگشتر خود را به فردی نیازمند بخشید.

۲) متناقض‌نما: زهر تن‌فرسا بودن شهد شیرین و زهر قاتل بودن شهد جان‌پرور / موازنه: کلمات دو مصراع کاملاً هم‌وزن هستند. (سجع‌های متوازی و متوازن دوجه‌دو مقابل هم قرار گرفته‌اند)

۳) تضمین: مصراع دوم تضمین مصراع اول از سعدی است که بیت آن چنین است:

"ز دستم برنمی‌خیزد که یکدم بی تو بنشینم / به جز رویت نمی‌خواهم که روی هیچ کس بینم"

کنایه: ز دستم برنمی‌آید ← برایم غیرممکن است یا برایم مقدور نیست.

۴) تضاد: بنشینم و برخیزم / تشبیه: ندارد

عالم: مجاز از مردم عالم

در این گزینه، "به: به او" ترجمه نشده است!

ترجمه صحیح: خداوند همه گناهان به جز شرک (شرک ورزیدن) به او را خواهد آمرزید.

نکته: در کتاب درسی "أرسلت" به معنای برانگیخته شده‌ام آمده است.

گزینه ۴

۷۷

المعزَّز: گرامی (رد گزینه "۲") / يُعْتِقُ الأُسْرَى: اسیران را آزاد می‌کند (رد سایر گزینه‌ها) / يدافع ... مدافعةً: بی‌گمان دفاع می‌کند (رد گزینه‌های "۱" و "۲")

گزینه ۲

۷۸

کلا: هر دو. رد گزینه‌های "۱" و "۳". "يدعون: دعا می‌کنند. رد گزینه "۴". "يفقهون الجاهل: نادان را دانا می‌کنند. "رد گزینه "۱"

گزینه ۳

۷۹

در اینجا مستثنی‌منه محذوف است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: "المال" ← مبتدا و مرفوع

گزینه ۲: "الأهلون" ← معطوف به "المال" و مرفوع به واو

گزینه ۴: "ودائع" ← مستثنی و منصوب

گزینه ۱

۸۰

آموختیم که مستثنی اسمی است منصوب، تنها گزینه اول دارای اعراب مرفوع است پس صحیح نیست.

گزینه ۴

۸۱

کلمات کلیدی: لا يَتْرُكُ ... إلا...: ترک نمی‌کند ... مگر...، فقط ... ترک می‌کند / مِنَ الأَوْلَادِ: از فرزندان / وَالِدِيهِمْ: والدینشان، پدر و مادرشان، (در اینجا): پدر و مادرش / "يعتقد": معتقد باشد / أَنَّهُمَا: که آن دو، که آن‌ها / لَيْسَ بِحَاجَةٍ إِلَيْهِ: به او نیاز ندارند / هُمَا فِي صِحَّةٍ: هر دو در سلامت هستند
بررسی اشتباهات سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: "مِنْ" از ← در ترجمه لحاظ نشده است! / مَنْ: کسی که ← در ترجمه لحاظ نشده است! / به این ← اضافی است!

گزینه ۲: والدین ← والدین خود [ضمیر "هم" در "والدیهم" در ترجمه لحاظ نشده است!] / سلامتی دارند ← معادل درستی برای "در سلامت هستند" به شمار نمی‌آید!

گزینه ۳: در میان ← از ["در میان" معادل درستی برای "مِنْ: از" محسوب نمی‌شود!] / پدر و مادر ← پدر و مادرش، پدر و مادر خود [ضمیر "هم" در "والدیهم" ترجمه نشده است!] / بر این عقیده باشد ← معتقد باشد ["بر این عقیده باشد" معادل دقیقی برای فعل "يعتقد: معتقد باشد، معتقد است، محسوب نمی‌شود!"]

گزینه ۱

۸۲

در این گزینه "طالباً" مفعول و منصوب است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب "القمر، القوم و السؤال" همگی نائب فاعل هستند.

گزینه ۲

۸۳

ارائه فکر و نظر: پیشنهاد = اقتراح / پسرچه قبل از سن بلوغ: نوجوان = أمرد / او را بین دو چیز یا بیشتر مختار کرد: اختیار داد = حَيَّرَ؛ بنابراین گزینه ۲ صحیح است.

گزینه ۲

۸۴

"یافع" به معنای "جوان" متضادش می‌شود "عجوز" به معنای "پیر"

گزینه ۴

۸۵

در این گزینه "أصحاب" مستثنی‌منه است. در سایر گزینه‌ها مستثنی‌منه محذوف است.

گزینه ۲

۸۶

لفی خسر: در زیان است (رد گزینه "۴") / آمنوا: ایمان آوردند (رد گزینه "۳") / عملوا: انجام دادند (رد گزینه‌های "۱" و "۳") / الصّالحات: کارهای نیک (رد گزینه "۱")

گزینه ۳

۸۷

در گزینه "۱" هما مبتدا است نه فاعل. در گزینه "۲"، "یغرسان" ثلاثی مجرد است نه مزید. در گزینه "۴"، "الجديدة" صفت است نه مضاف‌الیه.

گزینه ۲

۸۸

در گزینه ۲، "أُسود و كِلاب" به معنای شیرها و سگ‌ها حیوان هستند اما "الدّنوب" به معنی گناهان است و با آن‌ها سنخیتی ندارد. ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) نهال - شاخه - تنه درخت

(۳) چاه‌ها - رودها - دریاها

(۴) رحمت - گرمی داشتن مهربانی

گزینه ۴

۸۹

"قصد نوبل از اختراع دینامیت گسترش جنگ‌ها نبود."

گزینه ۱

۹۰

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه "۲": قد یذکر: گاهی یاد می‌کند، تلامیذه القدماء: دانش‌آموزان قدیمی‌اش / گزینه "۳": غضبه: خشمش / گزینه "۴": "و إن نُقل: هرچند منتقل شود."

گزینه ۲

۹۱

در این گزینه "خیر: بهترین" اسم تفضیل است.

گزینه "۱": خیر: نیکی

گزینه "۳": أحبُّ: دوست دارم

گزینه "۴": أحسن: نیکوکاری کرد، اسم تفضیل نیستند.

گزینه ۳

۹۲

در گزینه ۳: آله - آلات - جمع مؤنث سالم است. و اما در سایر گزینه‌ها:
(گزینه ۱: ابیات - بیت / گزینه ۲: أصوات - صوت / گزینه ۴: أوقات - وقت) - جمع مُکسّر می‌باشند.

گزینه ۳

۹۳

شکل درست خطا در سایر گزینه‌ها:

(۱) بهترین درس‌هایم چیزی... - درس‌هایم را که مرا در مشکلات کمک می‌کنند، دوست دارم.

(۲) قطعاً عوض می‌کنند. - گاهی عوض می‌کنند.

(۴) چنانچه او مریض باشد. - اگرچه مریض باشد.

گزینه ۱

۹۴

لا تستهزئ: ریشخند نکن، مسخره نکن / بأصدقائك: به دوستان، دوستان را / و لا تحاول: و تلاش نکن (رد گزینه "۲") / أن
تکشف: که آشکار کنی (رد گزینه‌های "۲" و "۳") / أسرارهم: رازهایشان / لفضحهم: برای رسوا کردنشان (رد گزینه "۴") / و اجتنب
الفسوق بعد الإيمان: و از آلوده شدن به گناه پس از ایمان دوری کن.

گزینه ۱

۹۵

جناحی: مثنی: بال‌ها، ردّ گزینه ۲

يُحرِّكُ: معلوم و متعدی: حرکت می‌دهد، ردّ گزینه ۳ و ۴

گزینه ۱

۹۶

من: هرکس (رد گزینه‌های "۲" و "۴") / غضب: خشمگین شد (رد گزینه "۳") / لم يقل: نگفت (رد گزینه "۴") / اتَّخَذَ: بگیر (رد
گزینه‌های "۲" و "۳") / صديقاً: یک دوست (رد گزینه "۴")

گزینه ۲

۹۷

در گزینه ۲ "أَعْلَمَ" فعل است به معنای "دانست" اما در سه گزینه دیگر "أَعْلَمَ" اسم است به معنای "داناتر" یا "داناترین".

گزینه ۴

۹۸

أَنْ يَتَعَايَشُوا - أَنْ يَتَعَايَشُوا [فعل "يتعايشوا" از باب "تَفَاعُلٌ" است که مضارع آن بر وزن "يَتَعَايَشُ" می‌باشد] بنابراین حرف "ي" قبل
از "شين" باید فتحه‌دار باشد! / تَعَايَشًا - تَعَايَشًا [مصدر این فعل "تَعَايَشُ" بر وزن "تَفَاعُلٌ" است!]

زنگ درسی: قسمتی از ساعت است که دانش‌آموزان در آن درس می‌خوانند.
ترجمه لغات سایر گزینه‌ها:

۱) عُجَب: خودپسندی (تعریف مقابل آن در مورد شخص خودپسند است)

۲) مُشَاغِب: اخلاک‌گر (تعریف مقابل آن به صورت مصدری است)

۴) مَعْمَر: کهنسال ("قلیلاً" در تعریف اشتباه آمده است)

تجسس از گناهان بزرگ و نتیجه آن رسوا کردن مردم است.

شَرُّ النَّاسِ: بدترین مردم (رد گزینه‌های "۱" و "۳") / لا یعتقد: اعتقاد ندارد (رد گزینه "۲") / لا یجتنب: پرهیز نمی‌کند (رد گزینه "۳")

"إِنْ تَقْضُ" ← فعل شرط است که باید به صورت "مضارع التزامی" ترجمه شود ← "اگر قصد کنی" / رد سایر گزینه‌ها

در این گزینه مدرسه بر وزن مفعلة اسم مکان است.

ادوات شرط در ابتدای جمله می‌آیند. (رد گزینه "۱") باتوجه به اینکه فعل "حصد و بذر" هر دو متعدی (گذرا) هستند، بعد از آن‌ها به مفعول نیاز داریم. ترجمه عبارت: "مَنْ بَذَرَ بُدُورَ الْخَيْرِ حَصَدَ الْخَيْرِ: هرکس بذرهای نیکی بکارد، خیر درو می‌کند."

کانت توّدی: منجر می‌شد (رد گزینه‌های "۲" و "۴") / در گزینه "۱"، فراوانی واژگان و مشارکت ایرانیان جابه‌جا ترجمه شده‌اند. (رد گزینه "۱")

تاریخ

او در این راه حتی مأموران مخصوص در کوچه و خیابان شهر گماشت که وظیفه داشتند به زور چادر را از سر زنان بکشند. رضاشاه برای تضعیف روحانیت، دستور داد که روحانیون نیز لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند. به دستور وی، دفترخانه‌های شرعی تعطیل ممنوع اعلام شد. عزاداری سیدالشهدا غدغن شد و از انجام پذیرفتن بسیاری شدند و دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً از آداب مذهبی به شدت جلوگیری به عمل آمد.

گزینه ۲

۱۰۷

ایران در میسر ارتباطی هندوستان و اروپا قرار داشت و انگلستان می‌توانست با هزینه کمتری بین این دو منطقه کالا جابه‌جا کند.

گزینه ۴

۱۰۸

رضاخان که مهره نظامی کودتا بود، به‌عنوان فرمانده ارتش، لقب "سردار سپه" گرفت.

گزینه ۴

۱۰۹

در سال ۱۳۰۴ ش، ماده‌واحدی به‌صورت طرح در مجلس شورای ملی مطرح شد که در آن، خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان خواسته شده بود. در این ماده‌واحد، پیش‌بینی شده بود که پس از خلع قاجاریه، مجلس مؤسسان برای تغییر چند ماده از قانون اساسی تشکیل خواهد شد و تکلیف قطعی سلطنت را تعیین خواهد کرد. جز چهار تن از نمایندگان مجلس سایر نمایندگان به این طرح رأی مثبت دادند. با حمایت همه‌جانبه‌ای که از سوی دولت‌های بزرگ خارجی به عمل آمد، انتخابات مجلس فرمایشی مؤسسان برگزار شد. در آذر سال ۱۳۰۴ مجلس مؤسسان با نطق رضاخان افتتاح شد و پس از شش روز بحث و گفتگو، رضاخان را به پادشاهی ایران انتخاب و سلطنت در خانواده وی موروثی اعلام شد.

گزینه ۳

۱۱۰

این قیام، سرانجام به دنبال خیانت دولت شوروی، بروز اختلاف در میان سران نهضت جنگل و حمله نیروهای دولتی به فرماندهی رضاخان، سرکوب شد اما نام میرزا و مقاومت‌های مردانه‌اش در برابر ستم و تجاوز، در خاطر مردم ایران زنده و جاوید ماند و الگویی برای مبارزان بعدی شد.

گزینه ۴

۱۱۱

موارد "الف" و "هـ" نادرست هستند. به وجود آوردن ارتش منظم در ایران از جمله برنامه‌های اساسی انگلیسی‌ها بود. این ارتش ضمن اینکه تمرکز قدرت سیاسی را در کشور ممکن می‌ساخت، قیام‌های مردمی را سرکوب می‌کرد و در مواقع ضروری، به‌عنوان تأمین‌کننده اهداف نظامی انگلستان مورد استفاده قرار می‌گرفت.

گزینه ۳

۱۱۲

در کودتای روز سوم اسفند ۱۲۹۹، سید ضیاء، مهره سیاسی کودتا و رضاخان، مهره نظامی آن به حساب می‌آمد.

گزینه ۱

۱۱۳

به وجود آوردن ارتش منظم در ایران از جمله برنامه‌های اساسی رضاشاه بود. این ارتش ضمن اینکه تمرکز قدرت سیاسی را در کشور ممکن می‌ساخت، قیام‌های مردمی را سرکوب می‌کرد. و در مواقع ضروری به‌عنوان تأمین‌کننده اهداف نظامی رضاشاه مورد استفاده قرار می‌گرفت. رضاشاه نیروهای سه‌گانه ارتش را با هدایت انگلیسی‌ها به وجود آورد. به نو کردن ارتش پرداخت و در سال ۱۳۰۴ قانون وظیفه عمومی را به تصویب رساند.

گزینه ۱

۱۱۴

اهداف او و یارانش در برپایی این نهضت عبارت بودند از: اخراج نیروهای بیگانه، رفع ناامنی و بی‌عدالتی و برقراری امنیت، مبارزه با خودکامگی و استبداد.

گزینه ۱

۱۱۵

آغاز سلطنت پهلوی در واقع فصل جدیدی در تاریخ ایران است که هم‌زمان با آن، دوره نوینی از غارت کشور ما به دست بیگانگان آغاز می‌شود که به "استعمار نو" شهرت دارد.

گزینه ۴

۱۱۶

خطوط راه آهن یکی از مهم‌ترین زیر ساخت‌های موردنیاز توسعه به حساب می‌آید.

گزینه ۱

۱۱۷

او برای رسیدن به اهدافش، ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی در کشور نظام جمهوری برقرار شود.

گزینه ۳

۱۱۸

رضاخان برای رسیدن به اهدافش ابتدا پیشنهاد "جمهوری" داد، اما مردم که او را می‌شناختند مخالفت کردند.

گزینه ۱

۱۱۹

در آذر سال ۱۳۰۴ مجلس مؤسسان با نطق رضاخان افتتاح شد و سپس از شش روز گفتگو، رضاخان پادشاه ایران انتخاب شد.

گزینه ۳

۱۲۰

رضاخان پس از رفتن به ترکیه و ملاقات با آتاترک به مبارزه با تمامی سنت‌های اسلامی روی آورد و از میان برشان داشت.

گزینه ۱

۱۲۱

در زمان ساسانیان، مورخان با ترجمه خدای‌نامه‌ها و نیز داستان‌های شاهنامه فردوسی تاریخ ایران را می‌نوشتند و در این دوره اطلاعات تاریخی قابل‌توجهی نسبت به سایر دوره‌ها وجود دارد.

گزینه ۲

۱۲۲

وجود گروه‌های سه‌گانه آریایی در آغاز، معرف نوعی تقسیم کار و دسته‌بندی حرفه‌ای بوده و هیچ گروه بر گروه دیگر، برتری و امتیاز خاصی نداشت.

گزینه ۴

۱۲۳

قبایل صحراگرد آسیای مرکزی، مکرر به مرزهای شمال‌شرقی ایران در منطقه خراسان هجوم می‌آوردند.

گزینه ۱

۱۲۴

برخی از فایده‌ها و کارکردهای علم تاریخ که موجب عبرت‌آموزی می‌شود، عبارت‌اند از:
۱- منبع شناخت و تفکر ۲- بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده ۳- تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی.

گزینه ۴

۱۲۵

حضرت یوسف و حضرت موسی در دوران امپراطوری جدید مردم مصر را به پرستش خدای یگانه دعوت کردند.

گزینه ۱

۱۲۶

در گاه شماری خورشیدی- قمری، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. از آنجاکه سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

گزینه ۳

۱۲۷

به‌طور کلی عمده‌ترین منبع درآمد حکومت در ایران باستان عبارت بود از: انواع مالیات شامل مالیات کشاورزی و دام، پیشه‌وران و مالیات سرانه، عوارض گمرکی، حمل‌ونقل و راهداری و حق بهره‌برداری از معادن و جنگل‌ها

گزینه ۳

۱۲۸

مهم‌ترین پیامدهای کشاورزی عبارت‌اند از:

۱- کشاورزان به‌منظور کاشت، داشت و برداشت محصول، از دوره‌گردی سنتی دست برداشتند و نخستین روستاها را به‌عنوان سکونتگاه‌های دائم ایجاد کردند. ۲- به دلیل تولید اضافه بر نیاز، عده‌ای به فعالیت دیگری غیر از تولید خوراک مانند ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی روی آوردند و در تولید این محصولات مهارت و تخصص یافتند. ۳- در نتیجه تولید مازاد بر نیاز، دادوستد میان روستاهای دور و نزدیک به تدریج آغاز شد. رونق دادوستد، زمینه‌آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب‌ورسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

گزینه ۳

۱۲۹

در مرحله سوم پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را بررسی می‌کند.

گزینه ۱

۱۳۰

موبدان به‌شدت با آئین مانوی مخالف بودند و مانی و پیروانش برای تفهیم مطالب از نقاشی استفاده می‌کردند.

گزینه ۲

۱۳۱

در پی کاوش‌های باستان‌شناختی در اوایل قرن بیستم آثار تمدنی کهن در جزیره کرت واقع در جنوب یونان کشف شد.

گزینه ۱

۱۳۲

نظام حکومتی اشکانیان مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه مستقل بود که به حکومت مرکزی اشکانیان، مالیات و نیروی نظامی می‌داد. این نوع حکومت را ملوک‌الطوایفی خوانده‌اند.

گزینه ۱

۱۳۳

ساسانیان بارها ناچار به جنگ با رومیان شدند. دو مورد از این جنگ‌ها در زمان شاپور یکم اتفاق افتاد که در یکی از آن‌ها، ردیانوس امپراتور روم کشته شد و در دیگری والرینوس، امپراتور روم به اسارت درآمد.

گزینه ۴

۱۳۴

تمامی موارد بیان‌شده به‌درستی بیان شده‌اند.

گزینه ۱

۱۳۵

گاه‌شماری نظامی است که برای اندازه‌گیری دقیق ماه و سال ابداع شده است.

جغرافیا

گزینه ۳

۱۳۶

حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانه مردم شهرها است.

گزینه ۲

۱۳۷

مدیریت حمل‌ونقل عبارت است از کلیه فعالیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی با هدف بهینه کردن سامانه‌های حمل‌ونقل - حمل‌ونقل پایدار یعنی حمل‌ونقلی که در آن نیازهای مربوط به حمل‌ونقل به‌خوبی رفع شود و دسترسی عادلانه همه مردم، ایمنی آن‌ها و سلامتی محیط‌زیست در برنامه‌ریزی برای حال و آینده آن در نظر گرفته شود.

پاسخ سؤالات ۱۳۸ تا ۱۳۹

گزینه ۳

۱۳۸

آب‌وهوا (۰/۲۵)

گزینه ۱

۱۳۹

آبخیزداری (۰/۲۵)

گزینه ۳

۱۴۰

با اختراع و گسترش وسایل حمل‌ونقل موتوری مسئله تصادف و مرگ‌ومیر یا زخمی شدن مسافران پیش آمد که البته این حوادث در حمل‌ونقل جاده‌ای بیشتر از سایر شیوه‌های حمل‌ونقل است.

گزینه ۳

۱۴۱

مطالعات نشان می‌دهد که حمل‌ونقل چندوجهی هزینه‌های حمل‌ونقل را به‌طور مؤثری کاهش می‌دهد. یکی از گام‌های مهم در زمینه فرهنگ ایمنی، تقویت "فرهنگ بیمه" است.

گزینه ۴

۱۴۲

مدیریت حمل‌ونقل شهری، نیز بر عهده شهرداری‌ها است. پلیس راهور نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (ناجا) و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، پایش امنیت و ایمنی حمل‌ونقل را در جاده‌ها، فرودگاه‌ها و ایستگاه‌های راه‌آهن و مسیرها بر عهده دارند.

گزینه ۳

۱۴۳

مطالعات نشان می‌دهد که حمل‌ونقل چندوجهی هزینه‌های حمل‌ونقل را به‌طور مؤثری کاهش می‌دهد. - یکی از گام‌های مهم در زمینه فرهنگ ایمنی، تقویت "فرهنگ بیمه" است.

گزینه ۳

۱۴۴

در حمل‌ونقل پایدار شهری به مردمی که نیازهای ویژه دارند مانند افراد دچار معلولیت، توجه می‌شود. - دوچرخه وسیله‌ای مناسب برای سفرهای تا ۵ کیلومتر مسافت در شهرها است.

گزینه ۳

۱۴۵

در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل‌ونقل به عواملی چون دسترسی، نوع و حجم محموله‌ها، سرعت و زمان انتقال، هزینه و تقاضا، ویژگی‌های طبیعی، محیط‌زیست و ایمنی توجه می‌شود. - دلایل و انحراف و پیچ‌وخم راه‌ها ممکن است موانع طبیعی مثل رشته‌کوه‌ها، باتلاق‌ها، دریاچه‌ها یا عوامل انسانی مانند ساختمان‌ها، پل‌ها و جلوگیری از ایجاد ترافیک در برخی نقاط باشد. (ولی در گزینه "ج" هیچ‌کدام از این موارد نبود.)

گزینه ۲

۱۴۶

به‌طورکلی، در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل‌ونقل به عواملی چون دسترسی، نوع و حجم محموله‌ها، سرعت و زمان انتقال، هزینه، تقاضا، ویژگی‌های طبیعی، محیط‌زیست و ایمنی توجه می‌شود.

گزینه ۲

۱۴۷

تراموا ← قطار خیابانی است و در سطح خیابان‌ها روی ریل‌هایی حرکت می‌کند.
مونوریل ← قطار هوایی است که بیشتر در مناطق گردشگری و محوطه نمایشگاه‌ها و پارک‌ها کاربرد دارد و هزینه‌ی احداث آن زیاد است.

گزینه ۴

۱۴۸

در مدیریت حمل‌ونقل باید به میزان و نوع تقاضا توجه کرد. هرچه قیمت انرژی مصرف‌شده در یک شیوه حمل‌ونقل بیشتر باشد، هزینه حمل بیشتر می‌شود.

گزینه ۱

۱۴۹

در ذیل بحث هزینه‌ها آمده است: در برنامه‌ریزی حمل‌ونقل برای هر ناحیه، هزینه‌های سرمایه‌ای و عملیاتی برای ساختن راه‌ها، پایانه‌ها و خرید ناوگان و همچنین بازدهی آن‌ها محاسبه می‌شود. برای مثال، حمل‌ونقل ریلی به سرمایه فراوانی نیاز دارد، اما بازدهی آن در آینده، هزینه سرمایه‌گذاری را جبران می‌کند، مسافر و بار بیشتری حمل می‌شود و ترافیک ندارد. هزینه انرژی نیز مهم است. هرچه قیمت انرژی مصرف‌شده در یک شیوه حمل‌ونقل بیشتر باشد، هزینه حمل بیشتر می‌شود.

گزینه ۱

۱۵۰

$$\text{الف) } 45 \div 15 = 3$$

ب) خط فرضی روزگردان (خط بین‌المللی زمان، نصف‌النهار ۱۸۰ درجه‌ای است که در امتداد نصف‌النهار مبدا در آن سوی کره زمین قرار گرفته است.

ج) چون شهر مشهد در سمت شرق شهر دیگر قرار دارد، بنابراین موقع اذان صبح آن زودتر است.

گزینه ۳

۱۵۱

از عوامل طبیعی اثرگذار در پیدایش سکونتگاه‌ها می‌توان به آب، خاک و شیب زمین اشاره کرد.

گزینه ۴

۱۵۲

در مرحله آخر، پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد.

گزینه ۳

۱۵۳

تقسیم‌بندی‌های حکومت هخامنشی تا دوران اشکانیان یا پارت‌ها ادامه داشت.

گزینه ۴

۱۵۴

طرح سؤال و بیان مسئله پژوهش گام اول مراحل پژوهش در جغرافیا است. جغرافی‌دان باید مسئله را به صورت واضح و روشن بیان کند و از عبارت جزئی (گزینه ۳) یا جملات کلی، خبری و نامفهوم جلوگیری کند.

گزینه ۴

۱۵۵

علوم فضایی: سنجش از دور و GIS، زمین‌شناسی: ژئومورفولوژی، هواشناسی: آب‌وهواشناسی، مطالعات شهری: جغرافیای شهری.

گزینه ۳

۱۵۶

در طرح سؤال و بیان مسئله پژوهشگر از خود می‌پرسد انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد.

گزینه ۱

۱۵۷

قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است، سکونتگاه عشایری است.

گزینه ۳

۱۵۸

در جدول و نقشه صفحه ۳۹ انواع توده‌های هوایی به کشور مشخص شده است.

گزینه ۲

۱۵۹

پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان کند. بهتر است صورت مسئله را به شکل سؤالی نوشته و از عبارات خبری با جملات کلی و نامفهوم جلوگیری گردد.

گزینه ۲

۱۶۰

اگر کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کنند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن، جزء کانون‌های فصلی به شمار می‌روند.

گزینه ۴

۱۶۱

شهرستان توسط فرماندار اداره می‌شود.

گزینه ۴

۱۶۲

انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه، محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

گزینه ۳

۱۶۳

اساساً نباید سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند، زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

گزینه ۳

۱۶۴

از محاسن بخش گردشگری، اشتغال‌زایی، ارتباطات جهانی و توسعه است.

گزینه ۳

۱۶۵

تشریح و تحلیل:

- در جغرافیا ۶ سؤال کلیدی وجود دارد که درک هریک به ما برای پیدا کردن سؤال یا گزینه صحیح کمک می‌کند:
- گزینه ۱ ← زمانی مناسب است که پرسش ما "چطور" باشد، زیرا به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.
- گزینه ۲ ← سؤال "چه موقع" را در نظر گرفته است، زیرا به یک دوره زمانی مشخص اشاره کرده است.
- گزینه ۴ ← چون به ماهیت مسئله اشاره دارد و پرسش‌اش منوط بدان است، پس متعلق به سؤال "چه چیز" است.
- گزینه ۳ ← تنها گزینه‌ای است که علت وقوع پدیده را در نظر گرفته است و پاسخ سؤال ما است.

گزینه ۳

۱۶۶

قشربندی اجتماعی (۵/۰)

گزینه ۱

۱۶۷

موجودی که بتواند کاری را با آگاهی و اراده خود انجام دهد، دارای قدرت است.

گزینه ۴

۱۶۸

جامعه‌شناسی انتقادی به شناخت حسی و تجربی بسنده نمی‌کند بلکه سطوح دیگری از معرفت و عقلانیت را که در فرهنگ و عرف اجتماعی بشر حضور دارد، برای شناخت علمی به رسمیت می‌شناسد؛ به همین دلیل، داورهای ارزشی را نیز با آنکه معیاری تجربی ندارند، جزء علوم اجتماعی می‌داند. جامعه‌شناسی این بخش از دانش، داورهای ارزشی خود را با روش‌ها و استدلال‌های غیرحسی و غیرتجربی دنبال می‌کند.

گزینه ۲

۱۶۹

ماکس وبر در مطالعه جوامع غربی، این جوامع را دچار بحران اراده و بحران معنا می‌بیند.

گزینه ۲

۱۷۰

بررسی عبارات نادرست:

عبارت اول:

- وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط باهم در نظر بگیریم نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.

عبارت چهارم:

- هم‌تغییری‌های قابل مشاهده را می‌توان با روش کمی و آماري مطالعه کرد.

گزینه ۳

۱۷۱

آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها از بین نمی‌رود و این رویکرد نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق

گزینه ۱

۱۷۲

ضریب هوشی و قد

گزینه ۲

۱۷۳

تبعیتی که ناشی از تهدید و ترس باشد، "تبعیت با کراهت" نام دارد.

در این نظام سیاسی، قوانین و مقررات با خواست مردم و بر اساس احکام الهی و اسلامی تعیین می‌گردند. ← جمهوری اسلامی حاکمیت اکثریت مردم بر اساس خواست و میل خودشان ← دموکراسی نوعی نظام سیاسی که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم شکل می‌گیرد و هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد. ← لیبرال دموکراسی

هدف جامعه‌شناسی تفسیری و معنا بخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی است. جامعه‌شناسی و رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت و فضیلتی را کشف نمی‌کند تا بر اساس آن‌ها به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.

نظام آموزشی کشورها از دیگر ابزارهای اعمال قدرت نرم است؛ یعنی یک کشور می‌تواند از طریق نفوذ در نظام آموزشی کشور دیگر، در آن کشور اعمال قدرت کند و فرهنگ و جهان بینی نسل‌های آینده ساز آن کشور را مطابق منافع و اغراض خود تغییر دهد.

دسته بندی نظام‌های سیاسی از نظر ارسطو

روش حکومت ← تعداد حاکمان ↓	بر اساس فضیلت	بر اساس خواست و میل حاکم
فرد	موناشری	استبدادی
اقلیت	آریستوکراسی	الیگارشی
اکثریت	جمهوری	دموکراسی

گزینه ۲ صحیح است. (دین مداری - دنیا مداری)

رویکرد صرفاً حسی و تجربی به علوم اجتماعی با سه آسیب مهم مواجه است: اول اینکه مانع شد جامعه‌شناسی نسبت به پدیده‌های اجتماعی، داوری ارزشی و هنجاری کند و از این زاویه نسبت به پدیده‌ها یا نظام اجتماعی زبان به انتقاد بگشاید. دوم اینکه با حذف ابعاد ارزشی، علوم اجتماعی را به صورت یک علم ابزاری در ردیف علوم طبیعی قرار داد. سوم اینکه ابزاری دانستن علوم اجتماعی، امکان مقابله جامعه‌شناسی با ارزش‌های حاکم را از بین برد و به آن خصلتی محافظه‌کارانه نسبت به جهان و نظام اجتماعی موجود بخشید. جامعه‌شناسان انتقادی برای خارج کردن علوم اجتماعی از محدودیت‌هایی که جامعه‌شناسی تجربی گرفتار آن شده بوده و نیز برای گریز از مشکلات منطقی علم تجربی، ناگزیر به سطوح و بخش‌های دیگری از شناخت پناه بردند.

گزینه ۴

۱۸۰

گزینه ۴ صحیح است. (مخالفین قشربندی اجتماعی)

گزینه ۳

۱۸۱

برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند. آن‌ها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند. جهان انسانی را به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند و به این ترتیب از وجود سه جهان سخن می‌گویند؛ جهان طبیعت، جهان ذهن و جهان فرهنگ.

گزینه ۲

۱۸۲

نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

گزینه ۲

۱۸۳

بر اساس دیدگاه گروهی، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

گزینه ۳

۱۸۴

بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد. هر نوع عقیده و اخلاقی نیز فرهنگی متناسب با خود را جستجو می‌کنند.

گزینه ۱

۱۸۵

در بحران معرفت شناختی امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود. بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش‌روی ما قرار می‌گیرند. اقتصادی که وابسته به نفت است، درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند و این امر باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است. فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

گزینه ۱

۱۸۶

- فرهنگ‌های مختلف، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارند.
- صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این‌جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.
- ارزش عدالت و قسط مانع قطبی‌شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر، پیمانال‌شدن حقوق انسان‌ها، تفرقه بین جوامع و تباہ ساختن منابع و امکانات بشر می‌گردد.

در جهان غرب سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است به گونه‌ای که دینداران ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این جهانی می‌کنند.
هنر مدرن بر بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کند.
روشنگری با رویکرد دنیوی اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود.

قسمت اول: فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و عمق معرفتی خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را نیز درون خود، هضم و جذب می‌کرد و دست کم آنان را ناگزیر می‌ساخت تا برای استمرار و بقای خود از پوشش مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.
قسمت دوم: دولتمردان قاجار به دلیل اثربخشی از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به سوی قراردادهای استعماری قدم برداشتند.
قسمت سوم: روشنفکران چپ حرکت‌های خود را در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی سازمان می‌دهند. برخی از آنان، حرکت‌های اجتماعی خود را به صورت مکاتب‌الحادی آشکار مطرح می‌کردند و برخی دیگر از رویارویی مستقیم با اندیشه و باور دینی مردم خودداری می‌کردند؛ بلکه گاه نیز اندیشه‌های خود را در پوشش‌های دینی بیان می‌داشتند.

جهان انسانی به دو بخش فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود؛ بخش فردی آن به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد. ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.

جهان تکوینی مستقل از خواست و اراده انسان است.

در گزینه‌های ۱ و ۴ هر دو بخش درست است. در گزینه ۲ بخش اول نادرست و بخش دوم درست است.

رسانس به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است و دوره تاریخی از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود. دلیل نام‌گذاری این دوره به رسانس، این است که غرب در این زمان به فرهنگ یونان و روم بازگشت.

جنگ‌های صلیبی و مواجهه با مسلمانان و در نهایت فتح قسطنطنیه، زمینه‌های اقتدار حاکمیت کلیسا را در هم ریخت و فروریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به‌عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند. این رقیبان به علت رویکرد دنیوی خود برای حذف کلیسا، به جای آنکه عملکرد ارباب کلیسا را مورد انتقاد قرار دهند، به تدریج دخالت دین در امور دنیوی را انکار کردند و بدین ترتیب، حرکتی دنیوی را آغاز کردند که حتی به دنبال توجیه دینی و معنوی خود نبود.

گزینه ۴

۱۹۴

فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه یا گروه خاصی را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ سلطه یا استکبار است.

گزینه ۳

۱۹۵

عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام با تلاش و کوشش عالمان مسلمان از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد. استبداد قومی با وجود هویت غیراسلامی، به دلیل اینکه پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند. بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی برای مقابله با سلطه استعمار از مکاتب و روش‌های غربی مانند: ناسیونالیسم یا مارکسیسم استفاده می‌کردند. این مکاتب وحدت امت اسلامی را مخدوش می‌کردند.

فلسفه

گزینه ۱

۱۹۶

ارسطو عقل به معنای دستگاه تفکر و استدلال را از لحاظ کارکرد به دو بخش عملی و نظری تقسیم می‌کند.

گزینه ۱

۱۹۷

این گفته که علم جدید ما را از استدلال عقلی بی‌نیاز می‌کند و از اوگوست کنت است. مفاهیم ضرورت و علیت در تجربه وجود ندارند و از تجربه به دست نمی‌آیند، بلکه جزء ساختار ذهنی آدمی هستند که از طریق عقل قابل شناخت‌اند.

گزینه ۳

۱۹۸

مردم در دوره رنسانس دین را به گوشه‌ای از زندگی راندند.

گزینه ۱

۱۹۹

رسیدن به مرتبه موجودات مجرد از طریق تهذیب نفس ممکن است.

گزینه ۱

۲۰۰

الف) یگانه مرجع درستی افکار و عقاید در دوره اول حاکمیت کلیسا، دین و در رنسانس عقل بوده است، اما در دوره دوم، با وجود رشد عقل‌گرایی، همچنان دین مرجع اول محسوب می‌شد.
ب) در قرون وسطی یا دوره حاکمیت کلیسا، ایمان برتر از عقل و خرد در نظر گرفته می‌شد و در دوره جدید خردگرایی برتر یافت.

گزینه ۳

۲۰۱

شهود نوعی معرفت است که بدون واسطه، تفکر، آزمایش و... حاصل می‌شود.

گزینه ۱

۲۰۲

بررسی عبارت‌های نادرست:

فرانسیس بیکن که تجربه را در پیشرفت بشر بهتر می‌داند، از فیلسوفان خواست که از بت‌هایی که فلاسفه قدیم ساخته‌اند، دست بردارند و فقط به آنچه از طریق تجربه به دست می‌آید، تکیه کنند.

گزینه ۲

۲۰۳

"مزدا" در ایران باستان نام پروردگار بود نه عقل و خرد.

خرد و عقل که آفریده آفریننده است. یک وجود عقلانی است که در واقع چیزی مشابه موجودات عالم عقول است و از مصادیق وجودی عقل به حساب می‌آید.

گزینه ۳

۲۰۴

اوگوست کنت، به‌طور کلی عقل فلسفی در تأسیس فلسفه را کاملاً ذهنی خواند و معتقد بود که نگاه فیلسوفان به جهان هستی، ساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی است.

گزینه ۴

۲۰۵

از نظر او، عقل صرفاً آنگاه که با روش حسی و تجربی وارد عمل می‌شود، به واقعیت دست می‌یابد و به علم می‌رسد.

گزینه ۲

۲۰۶

عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آن‌ها بحث می‌کند، عقل نظری نامیده می‌شود.

گزینه ۳

۲۰۷

علت اصلی مقابله رهبران کلیسا با عقل این بود که آن‌ها به اموری اعتقاد داشتند که از نظر استدلال عقلی ناممکن بود. از نظر کنت عقل صرفاً آنگاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می‌شود، به واقعیت دست می‌یابد و به علم می‌رسد. به این ترتیب نمی‌توان گفت از نظر او عقل انسان نمی‌تواند به واقعیت برسد.

گزینه ۴

۲۰۸

در این دوره فلاسفه اروپایی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند، اما از آنجاکه این توجه با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، منجر به حاکمیت عقل در مقابل دین شد.

گزینه ۱

۲۰۹

نزد حکمای ایران باستان مزدا که همان خداست، با خرد و اندیشه خود، جهانیان، وجدان‌ها و خردها را آفریده است. عقل وجودی است که خرد و عقل انسان پرتو و مظهر اوست و نه برعکس.

پارمنیدس شناخت حسی را که از طریق حواس پنج‌گانه به دست می‌آید معتبر نمی‌دانست و تنها برای شناخت عقلی ارزش قائل بود، به همین دلیل معتقد بود که حرکت وجود ندارد؛ زیرا احتمال خطا در حواس وجود دارد، ولی هراکلیتوس معتقد بود که شناخت حسی معتبر است به همین دلیل حرکت را همان‌گونه که قابل مشاهده حسی است قبول داشت.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: از نظر پارمنیدس شناخت معتبر شناخت عقلی است و چون حرکت از طریق حواس برای ما معلوم شده وجود ندارد.

گزینه ۲: از نظر هراکلیتوس حرکت همان‌گونه که قابل مشاهده حسی است وجود دارد.

گزینه ۴: از نظر هراکلیتوس شناخت حسی معتبر است و حرکت قابل مشاهده حسی است، پس وجود دارد.

"قلب یا دل" یکی از ابزارهای معرفت انسان است که می‌تواند بی‌واسطه به حقایقی برسد و معرفت کسب کند و "ابزار وحی" در شناخت ویژه پیامبران است. ابن‌سینا توضیح داد که قانون علیت از تجربه و آزمایش به دست نمی‌آید، بلکه خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است و یکی از قواعد اولیه تعقل است.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه ۲: از نظر فلاسفه مسلمان قانون علیت از قواعد اولیه تعقل انسانی است و با تجربه و آزمایش قابل درک نیست.

گزینه‌های ۴ و ۳: ایمان و وحی هر دو یکی هستند و ابزار شناخت دینی هستند.

پرهیز انسان از خطرات یا حتی ترس از برخی خطرناک‌ها ناشی از این است که انسان به شناخت رسیده است. حال این شناخت می‌تواند از طریق تجربه یا استدلال عقلی به دست آمده باشد.

منظور از یکسان عمل کردن طبیعت این است که پدیده‌ها، در شرایط خاص ثبات دارند.

- نیروی عقل علاوه بر استفاده از حواس بیرونی، مانند چشم و گوش می‌تواند حالات درونی نفس را شناسایی کند.

- قلب انسان حقیقت را چنان درمی‌یابد که گویا با چشم می‌بیند، این معرفت بدون استفاده از تجربه و استدلال عقلی حاصل می‌شود البته برای دریافت چنین معرفتی سیروسلوک نفس ضروری است.

اصل علیت پایه و اساس تجربه است و خودش از طریق شناخت عقلی به دست آمده است.

گزینه ۳

۲۱۶

"او با کمک این نیرو می‌تواند حقایق را درک کند که توانایی درک آن از راه احساس ممکن نیست. این حقایق می‌تواند مربوط به امور محسوس و طبیعی یا امور غیرمحسوس و غیرطبیعی باشد. عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی ببرد."

عقل در شناخت هم محسوسات و غیر آن‌ها را می‌شناسد، پس گزینه‌های "۱" و "۲" غلط هستند و تحلیل عقلانی نیز راه رسیدن به رموز است، پس گزینه "۴" نیز غلط است.

گزینه ۲

۲۱۷

عارف و سالک ممکن است بتواند در همین دنیا، آخرت و قسمت‌های مختلف آن را از قبیل بهشت و جهنم را مشاهده کند. این معرفت از طریق کمال‌طلبی همراه با عبادت خالصانه حاصل می‌شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

گزینه ۱

۲۱۸

اینکه روح انسان در روز قیامت مجدداً وارد بدن می‌شود امری است که گرچه ممکن است از طریق عقلی هم اثبات شود، اما شناخت ما از آن طریق آیات و احادیث بوده است نه تفکر عقلانی محض.

گزینه ۴

۲۱۹

گزینه ۴ صحیح است.

گزینه ۲

۲۲۰

منظور از بی‌واسطه در معرفت شهودی، شناخت بدون واسطه حس و عقل می‌باشد.

گزینه ۳

۲۲۱

شکایت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن

گزینه ۳

۲۲۲

الف) یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار حسی، این است که زمینه تفکر عقلی قرار می‌گیرد (نه برعکس)
 ب) یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی تفکر عقلی است.
 ج) شناخت‌های حسی متفاوت از اشیاء این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیاء متفاوت استفاده‌های متفاوت کند.

گزینه ۴

۲۲۳

پایه‌های استوار شناخت تجربی :
 - هر پدیده‌ای دارای علت است.
 - هر پدیده‌ای دارای علت ویژه است.
 - پدیده‌ها همواره یکسان عمل می‌کنند.

شناخت حسی گاهی دچار خطا می‌شود نه همواره، حواس انسان با وجود اینکه گاهی در شناخت دچار خطا می‌شوند، ولی این شناخت به قدری برای انسان معتبر است که بر پایه آن در طبیعت زندگی می‌کنیم. تحلیل گزینه‌های نادرست: گزینه‌های ۱، ۳ و ۴: تعبیرهای کتاب درسی در مورد ابزار حس و شناخت حسی است.

معرفت‌شناسی بخشی از فلسفه است که به خود پدیده شناخت می‌پردازد و ابعاد آن را بررسی می‌کند، یعنی ما در معرفت‌شناسی می‌خواهیم شناخت را بشناسیم.

منطق

باتوجه به موجب بودن نتیجه قیاس باید مقدمات نیز موجب می‌باشد، بر همین اساس تنها گزینه ۱ موجب است. قیاس به صورت زیر تشکیل می‌شود: بعضی الف ج است. هر ج ب است. نتیجه: بعضی الف ب است.

در تمام اشکال قیاس یا موضوع یا محمول مقدمه اول حد وسط می‌باشد. لزوماً نمی‌توانیم بگوییم که حد وسط محمول مقدمه اول است که در نتیجه حفظ شود.

قضایای محصوره از نظر صدق و کذب و تغییر کمیت و کیفیت، دارای روابطی با یکدیگر هستند که اگر جای موضوع و محمول ثابت باشد به تقابل و اقسام آن مربوط می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: احکام قضایا شامل تقابل و عکس می‌شود، پس عام‌تر از تقابل است. گزینه ۳: تناقض یکی از اقسام تقابل است، پس خاص‌تر از تقابل است. گزینه ۴: در عکس جای موضوع و محمول تغییر می‌کند؛ بنابراین نقطه مقابل تقابل است.

گزینه ۴

۲۲۹

بررسی گزینه ها:

- برخی از حیوانات (-) استخوان (+) ندارند.
- تیم والیبال ایران (+) بازی را (-) برد.
- گزینه ۳: آدمی (+) به طور طبیعی به آینده می اندیشید. (-)
- گزینه ۴: محمود (+) از فرستاده مغول استقبال خوبی (+) کرد.

گزینه ۳

۲۳۰

- بعضی گدایان (-) ثروتمند (-) هستند.
- هیچ ثروتمندی (+) مستحق صدقه (+) نیست.
- ∴ هیچ گدایی (+) مستحق صدقه (+) نیست ← علامت گدا در نتیجه مثبت، اما در مقدمات منفی است.
- ∴ بعضی گدایان (-) مستحق صدقه نیستند ← معتبر

گزینه ۱

۲۳۱

- تقابل نسبت میان دو قضیه حملی است که موضوع و محمول آن‌ها در دو قضیه یکی است، ولی در کم (کلی و جزئی بودن) یا کیف (موجب و سالبه بودن) یا هر دو باهم (کم و کیف) متفاوت‌اند.
- تقابل حداقل چهار نوع است: تناقض - تضاد - تداخل - داخل تحت تضاد، قضایای شخصی از انواع تقابل، تقابل تناقض را دارا هستند؛ بنابراین نمی‌توان گفت تقابل صرفاً رابطه میان قضایای محصوره است.
- در قضایای شخصی چون سور ندارند با تغییر کیف قضیه (فعل قضیه) تناقض آن ساخته می‌شود مانند:
- مثال ۱: سعدی شاعر ایرانی است ↔ سعدی شاعر ایرانی نیست.
- مثال ۲: این کودک باهوش نیست ↔ این کودک باهوش است.
- مثال ۳: "سیمرغ" پنج حرف دارد ↔ "سیمرغ" پنج حرف ندارد.

گزینه ۳

۲۳۲

- در این گزینه حد وسط عیناً تکرار نشده است. در مقدمه اول "در آسمان" و در مقدمه دوم "آسمان" است.

گزینه ۴

۲۳۳

رد سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: هیچ غیرانسانی حیوان نیست: کاذب (مثال آهو انسان نیست، اما حیوان است)
- گزینه ۲: بعضی انسان‌ها غیرحیوان هستند: کاذب (جنس انسان حیوان بودن است)
- ارسطو می‌گوید: انسان حیوان ناطق است.
- گزینه ۳: بعضی غیرحیوان‌ها انسان هستند: کاذب (آیا درخت انسان است؟)

گزینه ۲

۲۳۴

حد وسط عیناً در دو مقدمه تکرار نشده است. در مقدمه اول "هیچ چیز" محمول قضیه است، ولی در مقدمه دوم "هیچ" سور قضیه و "چیز" موضوع قضیه است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هیچ چیز مشترک لفظی نیست که بخواهد در هر مقدمه به معنای متفاوتی به کار رفته باشد.
گزینه‌های ۳ و ۴: عیب در حد وسط به صورت قیاس مربوط می‌شود نه به شرایط اعتبار قیاس.

گزینه ۳

۲۳۵

در عکس مستوی دو چیز تغییر می‌کند: ۱- کیف (نسبت) ۲- صدق و کذب

گزینه ۳

۲۳۶

از میان روابط مربع تقابل تناقض و تداخل را می‌توان برای همه انواع قضایای محصوره فرض کرد، اما تضاد مخصوص قضایای کلی و تداخل تحت تضاد مخصوص قضایای جزئی است. برای هر قضیه کلی می‌توان یک متناقض، یک متضاد و یک متداخل نوشت.

گزینه ۴

۲۳۷

باید به یاد داشته باشید که سالبه جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

گزینه ۳

۲۳۸

هر چهار عبارت صحیح می‌باشد.

گزینه ۳

۲۳۹

حد وسط مفهومی می‌باشد که در هر دو مقدمه وجود دارد و در نتیجه قیاس حذف می‌شود؛ پس مقدمات جمله‌هایی هستند که حاوی حد وسط‌اند.

گزینه ۴

۲۴۰

هر گزینه‌ای که سور جزئی دارد، تضاد ندارد، گزینه‌های ۱ و ۲ غلط هستند، گزینه ۳ قضیه شخصی است و قضایای شخصی چون موضوعشان جزئی است تضاد ندارند.

گزینه ۳

۲۴۱

عبارت گزینه تداخل است در داخل:

(۱) فقط سور قضیه تغییر می‌کند و رابطه آن تغییر نمی‌کند.

(۲) در تداخل اگر کلی صادق باشد جزئی صادق و نه برعکس.

در قضیه مذکور می‌بینیم که شرایط تداخل را دارد و چون جمله اول را که کلی است پذیرفته‌ایم بنابراین جمله دوم که جزئی می‌باشد نیز باید بپذیریم و صادق است.

در جدول زیر می‌توانید علامت‌های موضوع و محمول را در قضایای محصوره و قضایای شخصییه مشاهده کنید:

محمول	موضوع	قضایای محصوره
منفی	مثبت	موجبه کلی
مثبت	مثبت	سالبه کلی
منفی	منفی	موجبه جزئی
مثبت	منفی	سالبه جزئی

محمول	موضوع	قضایای شخصییه
منفی	مثبت	موجبه
مثبت	مثبت	سالبه

چون نتیجه سالبه است، پس حتماً یکی از مقدمات سالبه می‌باشد.

بررسی رابطه صدق و کذب میان دو قضیه متداخل:

هرگاه قضیه کلی صادق باشد، قضیه جزئی نیز صادق است "و نه برعکس" و هرگاه قضیه جزئی کاذب باشد، قضیه کلی نیز کاذب است و "نه برعکس".

تنها در این گزینه، ۳ شرط اعتبار رعایت شده است.

گزینه ۴

۲۴۶

بررسی عبارت نادرست:

۴) هدف نظام تعلیم و تربیت از آموزش حل مسئله، صرفاً دستیابی به راه حل مسئله خاص نیست و به منظور پرورش افراد برای غلبه بر مشکلات روزمره آنان است.

گزینه ۳

۲۴۷

بررسی عبارت نادرست:

۳) امکان پذیر بودن همه راه ها برای فرد به فرآیند شناختی تصمیم گیری اشاره دارد.

گزینه ۳

۲۴۸

اعتبار راه حل های روش های اکتشافی با گذشت زمان به شدت متزلزل می شود. روش مهندسی معکوس هم جزء روش های اکتشافی حل مسئله است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: روش خرد کردن جزء روش های اکتشافی حل مسئله است که نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارد.

گزینه ۲: بارش مغزی جزء روش های اکتشافی حل مسئله است و بر خلاف روش های تحلیلی، زمان بر نیست.

گزینه ۴: بعد از استفاده از روش های اکتشافی حل مسئله (در اینجا روش کاهش تفاوت)، برای اطمینان صددرصدی استفاده از روش های تحلیلی مفیدتر است (نه قبل از آن).

گزینه ۲

۲۴۹

زمانی که با مسئله مواجه می شویم و امکانات ما محدود است و بسیاری از افراد توانایی های خود را نمی شناسند و همین عدم شناسایی دقیق توانمندی ها باعث استفاده از راه حل های غیرمنطقی می شود، اشاره به سومین ویژگی حل مسئله دارد، یعنی محدودیت توانمندی های ما و مشخص بودن موقعیت فعلی در شناسایی موانع احتمالی موجود در حل یک مسئله به ما کمک می کند.

گزینه ۱

۲۵۰

حضرت علی (ع) در نهج البلاغه درباره تصمیم گیری این سخن ارزشمند را بیان کرده اند.

گزینه ۲

۲۵۱

سبک تصمیم گیری علی از نوع منطقی است. این سبک بهترین شیوه تصمیم گیری است.

گزینه ۲

۲۵۲

انتخاب خانه برای سکونت از بین سه انتخاب ← شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تصمیم ← مرحله دوم
انتخاب خانه ویلایی ← اجرای بهترین اولویت ← مرحله پنجم
رضایت از خرید خانه ← بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت موردنظر ← مرحله هفتم
نکته: اگر گفته می‌شد انتخاب خانه، آنگاه نشان‌دهنده مرحله اول تصمیم‌گیری بود.

گزینه ۴

۲۵۳

هریک از دانش‌آموزان موضوعاتی را پیشنهاد می‌دهند. ← ارائه راه‌حل‌های مختلف ← مرحله دوم
موضوع انشاء، عشق به وطن تعیین می‌شود. ارائه بهترین راه‌حل مرحله چهارم
معلم می‌گوید فقط موضوعات مرتبط با کشور ایران پذیرفته می‌شود. ارائه معیار برای داوری مرحله سوم
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مرحله اول - مرحله سوم - مرحله چهارم

گزینه ۲: مرحله دوم - مرحله سوم - مرحله چهارم

گزینه ۳: مرحله اول - مرحله چهارم - مرحله سوم

گزینه ۴

۲۵۴

تصمیم‌گیری گروهی نسبت به تصمیم‌گیری فردی با اطلاعات و دانش کامل‌تری همراه است، زیرا تصمیم‌گیری باتوجه به دانش و اطلاعات همه اعضای گروه صورت می‌گیرد.

گزینه ۲

۲۵۵

در مسئله‌های خوب تعریف‌نشده، شناسایی موقعیت اولیه دشوارتر از مسئله‌های خوب تعریف شده است.
بررسی علت بی‌انگیزگی تحصیلی مربوط به علوم انسانی است که مسئله‌ای خوب تعریف‌نشده محسوب می‌شود.
هر سه گزینه دیگر معرف مسائل خوب تعریف شده هستند و شناسایی موقعیت اولیه در آن‌ها آسان‌تر است.

گزینه ۴

۲۵۶

اگر اسناد به عوامل ناپایدار و قابل کنترل باشد، انگیزه جبران بیشتر خواهد بود. در هر سه گزینه‌های ۱ (دشواری تکلیف)، ۲ (ناتوانی) و ۳ (بی‌استعدادی)، اسناد به عوامل پایدار و غیرقابل کنترل است که انگیزه جبران را کم می‌کند.
اما در گزینه ۴ اسناد به سعی کردن (تلاش کردن) نسبت داده شده که انگیزه جبران آن بیشتر است و اسنادی ناپایدار و قابل کنترل است.

گزینه ۱

۲۵۷

ناتوانی در تصمیم‌گیری، حالت عاطفی ناخوشایندی را ایجاد می‌کند که به آن تعارض می‌کند.
تعارض محصول ناتوانی در تصمیم‌گیری است.

گزینه ۲

۲۵۸

مسئله برج هانوی مثالی از روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب است.

گزینه ۳

۲۵۹

عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیر منطقی می‌شود. مانند: کسی که صرفاً با خوردن قرص لاغری بدون ورزش و پرهیز بخواد کاهش وزن داشته باشد. در اینجا دانش‌آموزی که بدون تلاش فقط با مطالعه شب امتحان می‌خواهد نتیجه مقبول و نمره خوب بگیرد، نشانگر این موضوع است که از راه‌حل‌های غیرمنطقی استفاده کرده است.

گزینه ۳

۲۶۰

سبک تصمیم‌گیری تکانشی در نوجوانان بسیار دیده می‌شود که دامنه سنی ۱۲ تا ۲۰ سالگی را شامل می‌گردد.

گزینه ۳

۲۶۱

هر سه گزینه‌های ۱ حدس زدن، ۲ گل یا پوچ، ۴ روش بارش مغزی، جزء روش‌های اکتشافی حل مسئله هستند. اما نیازسنجی واقعی که در گزینه ۳ صورت گرفته است، نشان‌دهنده روش تحلیلی حل مسئله است که مورد قبول همگان است.

گزینه ۳

۲۶۲

بررسی عبارت نادرست:
(۳) انتخاب بهترین اولویت از دغدغه تصمیم‌گیرندگان است.

گزینه ۱

۲۶۳

در سوگیری تأیید فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند. مانند کسی که با وجود دسترسی به شواهد ناراستی یکی از همشهریان، همچنان بر این باور است که همشهریان عاری از خطا هستند.

گزینه ۳

۲۶۴

سوگیری تأیید موجب می‌شود تا فرد به غلط از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند استفاده نماید. در اینجا رئیس شرکت صرفاً به دلیل آشنایی با کارمندش فریب مالی او را نادیده می‌گیرد. این موضوع که معلم به دلیل ابراز نارضایتی معلمان دیگر، شاگرد ممتازش را بیرون می‌کند، نشان‌دهنده دخیل کردن احساسات در تصمیم‌گیری است که مربوط به مانع کنترل نکردن هیجانات می‌شود.

نکته: منظور از اعتماد افراطی که در کتاب درسی ذکر شده، اعتماد افراطی به خود است نه دیگران.

گزینه ۳

۲۶۵

سروکار داشتن با اولویت‌ها، انتخاب بهترین اولویت و توجه به موضوع انتخاب‌ها مربوط به تصمیم‌گیری است.

